

השוללם הזה

אש על ירושלים

צלומים
מקדוב
של עמדות
הלגיון הערבי
שהמטירו
כדורי מוות

*

שני מדורים
חדשים:

הנל
אודות
חוזה
וסקירת
הסרטים
החשובים
בקדוב

בלי מורא -
בלי
משוא כנים

צט. 872 שונה 17

ז' תמוז תשי"ד

8.7.54

המחיר 300 כרופה

השער:

משקיף או"ם משקיף

העורך הראשי: אורי אבנרי
ראש המערכת: רשל כהן

עורך משנה, כיתוב: ישעיהו לביא

הכתב הראשי: עמנואל פרת

השבועון המצויר לאינפורמציה

ר"ח ג'תיסון 8 תל-אביב (ליד תיאטרון "ההל")
מפעל המצוירים, "עולםפרס"
ת.ד. 188, טל. 26785
מו"ל: העולם הזה בע"מ
דפוס: ישראלי בע"מ, ת"א
עליד נשר וירדינג

אין המערכת אתרית עבור תוכן המודעות, מלבד עבור מודעות המפרסמות מתח הכותרת, "דו"ח לצרכן", המכונות עלידי חברי הד מערכת ונבדקות עלידיהם.

עורך משנה, מבנית: אורי סלע

הצלם הראשי: דן ברנע

חברי המערכת:

ראש מערכת ירושלים: יוחנן אורן

ראש מערכת חיפה: אורי דן

מנהל מבצעים: שלמה אדיר

עורך דפוס: משה אור

ראש המנהלה: שלמה הררי

מכתבים

הגילוי המהיר... על את היותי מתנגד לקומוניזם וחירותניק מוכי הק הועדתי לנוכח ההתפרעויות שאורגנו על-ידו באי כוחה של הממשלה בנצרת (העולם הזה 871). מכיון הנאשמים הייתי בוחר להוציא את ה-מבצעים דוקא ולהסיל את כל האחריות על ה-מאורגנים והמשטרה. או לני להשגעתו לכך שהממי שליה מתקשט בכוכיות ובחתי העם (על אף ה-נדרוטי להם!). זהו צעד ראשון לקראת משטר דיקטטורי הכרחים מאבק נגד עוכרי הדמוקרטי ופיס עשיתם. דרכו עוז והצלחתו במאבקכם לחי רוב דארכ

חיים גלמן, פתח תקווה

למקרא העולם הזה 871 צפה השאלה: עד מתי ימשיך העולם הזה להפוך נועל? אכן, מזור שי הפכתי למאשים, יותר מתאים היה אילו היה העולם הזה הנאשם והלונאי ויהיה כך בעתיד הקרוב!

מזור שער כה לא הכירכם כאויבי מדינת יש-ראל, כשורה אחת עם הקומוניסטים. יש לעקור אתכם מן השורש והלוואי ודבר חיובי זה לא יארך זמן רב. כיצד יכלו מדינת ישראל להרשות את מה שלא מרשה אף מדינה אחרת - להשמיעה ולהבנות את שמה ברבים ועל נייר הניתן עלידי הממשלה?

תשעים אחוזים מכתבתכם בעניין נצרת הוא שקר! כיצד פתאם יודע שלום כהן, פרטים ומרטי פרטים רקים שגם הכלש הטוב ביותר לא היה יכול לדלות? מתקבל יותר הרושם שההנהגת ה-מפלגה הקומוניסטית שילמה לכם עבור מאמר זה בסבין ובתל-אביב!

אני מאחל לכם סוף! כמו כל... הרוני מבטיח לכם שתוך השבועות הקרובים יורד מספר הקונים את העולם הזה בראשון-לציון באחוזים רבים. את גיליונותיכם תוכלו לקבל לראות ערב וסגוריה בראשון, שדיכוי כמאל שלה כה מרבה בצטנפם. גם את כבוד עבודכם - משימי מדינת ישראל. חבל על הדמוקרטיה המופרכת במדינת זו והניעה השעה שהמדינה תדע לרמן טיפוסים מסוכנים ונאלצים כסוכים! ויפה שעה אחת קודם!

יעקב סולרין, ראשון-לציון

באחד האלפים שפתחו השבוע את העתון היומי ככל כוקר כשהם מוכנים לקרוא שוב ידיעה על מיצוי המערכת ותקיפת העורכים, אני רוצה לברך אנשים אמיצים.

חוקו ואמצו ובה לחו! שלמה חפר, תל-אביב

מאורעות נצרת חייבים לשמש אזהרה לכל שומר חופש ודמוקרטיה בארצנו. רק ציבור מלוכד יכול להרוץ את התקפת הפאשיזם... אחתנו בני הנלוו יונעם את דרך המאשיים... מתחילים בהתנפלויות על עיתונאים, בשליחת מכתבי איום לרבים שר ישיים, בהקמת תנועת נוער איומה ו...על-מפלגת הית' ובסוף סנדרונים על מיעוטים לאומיים חסרי אונים, אותם מאשימים באי-אמנות למדינה.

בגושה וחרפה לממשלה היכולה להקשים יום אחד אחרי פירסום גילוי מחריד כזה, או שיעמידו אתכם לדין באשמת הוצאת דיבה, או שיתפטרנו בו ללא נבול לעתונות היומית שעברה על הפרשה ועל הדו"ח שלכם בשיחה.

מרים סבירסקי, תל-אביב

לא תהנת המשטרה רצתי כדי להודיע שהמון מוויין פרץ למועדון הנוער הקומוניסטי. אני מכיר ת' את העובדות למל משטר, בו פנשתי לא דרוק במקום התקפה.

פדישת גודרמן

רשימת היראיון (העולם הזה 870) משקפת בי נאמנות את המרכז בו. ברשימה על הועידה אפשר למצוא בו הערכות שאין ברצוני להתווכח עליהן אם כי אינני יכול להסכים להן כולן. על כל פנים ברצוני להעיר כי העולם הזה מפרוץ את החשיבות שאנחנו מייחסים לשיחות ביחס לאיחוד אפשרי עם המפלגה הפרוגרסיבית, אם כי

אל החידקל!

מאת ד"ר פסח ברייטשטיין

הם אינם מבינים זאת. האמריקאים, האנגלים, היהודים, הערבים.

האמריקאים - שאנו הכוח היחיד המסוגל לעצור את התקדמות הדיביזיות האדומות עד שיתבצר קו ההגנה השני מאחורי גבנו.

האנגלים - שהכות היחיד היכול לת' פוס בנאמנות את איזור תלת סואץ כאשר הם יאלצו לסגת והם יאלצו סיף סוף (!) וגם את קפריסין, אחרי ש' היוונים יכריחו אותם לצאת גם משם (והם כבר היו זקוקים לנו פעם בקפריסין סין!) זה אנחנו ורק אנחנו.

היהודים - שאפשר לכבוש את המזרח התיכון כולו בלי ש' תיפול אפילו אחת משערות קוראינו ארצה, מבלי שיהיה

החמשיר

היה היה גבר בן גבע שביקר בערים דרך קבע, עד היכה שורשים באספלט הכבישים וכך הוא חזר אל הטבע.

פנטזיוויה

רחמי נכמרו בי בקוראי על יזמה המסכנה (הי) עולם הזה (871) הנאלצת לעבוד כה קשה, עד כי היא נהנית בקושי מן המקרה, האוטו, המתנות מאמריקה וטיפול הסלון ליופי. שמא תסכים להתי-חף עמי?

אסתר גולדני, חולון

תואיל הקוראת גולדני לשלוח תמונה. זהו עולמו לכל עקרות הבית בישראל. לעיני יזמה, הצטיינה תמונה מבליה: שתהיה עקרת בית גניחה... כעקרת-בית גניחה לנמרי, שבניגוד לזוהה היה לה זמן ללדת שני ילדים, אני מודה בתוקף, אני חושבת עדיין שילדים חשובים יותר מרקדניות יפות.

דבורה שאולוון, רמת-גן

כן ירבו, הקוראה שאולוון, כן ירבו. מה זה יופינית? חידוש לשוני השש של העולם הזה?

רחל מריק, ירושלים

כן, יופינית, נ' - אשה שקמועה לטפס ביופי, הזכר של הזן: יופיין.

סיכון עתונאי

ברצוני להודיע לכם כי כמעט ונדרסתי בקוראי את העולם הזה תוך כדי הליכה ברחוב, כי אין לי סבלנות להכות עד אשר אניע הכיתה. ברור כי אין קוראים בשעת הליכה ובכל זאת את העולם הזה אני קורא במקרה (שלא יקרה) ואני אימצע פעם עלידי איה כלי-רכב, אני אדרוש מכם סיצויים עבור זה, כדוגמת האמריקאי אשר דרש מהכרת הפירונית 16.5 מיליון דולר. אני אסתפק ב100,000 לירות.

בלסור כליף, תל-אביב

העולם הזה בטוח שקוראים כמו הקורא כליף שונים הרבה יותר מזה.

הקורא, ניריווק וכל השאר

כשהבאתי את הספר אני, ניריווק וכל השאר הכיתה פחדתי שאבי יורוק אותי מהבית ופחדתי נתאמת. אחרי שאבא קרא את העמודים הראשון נים של הספר הוא זרק אותי מהבית אך ורק כדי שיוכל לומר אותם במנוחה בלי שאנרוד לו שאני רוצה לקרוא בו. הוא גם הביא לי לפחות כרטיסי תיאטרון כדי להיפטר ממני: תארו לכם!

יוכנד כרמי, צה"ל

אם זו דרך חדשה להחיות את קופות התיי-אטרונים ימשיך העולם הזה להמליץ על ספי-רים.

פששים ותנועות-נוער

נפשו המיליטריסטית הרנישה של הקורא יורם קובנר (העולם הזה 870) נפנעה ממאצעים הכלתי נאה של "המשפשים"... נכפש להעיר למשומת לב שאותם "משפשים" יכזו בדרכי הכרחה ומדיניותם הבנורים אשר הקימו משך 25 שנות התנועה בארץ-ישראל 19 קיבוצים ועוד כמספר הזה השלמות לקיבוצים ותיקים ועוד ידם נטויה, בעוז שכל תרומתם של הצופים המלתי-פשישים הם שלושה. אובנעה קיבוצים (מחוז לקיבוצי הצופים החלוציים) וזרם בלתי פוסק של נוער זהב קרייריסטי לערים.

היוקים דגני, חזקי רימון, גן שמואל

צורך לבטל את היתרי היציאה לאזרחים היציאים להינפש בי שווייץ.

הערבים - שרק הכוח המתקדם והי גאור שלנו יוכל לשחררם מהניון הפיארי-דאלי הרקוב, מהדיקטטורות הצבאיות הקמול ונופלות לבהקרים המגביהות אף ומדברות גבוה גבוה, מהפרימיטיביות של עיתונותם הליבאנטינית, מתלות בגורמי-חוז קולוניאליים, משחיתות השליטים ו-המטלה המאמירה.

המזרח התיכון כולו הוא רי-כיש נמוש המחכה לאפוטרופי-סיו. זה גם זוג וגם פשוט - אל ימרוך את עצמו איש בבוח העט הנובע העברי (פרקר 51), בבוח מכבש הרפים הרנאציוני עוד נהיה העתון הנפוץ ביותר בין הגילויים והחידקל.

החמשיר

היה היה גבר בן גבע שביקר בערים דרך קבע, עד היכה שורשים באספלט הכבישים וכך הוא חזר אל הטבע.

החמשיר

היה היה גבר בן גבע שביקר בערים דרך קבע, עד היכה שורשים באספלט הכבישים וכך הוא חזר אל הטבע.

החמשיר

היה היה גבר בן גבע שביקר בערים דרך קבע, עד היכה שורשים באספלט הכבישים וכך הוא חזר אל הטבע.

כולם הגנו עליהם.

"ישנו פתגם ערבי" אמר המבוגר מביין הנוכחים, "האומר: אל תרים מקל על בנך כי מחר יכול גם הוא להרים מקל. ממשלת ישראל היא אבא לכל תושבי המי-דינה. אב חלק אחד מפגר או לוקה במשהו, חייבת הממשלה להתייחס אליו בהבנה, לנסות להנך אותו, לעזור לו להתפתח. השיטה של שימוש בכוח לא רק שהיא לא נכונה, היא אסילו מסוכנת, כי ילד המקבל מכות מאביו מאבד כל רגש של חיבה או כבוד, מתחיל לחשוב על נקמה."

מבעד לדבריהם, אפשר היה להבחין בדבר שאין דומה לו בין תושבי הערים הגדולות בארץ. בכל מאורם, הרגישו המסוכים כי הם בני העיר נצרת. לא סתם ערבים, לא מוסלמים, לא קומוניסטים כי אם, בראש וראשונה, אורחי נצרת. הפגיעה בחברי המועצה הקומוניסטיים נראתה להם פגיעה ישירה בהם עצמם.

כשאנשי אקאג'י שלטו בעיר, סיפרו, "עצרו יום אחד ששה תושבים, האשימו אותם בקומוניזם. ידענו כי דין הששה היה מות מידי. ידענו גם שהם באמת קומוניסטים. בכל זאת הלכו ראשי העיר ושיחררו את הששה, כי למרות הכל, היו אלה בני עירנו."

מה, בכל זאת, חשבו שיהיה הפתרון? לדעתה, רק אחד: לתת לקומוניסטים לבחור בראש עיר משלהם ולנהל את העיריה. ממילא, יכהו רק שנה אחת, עד הבחירות הכלליות לכנסת ולרשויות המקומיות.

המעניין הוא שהם היו בעד מסירת השל-טון לקומוניסטים לא מפני שאהבו אותם אלא מפני שהיו בטוחים שבצורה זו יקבלו אלה מכה רצינית. הם הבטיחו דברים גדו-ליב שאין להם כל אפשרות להגשימם. למשל: הם ירצו להפעיל שרותי סעי רבים, לפתח מקורות עבודה. אבל התקציב נקבע עלידי המועצה הקודמת ואין לעיריה שום מקורות כספיים לממן תוכניות אלו. בסופו של דבר, היו מוכרחים להודות בכשלון, ולהפסד עקרים. זה יגמור אותם."

כשנפרדנו, היתה השעה כבר קרובה לעלית השחר. היוכוח היה חריף מאוד, דברים מכאיבים נאמרו, יחסי ידיות נהי-ערערו, לא היה אחד מבינינו שיצא בלב קל.

למחרת, נתקיימה ישיבת המועצה, בשכט ובסדר מופתי. בסוף, כשהיושב ראש הודיע שהוא סוגר את הישיבה, קם מאגיד אל-פאהום, חבר המועצה מטעם השיימה המוס-למית, פנה ליתר חבריו: "אני חושב שצרי-כים להודות להטוטם הזה. אם היום עבר הכל בשקט וללא שפיכת דמים, זה בעיקר בגלל המאמר שהם כתבו."

ההרגשה הכבדה נעלמה. שוב הייתי שמה שביקרתי בנצרת. אב צדק חבר המועצה, הרי הכל היה כדאי: היוכוח הסוער של הלילה הקודם, ההתרגשות והרובו - אפילו הריב עם ידידי מתנועת הנוער. הוא טען שעתונאי מעוניין רק בסנסציות, מוכן לסכן את הכל בשבילן. עתה הוכיח אל-פאהום כי זכותו של עתונאי, לגלות ולפרסם את האמת, היא זכות גדולה ושממנה נובעת טובה לרבים.

מכל הנוכחים, לא היה איש אחד שנטה למפלגה הקומוניסטית. שייכותם המפלגתית והמשפחתית יהיה ידועה היטב ולא פעם יצאו בגלוי נגד הקומוניסטים. אולם הפעם,

2.6.72

בדרך כלל, כשמודמן לי לבקר בנצרת, אני עושה זאת בצינון. יש לי הרבה חברים טובים, ערבים ויהודים, ואפשר תמיד לש-מוע דבר חדש מעניין. השבוע נסעתי לשם בלב כבוד. בבוקר של אותו יום הופיע גליון העולם הזה (871) ובו הכתבה על מליונות הדמים שארעו שבועיים לפני כן בנצרת. למחרת היום נועדה להתקיים ישיבה של מועצת העיריה, לבחירת ראש העיר.

מוקדם בערב הוזמן אותי מכה נצרתית לבקר בביתו, לפגוש שם כמה ידידים. היתה זאת חברה מגוונת. סביב שולחן ערוך ישבו מיכטר של כפר ערבי סמוך, איש עסקים ובעל בית-חרושת מקומיים, עתונאי ערבי ואיש המנגנון הממשלתי בעיר. שלוש הדתות העיקריות ושתי כמות נוצריות היו מיוצגות באותו חדר.

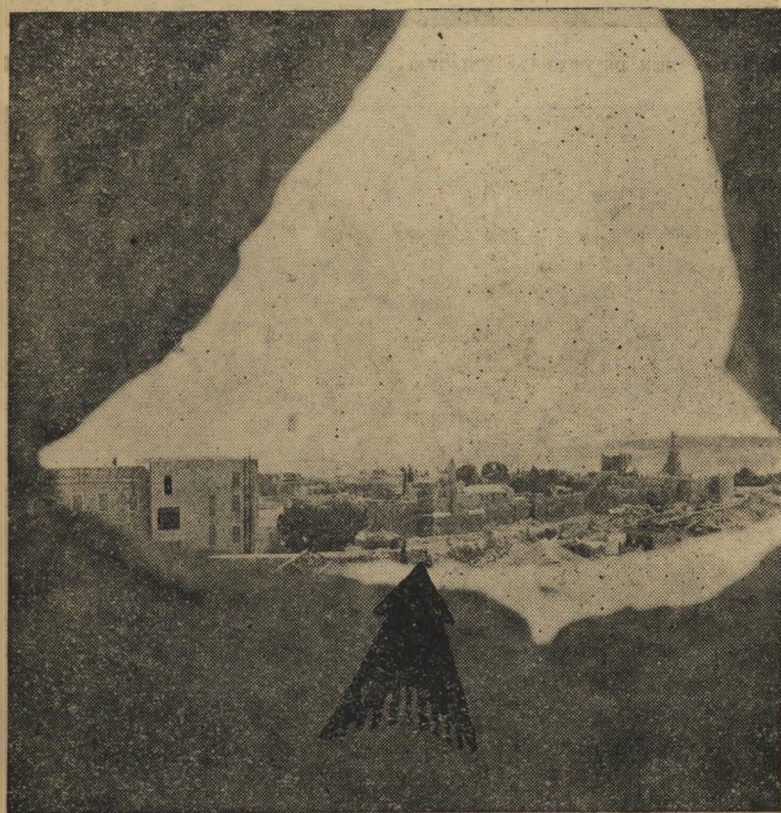
השיחה, כמובן, נסבה על נושא אחד: נצרת. היות והכרתי את כל הנוכחים הכרה אישית, הנהגה השיחה באופן גלוי וחופשי. את איש הממשלה הכרתי עוד מהיותנו חברים בתנועת הנוער.

אל כולם הסכימו עם כל פרטי המאמר. אבל כולם הסכימו שהיה צורך לפרסמו - ודווקא בצורתו הגלויה והחריפה. איש אחד בלבד חשב אחרת: חברי מתנועת הנוער. הוא שלל את המאמר עקרונות. ניסה לשכנע אותנו שגם אילו היו כל פרטים נכונים, אסור היה לפרסמו. "מאמר כזה", טען, "עשוי לגרום הרבה יותר רע מסוב."

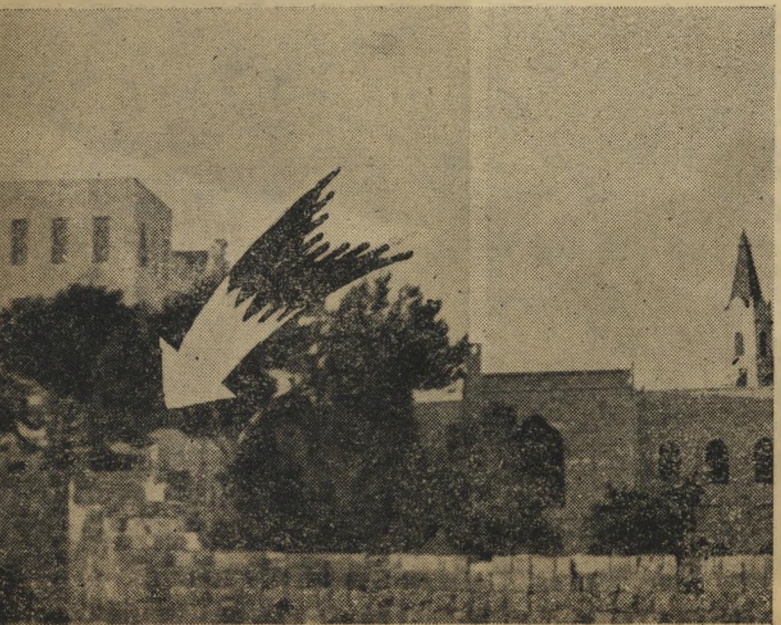
דבריו עוררו סערה ממש. האוירה המנו-ממת והשקטה נעלמה ובמקומה התחולל ירכוח כוער, שננע בעצם העקרונות של בעית המיעוט הערבי במדינה ויחס השל-טונות אליו.

אחד אמר: "אני כבר לא יודע מה בדיוק רוצה הממשלה. תחילה חשבתי שהיא רק רוצה לפזר את המועצה כדי לשבור את הקומוניסטים. עכשיו אני כבר לא בטוח. כל מה שאני רואה זה שהיא מנסה לסכסך בין העדות השונות. מוסלמים נגד אורתו-דוכסים, אורתודוכסים נגד לטינים, לטינים נגד פרוטסטנטים. אבל בסופו של דבר, זה יסתיים בכשלון. אם האנגלים לא הצליחו בדבר זה, אינני חושב שממשלת ישראל תצליח."

"להיפך", אמר אחר. אילו היו עורכים היום בחירות חדשות בנצרת, היו הקומוני-ניסטים מקבלים יותר מ-80 אחוז של ה-קולות. זה לא אומר שיוך אחוז מתושבי העיר הם קומוניסטים. חרוק מזה. אבל הישוב הערבי בישראל הגיע היום למצב של חולה אנוש אשר בא אליו אדם ומבטיח חרופה לכל מחלותיו. יתכן שהחולה יודע כי אין הרופא רמאי, רמאי הוא בכל זאת ניסה את טיפולו. אבל הגיע כבר לידי יאוש. כן גם הציבור הערבי. הוא סובל מחוקי חירום, מהחוקת רכושו עליידי האפוטרופוס למרות שיש לו תניות יש-ראליות, מהממשל הצבאי. במצב זה מופיעה המפלגה הקומוניסטית ומבטיחה לו החלמה מיידית - אם הוא רק יצביע בעדה. כמובן, הוא יצביע."

כוונות רובי צה"ל וכוונת מצלמת "העולם הזה" כווננו לאותן המטרות בשבוע שעבר כשכתבו הראשי של "העולם הזה" היה העיתונאי היחיד שפוייר בעמדות הקדמיות לאורך קו אבויטור - מופררה. הוא צילם את העמדות הירדניות מקרוב ככל האפשר. כאשר צלף ישראלי ירה מאחד הגגות (למעשה) זחל פרת לאורך המעקה הנמוך, לחק את מצלמתו דרך אותה הפרצה וזחץ על הכפתור, בצלמו את מה שהצלף ראה (כאמצע חץ). פרת לא הפתפק בטווח זה, טיפס לגג בית העומד מול החומה וצילם אותה מטרה, פעם נוספת, וכוונות לגמרי אחרת (למטה, חץ).

אש על ירושלים

מאת עמונאל פרת

אש שרת לא היה יכול להשאר יותר. הוא הצטער לנטוש את המסיבה שניתנה במעלה החמשה לכבוד ברוס"מק" דניאל היוצא. אבל היה עליו לחזור לירושלים: לפני רגע קיבל הודעה כי אש יריות התחילה משתוללת בבירה.

רב-אלוף משה דיין לא היה יכול להשאר יותר. הוא הצטער לנטוש את המסיבה שניתנה בחיפה לכבוד המפקד היוצא של חיל-הים, אלוף מרכזי לימון, אבל היה עליו לחזור לירושלים. לפני רגע קיבל הודעה כי אש יריות התחילה משתוללת בבירה.

סמל עזאקי נאלץ להשאר. הוא לא רצה בכך, אבל הוא נאלץ. הוא זיחידת עתוד"ים חגגו את יום השרות האחרון שלהם במחנה צבא אי-שם. באותו רגע נכנס רץ, כשבידו מעטפה אל המפקד. המפקד קרא את תוכן המעטפה, קם והודיע: "בחורים אתם נשארים". לפני רגע קיבל הודעה כי אש יריות התחילה משתוללת בבירה.

אולם אדיסון. יום רביעי, שעה 20:45. הירושלמים שמעו קול של חוסן אגוזים הר נורק על רצפת אבן. היה זה צורר היריות הראשון שגורה מחומת העיר העתיקה. אש לא שם לב. המון נדחק דרך הדלתות הצרות, המתוחות למחצה, של אולם אדיסון כדי לה- אוין להופעת הזמר ליאו פולר. כשירד המ" סך הטביע רעם מתיאות-כסיים קול חוסן אגוזים שהוא-צורר-מכונות-יריה אחר.

רחוב ממילא, הגבול. יום רביעי, שעה 21:00. חדר חשוך מואר למחצה בבית חצי מתמוטט. מאיר כביסה, עולה בן 22 מקובלנקה, מיהר לבלוע את ארוחתו: הוא נחפו לתחנת הרכבת, בה הוא עובד כשומר לילה. נשמעו שלוש יריות ומישהו צוחק על

הגג. מאיר טיפס במדרגות. איש משטרת הגבול שכב על הגג בשלולית דם. הוא קיבל את כל שלוש היריות: שתיים בגוף, אחת בסניב. מאיר קרע את חולצתו, חבש מה ש" יכול היה לתבוש וגרר את השוטר, תחת אש היריות, למחסה.

אולם קולנוע. יום רביעי, שעה 22:00. הסרט הופסק והודעה קצרה הופיעה על ה" בד: על כל השוטרים להתייצב מיד במטה המשטרה. כל החופשות מבוטלות. מספר מר" שבים הוקשו ברעש. מספר צלליות חמקו מתוך האולם. אריה צימוקי, קצין העתונות של מטה משטרת ירושלים נזכר בימי המצור (ניוס משטרת ירושלים הושלם בזמן שיא: שעה ומשהו). הסרט נמשך.

רחוב בן-יהודה. יום רביעי שעה 23:00. אחירת נשף פורים בחצות. אש מכונות יריה, התפוצצויות מקריות של פגזי מרג" מות. קולות שלא נשמעו מזמן. ניצוץ בעיני האנשים ברחוב. מלחמה.

קפה הסטודנטים, ניצן. יום רביעי, שעה 23:30. רעשני כתמיד, אפילו יותר. קבו" צות סטודנטים התחכחו על התקרית. "תקר" יות גבול תמיד קורות ותמיד תקרינה בארץ הזאת."

"זאת תוצאה של הפקודה לסגת מהעיר הע" תיקה לפני הפסקת האש". "היינו יכולים לקחת אותה או". "ואנחנו יכולים לקחת או" תה גם עכשיו. זה הציאנס שלנו. אבל מר שרת, כמובן, יסתפק בהגשת מחאה". "אתה והרעיונות הפאשיסטיים שלך". "אסתר, תני לי עוד כוס תה".

ברחובות. יום רביעי, חצות. חושך מצ" רים. רב"אלוף משה דיין נפגש עם פליטים מאזור הספר. "מה אתם עושים ברחובות, כל

דרך הסדקים בקירות ראו הצלפים את המתקיימים -

פגיעה ישרה הרסה את דירתו של ישראל אדלר (משמאל) פצעה את אשתו ואת בתו.

ברחוב הריק לא נראה איש מלבד החייל שטייר בספור, במרחק עשרים מטר בלבד מן האוייב.

כך מאותר? "עזבונו את בתינו. הערבים ירו ואנחנו פחדנו." האם אין אתם חושבים ש" כאשר אתם עוזבים את בתיכם הערבים משי" נים את מה שרצו להשיג? הם רצו שתעזי בו את בתיכם?" דיון דיבר עם הפליטים כחצי שעה. רבים מהם אספו את חפציהם וחזרו הביתה.

שער מנדלבאום. יום חמישי, שעה 00:30. סטישן ואגון לבן עבר לצד הערבי, נעצר עליי צרור יריות משכונת שיך גיראח הערבית. הנוסעים קפצו מהמכונית הלבנה ותפסו מחסה מאחורי גדר אבנים נמו" כה. צעקה בלילה: "אנחנו אנשי האו"ם!" צרור נוסף. אנשי האו"ם השתטחו על הקר" קע. הם נשארו בחוץ, תחת שמי הלילה הי" יושלמי המכוכב, לשעות לילה רבות, בלי יכולת להתקדם או לשוב.

לשכת העתונות הממשלתית. יום חמישי, שעה 01:30. מכוונת הכתיבה טרטרן כמכוונת יריה. עתונאי ירושלים לא היו רגי" לים לעבודה בשעות מאוחרות כאלה. עתה הם ישבו, חיכו להודעות הרשמיות ושלחו את מברקיהם. מברקה זמנית נפתחה באחד הדורים. כוסות קפה על השולחנות. ענני עשן כחלח באוויר.

עמדות קדמיות. יום חמישי, שעה 02:00. משה דיון דיבר עם סמל עדאקי. דיון: "מה מתרחש כאן?" עדאקי: "הכל בסדר. רק חבל שתפסו אותנו באמצע המסיבה." דיון חיך, נזכר במסיבה בה נתפס הוא. עדאקי: "גו, המלחמה נגמרה?" דיון: "עוד מעט אפ" שר להמשיך במסיבה."

פנסיון קטן כחורש ארנים מר יצול בתלפיות. יום חמישי, בשעות ה" בוקר המוקדמות. חדר האוכל היה נקי וריק. המלונאי הנקי ובעל הגוף דיבר בעברית מ" גורמנת עם האורח היחיד שאכל את ארוחת הבוקר שלו. המלונאי היה ממורמר. הוא כמעט בכה: "איזה מזל. איזה מזל ביש. בשנה שעברה הטילו את האשפה בסביבה והיא הביאה את הובובים. השנה - יריות. עוד עונת קיץ אחת מקולקלת. האנשים ילכו לצפת, לנהריה, לגיהנום, אבל לא לירושלים. והעתונים ינפחו את כל הענין. בתלאביב חושבים שהשד יודע מה קורה פה. שום דבר לא קורה פה. כאן נעים, קריר ושקט." צרור ארוך של מכוונת יריה נשמע משכונת אבו-תור הסמוכה.

ברחובות. יום חמישי, בשעות הבוקר. האש נמשכת. הילדים שמחים. הורים רבים לא הירשו לילדיהם ללכת לגן-הילדים או לבתי-הספר. החופש מתחיל בין כה בעוד שבוע. אלה שהלכו שמחים לא סחות, הב" לח על ידי סמל משטרת הגבול, אריה לוי, הגבוה והמושפם החובש את כומתת המש" טרה הירוקה. היה לו רובה אמיתי על גבו.

לוי נבוכך במקצת מעיסוקו החדש, אבל הוא אוהב ילדים וגם עשה היכרות מעניינת: עם הגננת.

מגן דוד אדום. יום חמישי, שעה 10:00. הטלפון צלצל כל רגע. מלון סאפט? אשה מצועה? בעוד רגע. כן, אנו שולחים אמ" בולנס. המזכירה הצעירה והנמרצת נתנה הוראות. צפירה צפרה ואמבולנס לבן דהר לדרכו. לרופאים עבודה מלוא-ידיהם: עד עכשיו 19 מצועים והרונה אחת. גם הנהגים עסוקים מאד. הנהגים - חמשה מהם פטרו לפני כמה שבועות בגלל מחסור בכספים. עכשיו התייצבו לשעת החירום בחינם. אין להם עבודה בין כך. רוסא חיך לעבר אחות: "ואנחנו חשבנו שתהיה שביתה." אמבולנס נקובי-כדורים חזר משליחותו. הנהג הביא את האשה המצועה.

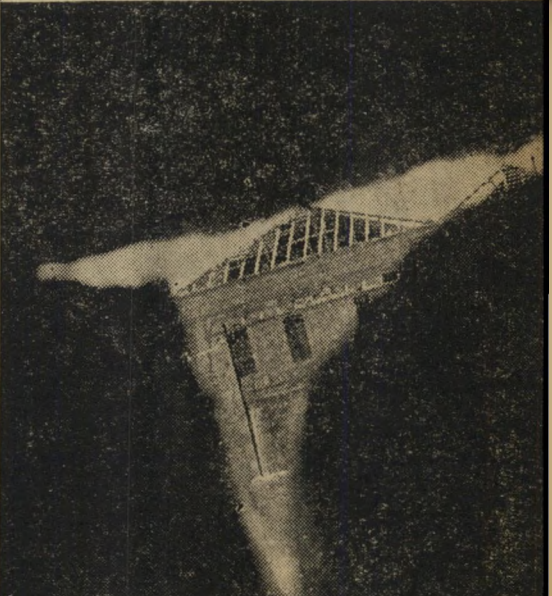
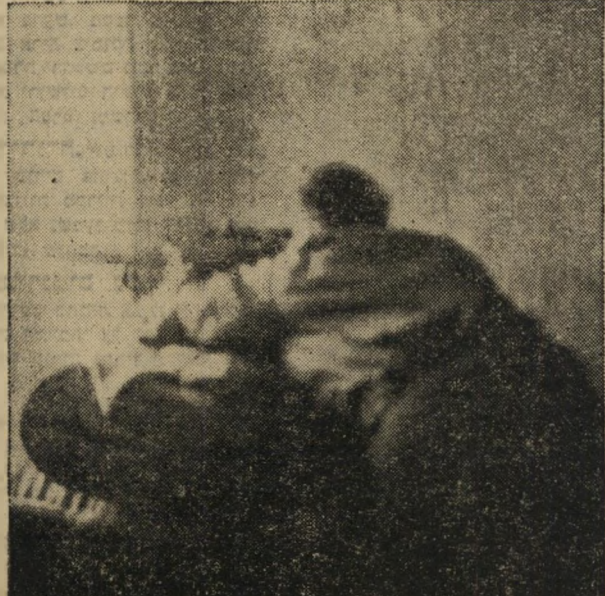
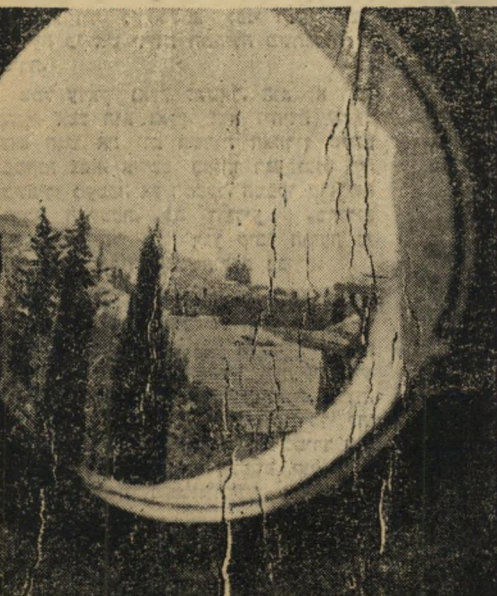
באמבולנס, ככר אלנבי, ליר מרון פאסט. יום חמישי, שעה 10:05. אשה מצו" עה שככה ברחוב. קבוצת אנשי או"ם רצתה לגשת אליה כדי להוציא אותה. היא נתקלה במטר יריות מן החומה. קלעים צרצרו כצפור רים, הריקושים המעופפים החיוו קצות אבי נים מהקירות. אנשי האו"ם הוציאו את מט" פחותיהם הלבנות. הרכיבו דגלים לבנים. הגי" סו אותם. האש נפסקה. האשה הוכנסה ל" אמבולנס.

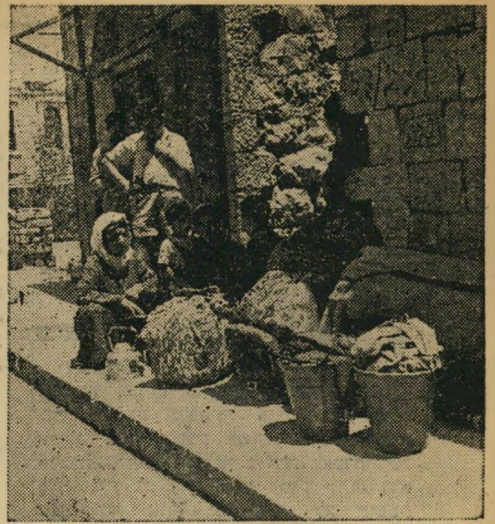
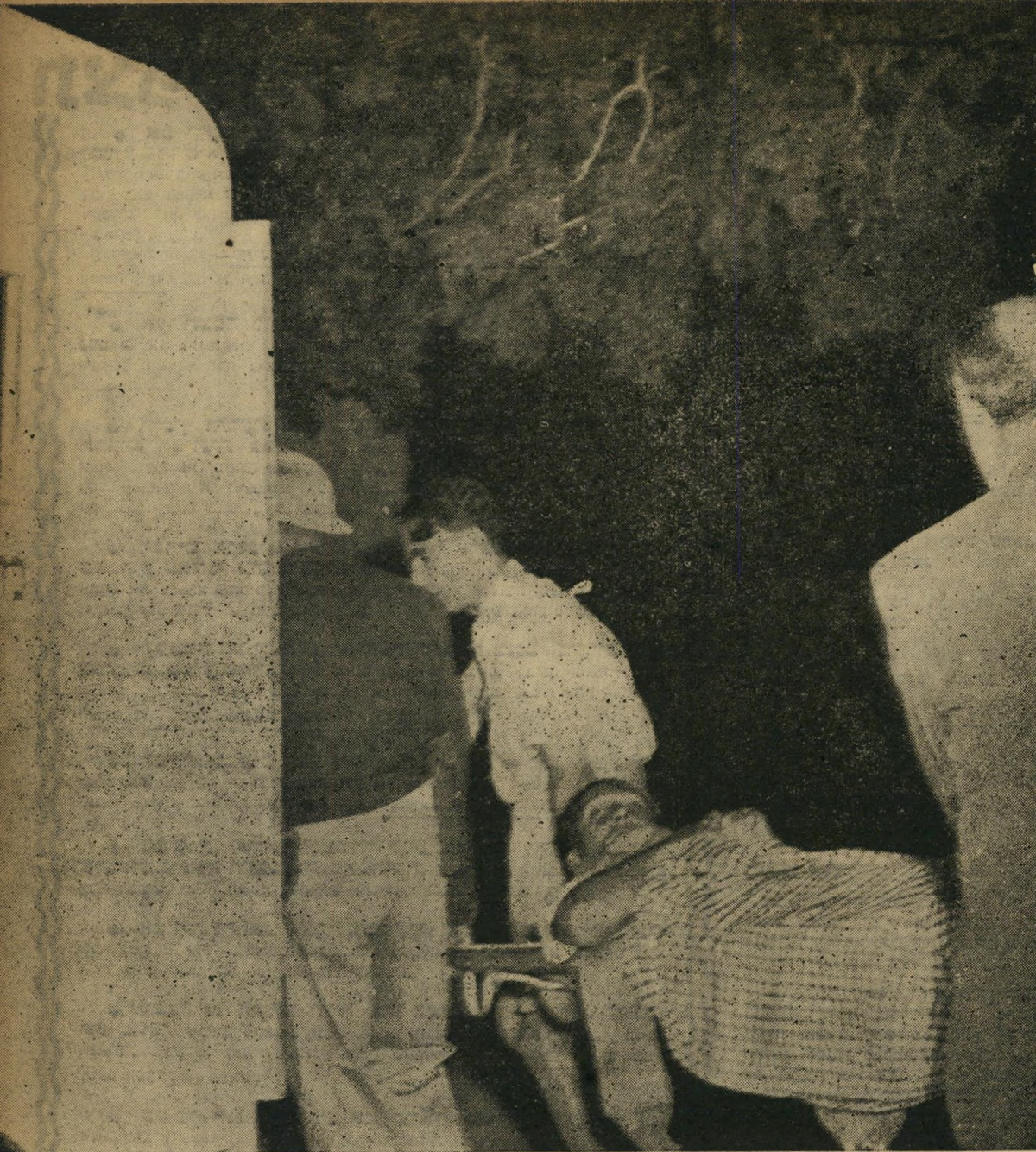
ככר ציון. יום חמישי, שעה 16:25. ה" מון צופף הצביע בהתלהבות לעבר גג הבנין ממול הקולנוע. קרה משהו? קלע נגע בבית ההוא. שם, אתם רואים? "או מה זה?" "זה מה שאני אומר - או מה?"

אחד הצהריים הכל שקט לאורך הקו מאב" תור למוסדרה ושייד ג'ראח. מדי פעם נפתחת אש פה ושם.

עמדות קדמיות. יום חמישי, שעה 17:00. חיילים מרועננים ממנוחת אחר הצהריים מתחרים בנייהם בסיפורי הצלחה בצליפותיהם. הם, הם שקטים, דרוכים, מוכנים לבאות, מר" שים לצצמם, בינתיים, ללהג על זא ועל הא. מכיון העיר העתיקה נשמע צרור ארוך וחד" צוני. החיילים הססיקו את שיחתם.

דיר אבו-תור. יום חמישי, שעה 17:45. קרולה רוזנברג, הגרה בבית אבנים אדום על הגבול, חזרה מחנות המכולת. בחסות ה" חשיכה המתחילה לרדת על הבירה הביאה את ארוחת הערב לילדיה רונית, 4 ואהוד, 3. אחר אכילת הלבניה וסלט הירקות לא רצו רונית ואהוד ללכת לישון, ביקשו להדחק לחלון. החלון (יותר נכון: מה-שהיה-פעם" חלון) חסום בשקי חול, מביניהם אפשר ל" הציץ, לראות את הלגינרים בקסדות הסלדה ממול. רונית ואהוד ביקשו לדעת מדוע ה" ליפו הדודים ממול את כפיותיהם האדומות בקסדות סלדה קרולה רוזנברג הסבירה את הדבר היטב: היא הצביעה על תמונת האב, מנחם, סועל מתכת, המשרת בעתודות. כ"

האנשים שברחו ומצפים להפסקת היריות. משפחות מופלות בזקנים וטף יצאו את אזור הספר למשך היריות, עברו לבתי ידידים. למשפחת פאפי לא היה קרוב ומודע, יצאה לרחוב, קרוב ככל האפשר לביתה.

האנשים שנשארו מצפים לייבוש הכביש. כרוזה אלתר, שלא נטשה את ביתה על הגבול. בסמכה על החיילים נשארה בדירתה.

האנשים שניפצעו נלקחו תחת חסותם המיידית של מתנדבי מגן דויד אדום שלא זכרו, כירושלמים האחרים, אש כה חזקה מאז שביית הנשק ב־1949. הירושלמים לא איבדו את קור־רוחם, עשו את מלאכתם הרגילה ושמרו על שיגרתם. רבים מ־23 הפצועים נפצעו מתוך אי־זהירות וסקרנות. גם הצבת שוטרים לא מנעה בעד הסקרנים להסתכן. אמר שופר תנועה לסקרן: "הערבים שמה, אבל אינך מוכרח לראותם".

— שעה שהאזרחים נכצעו — עברו זמנית, נשארו במקום

מאה שערים. יום חמישי, שעה 20:30.
כל החנויות נסגרו. כל התריסים הוגשו. חושך ואטילה. אף לא נפש חיה אחת. רק מדי פעם הגיע מלמול קולות לרחוב. לפתע — פס אור. מאפיה. שלושה אוסיים ישבו והסתכלו במכונת הלישה המערבלת. כולם לבנים ו־מקומחים. הם לא חיים כאן. הם רק עובדים כאן. נושא השיחה הוא במדיניות הגבוהה: "זה הכל אמריקה שלכם אשמה. היא מתחננת לערבים." "טמבל! את הלחם של מי אתה חושב אתה אופה? זה הכל האנגלים שמסיר תים את בני דודנו הממורים. אני אומר לך זה הכל האנגלי!"

ברחובות. יום חמישי, שעה 21:30.
צרור ארוך של אש אוטומטית אליו התחסף צרור שני. צירצור באויר. והקול המצלצל של פגז המתרסק לרסיסים. חשיכה מושלמת. עכשיו השיבו המרגימות הישראליות: בה... שלוש שניות... בה... שלוש שניות... בה... ועוד פעם ועוד פעם: חמש עשרה פעמים. אחר כך שקט מוחלט וחשיכה. האנשים התחילו לנוע ברחובות כאלו נססו הגשם, גם סק זמנית.

בגיפת מלמרה. יום חמישי, שעה 24:00.
לאט לאט, בחשיכה מוחלטת ובהשקט כששרי טר אחד הוביל ברגל, החליק הגיפת לאורך רחוב תלול לעבר עמדותינו הקדמיות. הביט עמוס מונון. למשה, בדיוק ממול, קיני מכר נות ירייה של האויב. הרחוב פתוח לגמרי ליריותיהם. כל הדרך, עד לראש הגבעה.

עמדה בקצה השני של העיר.
מקון המלך דויד. יום חמישי שעה 18:25.
מלצרים בתלבושת שחורה מסורתית התחילו בהגשת הארוחות. בין הסועדים: מנהל משרד החוץ, ד"ר ולטר איתן, שגריר בריטניה, סיר פראנסיס אוגוסט, שגריר צרפת פייר זילבר והמיופה־הכח האמריקאי, פראנסיס ראסל. זה עתה קיבלו את הודעת ההסבר ממ"ש של ישראל. מבעד לחדר האוכל הם יכולים להציץ לעבר חומת העיר העתיקה, בקני הירייה שלה שורר עתה שקט גמור.
המרכז המפתח. יום חמישי, שעה 19:00.
ברז מיותם מטפס מים, התול שחור וצנום רץ ברחובות. חלונות הראווה והבתים מאמלים. בבית הקפה התורכי נמשך משחק השש־בש הרגיל. כמעט לראשונה בהיסטוריה שלו יושבות בו נשים, מספחות גרעינים. אי לה הן דירות חובתים הצוטים אל פני החומה, המכירות את הישיבה המעודדת בחברותא.
ככר אלנבי. יום חמישי, שעה 19:30.
גזיר בגלימה חומה צועד ללא תפוזן ברחבה שלפני בניין העירייה הישנה. משמאלו מש־קופים עליו חיילים ישראלים, מימינו — ירדנים. רק אתמול נפצעו באותו מקום שני גזירים שעמדו להכנס לנוטרדם.

בית החולים האיטלקי. יום חמישי, שעה 20:20.
שני תלמידי ישיבה חומקים לי אורך הקירות. לפתע פותח מקלע בינוני ב־טרטור עז ומייגע. שני עובדי האורח הצעיר רים לא נבהלים כמיוחה, אחד מהם מרים את

אם ידעת עד כה לאיזה גוש עזומי אתה שייך, עליך לבדוק מחדש את עמדתך. אחרי שנחבדו כל הנבואות כי הקרע האמריקאי-אנגלי יאוחז בוועידת וושינגטון, אין ספק שבריטניה תנהל עתה מדיניות עצמאית, בה בשעה שצרפת מקיימת מגע ישיר עם סין בניגוד לרצון אמריקה, הגרמנית מדברים על פרישה מן המחנה האמריקאי והודו ככריזה על מדיניות של עצמאות אסיתית.

התוצאה המכרעת: התגברות הרצון האמריקאי לנהל לבד מדיניות אנטי-סובייטית חריפה יותר, בלי כל התחשבות ברצון בנות בריתה המתרחקות.

אל תצפה להתממשות תוכנית בני ג'יי. להקמת שני גושים (אזרחי ופועלי) בבחירות הקרובות. אם כי בני ג'יי ממשיך לפעול למען רעיונו, הוא לא זכה בתמיכת מפלגתו, המתנגדת לתוכנית מבחינה עקרונית ומעשית.

היכון להרעת יחסים נוספת בין ממשלת ישראל להם? תדרות הציונית באמריקה, אחד שמורטמר מיי נבחר לנשיא ציוני אמריקה. מיי אינו מקובל על הממשלה מכיוון שהוא הסיף תמיד, בניגוד לקודמו, הרב אירבינג מילר לעצמאות מוחלטת של הסתדרות ציוני אמריקה, ולא שתהיה רק נכשיר בידי ממשלת ישראל, בשעת הצורך.

דברים חריפים ישמיע אליהו אילת, שגריר ישראל בלונדון, באוזני משה שרת. טענתו העיקרית של אילת: משרד החוץ הונית את סיפוח היחסים עם בריטניה, מתוך הנחה מוטעית שבריטניה מקבלת את הוראותיה בין כה וכה וושינגטון, ולכן מוטב לספק את היחסים שם.

הכטחה רב יוספית ראשונה תתגשם בנגב: בקרוב יוחל בניצולם של עופרות ברזל אחר שחוקרים שבייסי, שבדקו דוגמות במעי בדותיהם, הביעו זעה חיובית עד כדי הסבת תשומת לב אנשי הפיתוח לאחוז הגדול של הברזל בעופרות, אחד הגדולים בעולם.

הפילוג כמפ-ה הפך לווראי, אם לא יקרה נס ברגע האחרון ממס. אחרי שהקיבוץ המאוחד דרש 50% בכל מוסדות המפלגה כולל מערכת על המשמר נעלמו בסיעת הרוב כל הנטיות לפשרה. הפילוג הסופי הוא ענין של זמן בלבד.

ממשלת ישראל תצטרך להסתפק גם להבא במכירת איגרות מילווה העצמאות באמריקה. לפחות שתי ממשלות אירופאיות כבר הודיעו על התנגדותן להפצת איגרות המלווה בארצותיהן.

אם הרגלת את חיכך לבשר עוף, היכון להגדלת הוצאותיך על מטעם זה. אחד שמחלת גיוקסל, שפשתה בלולים, נחלשה, לא ממחרים בעלי הלולים בשחיסה, יעלו בכך את מחיר העופות.

מצבו של חקלאי יהיה טוב בשטח אחד לפחות ממצבו של סוחר. מכיוון שהאוצר ינהיג רבית מודגת לפי חזונית הענף במשק הלאומי, נקבע כי חקלאי יוכל לקבל הלוואה ברבית הנמוכה עד כזו מחצה מזאת המתבקשת מסוחר.

בי. ג'יי. יאלץ להקדים את יציאתו משרה-בוקר, אחרת הוא עלול למצוא עצמו חבר במשק הקיבוץ המאוחד. הצטרפות שדה בוקר לקיבוץ המאוחד כבר אושרה על ידי רוב אנשי המשק שהסכימו לדחות את ההצטרפות עד לכינוס הסדיר הבא של מועצת הקיבוץ, מתוך תקווה כי אז כבר לא ימצא בשדה בוקר רועה בשם דויד בן-גוריון.

חבר הסתדרות הולה יוכל להנות ביתר קלות ובפחות טירחה משירותי קופת חולים אם תוגשם התוכנית להפעיל כל מרפאה אזונית כמוסד עצמאי, לחייב חולים לפנות למרפאות מרכזיות רק במקרים מיוחדים.

תלמידי משפטים לא יתקבלו בשנה הבאה באוניברסיטה העברית ללא הגבלה. האוניברסיטה החליטה להגביל את מספר התלמידים בפקולטת השונות, בראש וראשונה בפקולטה למשפטים, עיבדה תוכנית קליטת תלמידים לפי הצורך הקיים למומחים במקצועות השונים.

היה בטוח כי שר המשפטים וחיים כהן טרם נואשו מהעי כרות חוקים חדשים שאינם לרצון השופטים, בעיקר בגלל הנטייה לקבוע בהם עונשי מינימום. אפשר לצפות למסע הסברה בו יכנס רזון את כל השופטים המחוזיים, ינסה להוכיח את חיוניותם של חוקים אלה. להדגשת ייתר עלולים להופיע באותה הזדמנות גם באי כוח שריונות בסחנות שימטרו אינפורמ מצייה סודית לשם שכנוע סופי.

בקשת עורכי קול העם- לקיים דיון דחוף בחוק העבירות נגד המדינה נדחתה עליידי וועדת העורכים של העיתונות היומית. ההחמק: בסרט הגוש החוק לכנסת היתיע משרד המשפטים עם בא כוח הוועדה, ד"ר עזריאל קרליבך, הוא, אגב, ברודונו של מחבר החוק, חיים כהן.

צפה להתקפה גדולה על שירותי המודיעין הממשלתיים מצד חוגים ממשלתיים. הקרבות האחרונים בירושלים הוכיחו שוב את חוסר היעילות ההדדית של שירותים אלה, לעומת שירות התעמולה המצויין של הערבים שיד היתה על העליונה בכל חזיתות התעמולה. דרישות המבקרים: שינוי יסודי של ההרכב האישי של השירותים, תוך הגדלה ניכרת של תקציבים. בנתיים הוכנסו תוכניותיו של זלמן ארן לשפר את השירות, למקרה, בגלל ניבות תקציביות. לרשותו של ארן הועמדה קרן השר, בה יוכל להשתמש רק להנהגת שיפורים פעוטים ביותר.

אם אתה אוהב סרטי מלחמה ביוגרפיים, תוכל בעוד שנה לערך, לראות את גבורותיו וקרבותיו של הפילדמרשל מונטגומרי, בסרט שנועד להסרים סמואל גולדוויץ, ואשר ישחק על ידי אחיינו של הפילדמרשל הבריטי, גארי מונטגומרי, הדומה לו מאד. לעומת זאת זתן העתונאי ראנדולף צירצ'יל, בנו של מנהיג המלחמה, את ההצעה לשחק את תפקיד אביו בסרט ביוגרפי שני.

העם

מי?

אזרחי ישראל יודעים שהם חיים על גבי חבית של אבק-שריפה. לו פתחו מחר בבוקר את עתוניהם ונוכחו לדעת כי הסיכוי השני פרץ, לא היו מופתעים ביותר.

יתכן כי פחות מכולם היו מופתעים תושבי ירושלים. שום עיר לא חיתה בחזית המלחמה האחרונה כעירם. שום עיר אינה קרובה לחזית המלחמה הזוערת כמו זו. לכן, כשהחלו מצצות המרגמות הקטנות בנות שני האינצטים לשרוק השבוע מסביב לראשם, לא התפעלו הירושלמים ביותר.

אולם משך שלושה ימים של קרב (ראה רפורטז'ה) שאלו הירושלמים את עצמם, ככל הישראליים: מי התחיל? לשם מה? מה המטרה?

מדוע? לא חסרו אזרחים שחשבו כי הנה החל הסיכוי השני הישראלי, עליו ניבאו העתונאים האמריקאיים לא מבכרי. אולם אחרי המבוכה הראשונה התבהרו כמה עובדות, שנתנו את הכיוון לדעת הקהל:

● לא נשאר ספק שאמנם הירדנים התחילו.

● היה ברור כי הצד הישראלי לא היה מעונין בקרב בקטע זה.

● אולם השאלה הגדולה נשארה בעינה: אם כן, מדוע התחילו הירדנים?

ירושלים

לשם מה?

עם התבהרות העובדות, לא ידע איש לענות בבטחון על השאלה שהוצגה עליידי פעולת הירדנים. אולם כמה סברות מרכזיות התגבשו, התקבלו למדי על הדעת.

סברה 1: האנגלים וההאיתקאן החליטו להעלות שוב, הפעם באופן רציני, את שאלת בינאום ירושלים. לצורך זה היתה דרושה הסגנה מלחמתית, שתעורר מחדש את תשומת-לב העולם לעיר הקדושה. מצצה ישראלית, שפגעה במקרה בכנסייה גוצרית, סיפקה חומר דלק מצוין למסע תעמולה זה. קשה לירות בירושלים מבלי לפגוע במקום קדוש כל שהוא.

מאחורי דרישת הבינאום התחבאה תכנית שניה, חשובה עוד יותר: תכנית בריטית שנועדה לתת למשקיפי או"ם, ביניהם מש" קיפים בריטיים, סמכות מיקודית ממש משני עברי הגבול.

סעיף שלישי בתכנית מצא עוד פחות חן בעיני הישראלים: לתת מעבר חופשי לערבים בין ירדן ומצרים, דרך שטח ישראלי. העוקץ: האנגלים מעוניינים מן הסתם פחות במעבר חופשי של מוחמד ואחמד, מעוניינים מאד במעבר חופשי לתומי וגויני. עם העברת הבסיס הבריטי מן הסואץ לקפ" ריסקין, חשוב כי לכותות הבריטיים, ביבשה ובאוויר, תהיה גישה מהירה אל הים.

לא היה כל סיכוי כי ממשלת ישראל תקבל תכנית זו. חימום המצב על הגבול יכול היה לרכך, לפי חשבון הבריטיים, את ההתנגדות.

לגיון נגד משמר. הסברה מס' 2 הובילה אף היא ישר אל המפקדים הבריטיים של הלגיון.

בחודשים האחרונים, ובעיקר אחרי התקפת קיביה, התקופה דעת הקהל הערבית את המיקוד הבריטי של הלגיון, שהלך והתחזק, כולל כיום את כל הדרגים, מן המפקד הראשי ועד למפקדי הגדודים. הערבים ראו בכך פגיעה בכבודם, החלו שמעם יותר ויותר את הדגש על המשמר הלאומי, שהוא ערבי טהור.

אולם הבריטיים לא היו מוכנים להסתכל בירידתם בחיבוק ידיים. לפי דרישת השגריר הבריטי פוטרה ממשלת הירדן, במשלה חדשה, פרו-בריטית יותר, באה במקומה. המפקדים רצו להוכיח עליידי פעולה ממשית כי לבם פועם למען ערב. תושבי ישראל שמעו את ההזרחותיותיהם.

מה הפועם? אולם לפי כל הסימונים, גם הערבים עצמם לא היו כל כך מרוצים מן המישחק כולו. סגן-מפקד הלגיון הערבי, עבדאללה אל-ג'ונדי, לא היה פעיל כמעט

לגמרי בימי הקרב, מפקדי הלגיון הערביים מילאו את הפקודות ללא התלהבות, לדברי דיפלומטים זרים.

אמר רביסמל ותיק של הלגיון לדיפ" לומט זר: "אין לזה כל טעם. אנחנו מוכנים להילחם ביהודים, אבל לא נותנים לנו. ברגע שנצליח קצת, יפסיקו את הקרב, כפי שעשו לא פעם. אז מה הטעם? רק מעוררים את הרושם שאנו פחדים מפני היהודים!"

כיצד?

(ראה שער).

האיש שמיהר בחצות הלילה אל הגנרל בניקה, ראש משקיפי או"ם, היה הנזיר אקה. אסור לקצין ישראלי לנוע בשטח קרבות בלתי-מוינן. אולם היה לאקדחו של משה דיין גם ערך סמלי עמוק יותר. הוא רצה לומר: או — או. אם לא תוספק האיש, תגיב ישראל בצורה חריפה, לאורך כל הגבול.

השיחה 'צמחה היתה, כמו תמיד, מוגולוג. הגנרל הדני שמע ושחק. שמע ושחק. אולם הוא הבין, כנראה, את דברי דיין. מיד אחרי השיחה יצאו שני קצינים בכירים של או"ם, צרפתי ואמריקאי, אל אחד מש" לישיו של גלאב באשא. כעבור שעות מע" טות שככה האש.

ערך המטבע. היה זה מזור במקצת, כי דוקא הצד הישראלי היה מעונין בהת- ערבות או"ם, בה בשעה שישראל אינה משתתפת כלל בוועדת שביתת-הגשק היר- דנית. השיקולים לכך היו רציניים מאד.

הערבים ונותני-פקודתם בחרו בסיקחות רבה את איזור ירושלים כשדה-הקרב. הם ידעו כי הישראלים לא ישמחו להגיב דוקא באזור זה, מחשש לקומם את דעת-הקהל העולמית נגד המצב הקיים בעיר (ראה לעיל). אולם הישראלים לא יכלו גם להימנע מהגבה, לא להגיב במקום אחר. אי-הגבה היתה מתפרשת מיד כמתן יד חופשית לערבים לפעול בירושלים. הגבה במקום אחר היתה אף היא הזמנה לערבים לבחור דוקא בקטע הירושלמי העדין.

במצב זה עלתה שוב קרנו של מנג'ון או"ם בעיני שלטונות ישראל. היה דרוש מתווך. משה דיין נשלח בכבודו ובעצמו לבניקה כדי שיהיה משקל מיוחד לדברי ישראל: הן הזוהרה להתרחבות הקרבות, והן ההבטחה להפסקה מיידית של הפעולה הישראלית אם הצד השני יפסיק גם הוא.

למבקר מנג'ון או"ם ניתן מוסר השכל בלקח השבוע. כמו לכל מטבע, ישנם שני צדדים גם למטבע או"ם. וכמו כל מטבע, קל יותר לבזבוזו מאשר לקבלו חזרה בשעת הצורך.

המשק

מענה גרמני

כאשר ממשלת ארצות-הברית עיכבה ב" קיץ שעבר את המענק כדי להכריח את ישראל להפסיק את העבודה בחולה ובערוץ הירדן, החליטו אנשי האוצר, כי יוכלו להשיג, בשעת הצורך, מענק ממקור אחר. המקור: ממשלת גרמניה המערבית, ש" נתבקשה באותם הימים להקציב אשראי גר כר על חשבון תשלומי השנים האחרונות של הסכם השילומים.

בינתיים נפסקה העבודה בחולה, חודש המענק וראש משלחת השילומים, פנחס שנער, נתבקש לשכות את כל ההצעה, לא להוכיחה יותר לשלטונות בון.

בון לא נטתה לשכות, העבירה החודש את הדיון לשלב הגבוה ביותר. קונרד אד" נואר חזר והזכיר למשיג השילומים נחום גולדמן את ההצעה הישראלית מלפני שנה, הבטיח להקציב סכומים ניכרים.

אדוארד קיסר את ההצעה בשלושה סעיף פים, שהראשון בהם הגברת היצוא הגרמני. היה מובן מאליו, שני הסעיפים האחרים: הקדשת חלק של הסכום לפיצוי הפליטים ערבים, על מנת לזרז את שלום ישראל- ערב, הפניית היתרה לייצוב מטבע הישראלי ושיחרור המטבע הזר מפיקוח.

סעיף הפיצוי הערבי היה קרוב מאד ללבו של גולדמן. העלול להגשים בעזרתו את תוכניתו לשלום במרחב. סעיף ייצוב המטבע היה קרוב מאד ללבו לא רק של

הזורעים רוח, יקצרו סופה

ראש עיר ממונה רוח
15 כסאות עץ

להציע את מועמדיהם לראשות העיר. שקט מוחלט. לא נשמעה אפילו לחישה אחת. כל אחד הביט ישר לפנים. לבסוף קם בחור צעיר, לבוש חולצה לבנה ומכנסים: תופיק זיאד, נבחר הרשימה הקומוניסטית. כשם הסיעה הקומוניסטית הריני מציע את פואד אל-חורי. אנו גם מודיעים על נכונותנו להצביע בעד כל אדם אחר, אם יסכים לעבוד אתנו על בסיס של מצע אחיד, מוסכם מראש. זיאד ישב, הדומיה תורה לאולם.

יעקוב פרח התרומם, פנה אל היושב ראש. בפעם הראשונה הורגשה התרגשות באולם. כולם חיכו להודעה שתפתור את הקפאון או תפוצץ את האוירה השלחה. "אני רוצה רק לדעת אם ישיבה זו נחשבת לישיבה הראשונה." היתה כל משאלתו של פרח.

"זאת הישיבה הראשונה." השיב רוח. פירושו של הדבר, לפי פקודת העיריות, שמועמד יהיה זקוק ליותר ממחצית קולות חברי המועצה כדי להבחר. בישיבה שניה יספיק לו רוב של החברים הנוכחים בשעת ההצבעה.

אני נופל את הישיבה.

השקט שב לאולם, רוח פנה שוב לחברים: "אין יותר מועמדים?" שוב שקט. שוען הקיר נשמע מתקתק את השניות. אם כן, הודיע רוח, מי מצביע בעד האדון פואד חורי?"

שש ידים התרוממו באויר. רוח הקריא את השמות בקול רם, הפקיד רשם אותם בפרטיכל: פואד אל-חורי, תופיק זיאד, מנעם ג'רגורה, חליל חורי, עברו אליגני מוחמד, יצחק דאוד. הידים ירדו. שוב שקט.

רוח: מאחר שהאדון פואד חורי לא קיבל את מספר הקולות המספיק לבחירתו, הריני נועל את הישיבה.

מאג' אל-פאהום: אולי אפשר לקבוע את הישיבה הבאה, ליום שני?

רוח: לפי בקשת חבר המועצה מאג' אל-פאהום, הנני דוחה את הישיבה הבאה ליום שני.

שוען הקיר השמיע צליל ערב. השעה היתה 11. כל העניין ארך בדיוק רבע שעה.

הנציגים התפורו, השאלה נשארה עומדת: מה יהיה אם יימשך הקפאון? האם יניחו השלטונות למפלגות המקומיות להגיע לידי פשרה או יבחרו בפירוק המועצה כדרך יחידה לצאת מן הסכך? ואם כן, מתי ואיך יבחרו לעשות זאת?

איש לא האמין כי הישיבה הבאה תתן את התשובה.

שימה המוסלמית, גבר נאה, בעל שפם קטן, מחודק-קצות וחובש טרבוש גבוה. הוא נכנס בשער בצעדים מדודים, מנה את חרווי מסבתו, בירך את כל הנוכחים בסלאם עלייכום. מאג' אל-פאהום נחשב לאחד משלושת המועמדים הלא-קומוניסטיים הרציניים לראשות העיר, נהנה מתמיכת חלק רציני של תושבי העיר המוסלמים. כאשר נשאל מה עלולות להיות תוצאות הישיבה, חיך: "יהיה טוב. אנחנו כש לעצמנו עוד לא הגענו לידי הסכם. אבל מה יודע? אולי הקומוניסטים יתמכו במי שיהי לא משלהם?"

אחריו הגיע יעקוב פרח, נוצרי אורתודוכסי, נבחר הרשימה הבלתי-תלויה, דמות של סבא טוב-לב וחייבני. הוא היה יותר תקיף: "יומיים שלמים ישבנו והתחכחנו. לבסוף גם הגענו לידי הסכם. ואז באו

רת. "אני יודע מאה אחוה" קבע צעיר יהודי, "שמחר יבחר ראש עיר. זה כבר מוחלט."

"בשום אופן לא!" התערב שייך ערבי גבוה, חבוש כפיה, אחד מבני משפחת אל-פאהום הגדולה. "אני מכיר את עירי. מחר לא יבחר ראש עיר. הרחובות יכוסו כולם בדם, אבל ראש עיר לא יהיה מחר!"

השנים התעקשו. היהודי הסתמך על מקור רוח הידועות שלו, הערבי חזר על טענתו כי רק הוא יודע מה עומד לקרות. לבסוף התערבו השניים על 36 בקבוקי בירה. אם הערבי יזכה, הבטיח להוסיף גם בקבוק חייסקי סקוטי ולשחוט כבש שלם. מאחר שאין כל ספק שאזכה, אמר, "אני כבר מוזמן את כל המסובים אלי הביתה מחר בצהריים לשחות ולאכול — אם המאורעות

משמרות שוטרים בכניסה לבנין העיריה
וגם עשרה ארגונים של בקבוקי גזוז

חברי המועצה הקומוניסטיים מצביעים
וגם בקבוקי ויסקי סקוטי וכבש שלם

אנשים ואמרו: אל תסכימו על מועמד אחר. אנחנו העלינו אתכם, לא אתם את עצמכם. וככה כל העניין מתחיל מחדש. עד לפני חמש דקות עוד ישבנו והתחכחנו. אבל שום דבר לא יצא מזה."

יש מועמדים?

בשעה 10.15, רבע שעה לפני מועד התחלת הישיבה, הגיע משה רוח, ראש העיר הממונה. הוא היה לבוש חליפה תומה בהירה, פניו רציניים.

כעבור חצי שעה, פניו עוד יותר רציניים, סקר את אולם הישיבות. במרכז החדר הקטן סודרו 15 כסאות עץ פשוטים בשלוש שורות, עליהם ישבו חברי המועצה. השורה האמצעית היתה תפוסה כולה על-ידי קומוניסטים. בצדדים ומאחור ישבו העתונאים וכמה מומנטים. המושל הצבאי ומפקד המשטרה, האנשים שעוררו את חמת הקומוניסטים בישיבות הקודמות, נעדרו הפעם.

רוח הרים את ראשו, שקט של כניסיה ירד על האספיה. "הריני פותח את ישיבת מועצת העיריה של נצרת ומבקש מהחברים

הרדיו צווח את החדשות בערבית: "בירו שלים התחולל קרב מרגמות וצלפות, על חוף הכינרת פתחו חיילים סורים באש תותחים על סירת משטרה ישראלית שעברה מול עמדותיהם."

ברחובות העיר נצרת הסתובבו חוליות שוטרים מזוינים, קובעים-סדה תלויים על שכמם. היה זה מחוזה טראגי שבשעה ש-חיילים ושוטרים ישראלים החליפו יריות על הגבול, התכוננו שוטרים אחרים להש-תמש בנשקם בתוך גבולות המדינה.

הרחובות היו שקטים מאד. הרבה יותר מן הרגיל. לכל אורך הרחוב הצר, המוביל אל בנין העיריה, היתה פרושה שרשרת שוטרים שהובאו מעפולה וטבריה. פה ושם ביצבץ הסרט הלבן המציין את חניכי בית הספר לקציני משטרה בשפרעם. לא היה כל ספק: הפעם לא התכוננה המשטרה לתת למישהו להתקרב לבנין העיריה אם יעורר כל חשד שהוא עלול הפריע למהלך העניינים.

בחדר הגדולה של משרדי הממשל הצבאי — שקט מזור. בחצר זו מצטופפים, בדרך כלל, עשרות אנשים, נדחקים למשרדים המסתלים בכל דבר, החל ממתן רשיונות לביקור בחיפה וכלה במתן פסק-דין מות על-ידי בית-דין צבאי. המשרדים היו כולם פתוחים, אך האזרחים העדיפו, כנראה, להשאר בכתיבהם.

שלוש סונות אכנים

עוד בלילה הקודם נפוצו השמועות כי למחרת, כאשר תתכנס מועצת העיריה לב-חור ראש עיר, יהיה זה נבון מצד אורחים שלווים לא להימצא ברחובות.

"אנשי אלו-ועבי התבצרו על גגות הבתים מסביב לעיריה", לחש נכבד מוסלמי, בנימה של שותף לסוד גדול. "הם לא יתנו לאף אחד להתקרב."

"הקומוניסטים אגרו שלוש סונות של אכנים על גג מועדונם", אמרה שמועה אחרת. "הם ירגמו כל מי שינסה להתקרב אליהם. הם גם קנו עשרה ארגונים של בקבוקי גזוז בשביל לעשות מהם פצצות מולוטוב. איש לא יוכל להתקרב אותם הפעם ולהשאר בחיים."

"הפעם אנשי אלו-ועבי לא יבואו ברגע האחרון, כולם ביחד, כפי שעשו בפעם הקודמת (הנעום הזה 871). קבעו חזאים אחרים. הם כבר נמצאים בעיר מזה יומיים, עם אלותיהם וסכיניהם. הם רק מחכים לסימן כשביל לרדת ולהשתלט על הרחובות."

36 בקבוקי בירה

בבית קפה קטן מוקף עצים, בכניסה לעיר, יושבה קבוצה מעורבת של יהודים, נוצרים ומוסלמים. הם ניסו לקבוע מה יקרה למח-

חבר מועצה אל-פאהום
— ושקט של כניסיה

לא יהיו כל כך שטוטי דם שימנעו בעדם מלבוא."

אל תסכימו...

שני המתערבים טעו. העיר לא שותתה דם, איש לא נבחר לראשות העיר.

חצי שעה לפני מועד הפתיחה, ישבו עתונאים על ספסל, לגמו קפה ריחני בחצר העיריה. נוסף לעתונאים המקומיים היו שם הפעם כתבים שבאו במיוחד מעפולה, טבריה, חיפה ותל-אביב. אחר שסיימת דמים האחרונה, חיכו גם הם למאורעות דרמטיים.

כעבור כמה דקות הופיעו חברי המועצה הנבחרים. הם העיפו מבט בשוטרים המ-זוינים שעמדו משני צדי השער הידוק, עלו במדרגות האבן הצרות המובילות לקו-מה הראשונה של העיריה, שם נמצאים משרדי העיריה ואולם הישיבות.

אחדים נעצרו ליד העתונאים, החליפו אתם הלצה או שטים, השאר הביטו בשוען ועלו במדרגות.

ראשון הגיע מאג' אל-פאהום, איש הר-

עוגיות. מכל כנפי הארץ נחרו להשתתף (או להחרים) את הכנסיה הגדולה של אגודת ישראל. הראשונה שהתקיימה בישראל מזה 17 שנה.

רובם לא הצליחו לחדור לבנייני האומה הבלתי-גמורים. רק 4000 קיבלו כרטיסים. השאר יצרו ים שחור של קאפטאנים שחר-רים ושטרמיילים בחצר הגדולה, הקשיבו לרמקולים החזקים.

השמן והסולת של רבני ישראל והסוורה ישבו על הבמה המוארת כאור מסנור, שהיתה מקושטת בדגל ישראל ובדגל אגודת ישראל (לוחות הברית הקורנות לשה כיתונים). דגלי שש הארצות שאוחריהן השי-תתפו בכנסיה נתלו בצדם.

שינוי האוויר. אולם הויכוח הגדול, שלא הגיע לאוזני הציבור הרחב, היה קשור דווקא בדגל ישראל, שהוא גם דגל הציונות.

עד להקמת המדינה, היתה אגודת-ישראל אנטי-ציונית בגלוי ובהתמדה. נציגיה, וב-ראשם הארי גודמן הלונדוני, העידו לפני חברי-הלאומים וכל ועדות-החקירה הבריטיות נגד הקמת מדינה יהודית, בה ראו חילול דת ישראל. מאחורי גודמן עמדה המסורת של יהדות גרמניה, הונגריה וצ'כוסלובקיה, בהן פוצצה אגודת-ישראל את הקהילית

גולדמן בלבד, הבטיח עיון ישראלי רציני בהצעה.

הכנסת

האדם השלישי

קרב האש הירושלמי נגמר. סיכום האי-בידות הגיע ל-23 סצועים ושני הרוגים. ואו נמצא ההרוג השלישי, כשטח ההפקר, ליד חומת העיר העתיקה. הוא נורה בראשו והוא היה עיתון.

איש לא ידע את זהותו של ההרוג העי-הרי. לראשונה חשבו כי הוא היה אחד מ-26 העיתורים שכבשו את רחבת הכנסת משך שבוע ימים, דרשו עבודה ושיכון, אשראי חודשי של אלפיים ל"מי למאה עיתורים מחוסרי אמצעים אותם ייצגו.

היתה זאת שבידתם השלישית משך שלוש שנים. דרישותיהם היו תמיד זהות וגם הב-טחות הכנסת היו תמיד זהות. וכן היו התוצאות. גם הפעם הובטחו לעיתורים הע-לאות בקיצבות, אך הם החליטו לא לנטוש את רחבת הכנסת עד שלא תוגשמה ההב-טחות.

החוק סבר אחרת. על הכנסת להשאר מי-חוסנת מהסגנות בין אם הן נערכות על-ידי קנאים עיתורים או עיתורים קנאים. וה-

שומרים מעבירים את העיתורים השוכתים אין הבדל בין קנאים עיתורים לעיתורים קנאים

היהודיות, קיימה קהילות נפרדות משלהן. אולם אחרי הקמת המדינה, בים ההת-להבות ששטף את יהדות הסוורה, קשה היה לאגודה להתחזק מעמד. סיעה אחרת, בהנהגת איצ'ה-מאיר לוי, שהסתמכה על האגודאים מסולין (שם היתה קיימת קהילה מאוחדת) השלימה עם הציונים, השתתפה בממשלה.

הכנסיה הגדולה עמדה בסימן התגברות הטיעה האנטי-ציונית. ההתלהבות על הקמת המדינה פגה במידה רבה בסוורה כולה, האנטי-ציונות חלה להיות בלתי-סובלנית.

תרוץ חזק. מאחורי המאבק הסתתרו גם נימות פסיכולוגיות שלא הושמעו גם בישיבות הסודיות. הסביר מנהיג דתי, המתנגד לאגודה: "היהודים בגלות צרי-כים להשקיע את מצפונם על שאינם באים לישראל. לסתם יהודי, התורם לקרנות, זה די חשוב. אולם ליהודי המתפלל שלוש פעמים ביום דרוש תרוץ חזק יותר כדי להצדיק את אי-עליתו לארץ הקודש. לכן הוא משמיץ את המדינה, נאחו בחוק גיוס הבנות ובחזיריים..."

סיבה שניה, לא סתות חשוכה: על אגודת-ישראל להצדיק בסוורה את קיומם של בתי-הספר הפרטיים בישראל, שאינם שייכים לחינוך הממלכתי, כדי לאסוף כסף להחזקתם.

משטרה גילתה כי קשה הרבה יותר לטפל באחרונים.

יותר רחוק. ערב התחלת קרב האש הגיעה המתחזות ברחבת הכנסת לשיאה: לפי אות מוסכם כבשו ה-26 את מרכז ה-כביש, חסמו בעד תנועת אוטובוסים ומי-כוניות. שוטרים קמוציפה הראו לנהגים פרצות בהן יכלו אולי לעבור.

מספר המכוניות שלא יכלו לעבור גדל ונהגיהן איבדו את סבלנותם. המשטרה הח-ליטה לפעול. בתחילה ביקש את העיתורים לחזור למדרכה. העיתורים זעקו וחירפו, ה-משטרה גררה אותם למדרכה אחת, אחת. ה-עיתורים נשכו ובעטו בשוטרים, קרעו את מדי המשטרה האפורים. לבסוף התעייפו העיתורים, נכנעו. השוטרים היו עייפים גם הם.

מאורעות השבוע העבירו את השוטרים לעמדות אחרות. כשחזרו ראו שהעיתורים חזרו לשבת לפני הכנסת. הם שוב העבירו אותם משם, הפעם למדרכה מרוחקת יותר, לפני מעדון החיילים מנורה. הנמצא מא-חורי בניין הכנסת. שנוי המקום לא השפיע על העיתורים, הם הבטיחו להמשיך בשבי-תחם עד שתוגשמה ההבטחות.

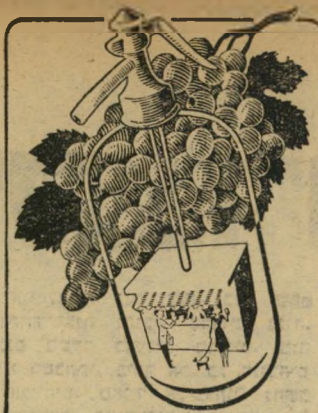
איש לא ידע איוו הבטחה רצה להגשים העיתור שנהרג על-ידי החומה.

מפלגות

על ציונות וחזירים

קשה היה להשיג מקום באוטובוסים וב-מוניות שנסעו ביום השלישי שעבר ירו-שלימה. כולם היו מלאי גברים חבושים כובעים שחורים ונשים בעלות מטמחות צב-

* כפי שעשו פועלי אגודת-ישראל, שפרשה באופן הפגנתי מן המסגרת המאוחדת.
** אך הכופים לתכנית-מינימום מסוימת, הנקבעת על-ידי משרד-החינוך.

מִזְג

מזוג $\frac{1}{4}$ יין ב- $\frac{3}{4}$ סודה עם יין אדום מיוחד למזג או יין לבן מיוחד למזג מיקבי ראשון לציון זכרון יעקב מחיר הכוס - 75 פרוטה שתה להנאתך "מזג" בקיוסק, במסעדה, בבאר ובביתך.

כרמל מזרחי

השפתון הכובש את העולם

Viz-zan de NEW-YORK

אנאליט

לתלמידים בחודשי החופש

כבית הספר הידוע לשפות. קדימ"ה ב'יהודה 74 ז'לאביב נפתחים ביום א', 11 לילולי

קורסים מזורזים באנגלית לגומרי כתות ה', ו', ז' תיכוניות לביסוס ידיעותיהם והכנה לבחינות.

כן יפתחו קורסים לגומרי ח', ו', ז' ח', יסודי.

הלימודים בקבוצות טונות בהדרכת מורים מנוסים בשעות הבוקר ואחה"צ.

פרטים והרשמה: מ'9-12 לפנה"צ, 4-9 אחה"צ (פרט ליום ששי). גם קורסים בעברית, אנגלית וצרפתית למבוגרים (בכל הדרגות).

חצלות

מכשירי-עזר וחמרי צלום

קונים - מוכרים

ומחליפים

בהדרכה מקצועית

רק אצל המומחים

מטרופוט

18 רח. אלנבי תל-אביב

ציקוגרפיה

י. רינדזונסקי

רח' הקישון 6 תל-אביב

טלפון 66548

גלופות קו-רשת-צבעים

תנונים זרים | סילקו את רגליכם מארצנו | בחורי ישיבות — לצבא | משתמשות דתיות — לצבא | מדינת ישראל לא תהיה מדינת ישיבות ו...

כרוזים בנוסח זה, כתובים בכתב-יד מוכן ולחומים על-ידי תא הסטודנטים גרמו להפרעה קלה בפתיחת הכנסיה הגדולה של אגודת ישראל (ראה לע"ל).

דיפלומטים

אנו מאמינים את האמיתות האלה כמו בנות מאליהן: שכל בני-האדם נבראו שווים, ושהבורא חונן אותם בזכויות מסוימות שאין להפרן...

בערב יום אחד ביוני, לפני 178 שנה, ישבו נציגי 13 מושבות צפון-אמריקאיות וקראו נוסח סופי של הצהרה שנכתבה על-ידי תומאס ג'פרסון ואושרה על-ידי ועדת-משנה בת חמשה חברים. יומיים לפני כן הצביעו נציגי ה-13, 12 הצביעו בעד, מדינה אחת (ניו-יורק) נמנעה מהצבעה. ברביעי לילולי התקבלה ההצהרה רשמית, מגילת העצמאות האמריקאית נוסחה לרשימת המיסמכים ההיסטוריים.

ידיים בפיטונות. השבוע הצטופפו כמה מאות גברים ונשים בגן המנושא של המיופה-כוח האמריקאי בישראל, טראנסס ראסל, עברו על-פני חצי תריסר נציגים שלחצו את ידם, וניסו להתקדם לעבר השולחן העמוס ג'ין וקוקה-קולה. מלבד קומץ מהפכני, שהופיע בחולצות פתוחות, הופיעו כל הנוכחים בחליפותיהם ביום החם.

המארחים עשו את כל המאמצים כדי לתת להם את ההרגשה שאמנם נבראו שחיי, למרות ההבדלים הגדולים במבטא האנגלי — החל מן המבטא הרוסי של הישראלים החתיקים, דרך המבטא הגרמני של הפחות חתיקים, ועד למבטא הטכסאסי המתמשך של כמה מן האורחים מאמריקה.

כרגיל במסיבות-קוקטייל, לחצו הנוכחים איש את ידי רעהו, עשו היכרות זה עם זה כמה פעמים תוך חצי שעה (אחרי ששכתו את ההכרה הקודמת), הפקידים האמריקאים, שקיבלו הוראה מפורשת להתרועע עם האורחים, לחצו ידיים בסיטונות.

שום נאומים לא ננאמו. אולם ארצות-הברית אהודות על רוב אורחי המדינה יותר בגלל הרעיונות שנכללו בקלף הישן

שפסלה כמה קטעים, ביניהם קטע המאשים את המלך האנגלי בכך שמנע את חיסול הגנדות, סיבת הפסילה: שתיים מתוך 13 המדינות התבטאו על עבדות עבדים.

אך לא נחתמה אלא על-ידי תנשיא והמוזיקר, החתימה הרשמית נתקיימה רק ב-2 באוגוסט.

מלפני 178 שנה, מאשר בגלל הדולארים שהוזרמו אליה בשנה שעברה.

חינוך החופש הגדול

השבוע ישבו כמה אלפי איש ואשה, ברובן צעירות, על סופסים קצרים, התחבטו כיצד למלאם. רבצה עליהם אחריות כבדה. כי על מורי ומורות בתריסר המסורים בישראל היה להחליט מי מתלמידיהם יעלה לכתה הבאה, או יישאר בכיתתו.

לא תמיד היה ברור להם כיצד להיטיב לנער או לנערה המסגרים. ההחלטה להשאיר את הנער לשנה נוספת ולאבד שנה שלמה מחייו מעצבת משך כל החופש, קשה לו, קשה עוד יותר להוריו. אולם לעתים קרובות טעות חמורה היא להעלות לכיתה הבאה, בה יהיה שוב מסגר וירגיש נחתי תוה, במקום להשאירו בכיתה בה היה מבוגר ומצליח בלימודיו. התחנן השבוע בכך אחד לפני מורת בנו: "השאירו אותי, בבקשה, אין לי כסף לשלם עבור מורה פרטית בבית..."

עינוי או שעשוע. לפי כל הסימנים, לא יחזור משרד החינוך השנה על תמרוני המסופקים מלפני שנה, כשפטר מאת מורים ערב החופש הגדול, השאיר אותם באי-ודאות מעצבת משך כל החופש, שכן שיוכלו להתכונן, ומבלי שידעו אילו איוו כיתה עומדים הם ללמוד. הפעם יוכלו המורים — ציבור מסור בעיקרו המקבל את אחת המשכורות הנמוכות ביותר במדינה — ליהנות מחופשם הארוכה, שהיא נושא לקינאת כל שאר המקצועות.

החידוש הגדול של השנה הבאה, שיטת הנושאים, שהיתה עד כה מוגבלת לשתי הכיתות הראשונות, תורחב לכיתות נוספות. שיטה מתקדמת זו, שאינה מחלקת את הלימודים לפי מקצועות יבשים אלא נותנת למורה את האפשרות להגיש את כל המקצועות לתוך שיחה על נושא מסוים. מיועדת להסוך את הלימוד לשעשוע, לא לעינוי הנסיון עד כה: הצלחה מוחלטת — אם כי לא ברור מה היו התוצאות, לו ניתן ל-200 אלף תלמידי בתי-הספר היסודיים בישראל להצביע, מחר בבוקר, על השאלה: "האם לבטל את בית-הספר או לא?"

דת שלוש תרופות

ח"כ צ"כ שלום זיסמן נוכח יותר מפעם אחת, בה נישא הוא, בטכס החופה והקי"ו, דושיין. לאחרונה נוכח לדעת כי התנאים בהם גבצעים את הטכס אינם אהודים במיוחד, כיאות למאורע מיוחד כנישואין.

הוא החליט לפנות לסמכות הנוגעת בדבר, שר הדתות, הפנה את תשומת לבו לליקויי היסוד של הטכס כפי שהוא מתבצע במשרדי הרבנות השונים: הופעה מבוהלת ובלתי אסטטית של רבים מן הרבנים לחתונות המקטימות בדחיפות בחדרים צפופים, זו אחר זו, כך שלעתים מתנגש הזוג היוצא

למשל, בשיחה על אדם וחווה לומדים התלמידים את המקרא. כותבים חיבור, שרים שיר מתאים, מציירים את הנחש ומחשבים את עצי ג'וען.

שיר השירים

"אני משתגע", אמר פרויקה, "זה הורס אותי לגמרי, אי אפשר להמשיך ככה". "נכון", אמרת לפרויקה, "אתה מוכרח להפסיק, זה יתנקס בכך, בגיל מאוחר משלמים בעד זה". "אתה שומע", אמר פרויקה, "אתמול צלצלו אלי שלוש. הן פשוט משתגעות אחרי. אני כבר לא יודע מה לעשות איתן. היום כבר צלצלו שתיים, ולא נעים לי לסרב. אסור לך לסרב", אמרת לפרויקה, "זה יכול לקלקל את שמך הטוב. אתה צריך להראות שאתה המיד על הקו. מה בנוגע לזיוה?" "זיוה מהפנטומימה היא מתה עלי, אבל אין לי זמן בשבילה. היא לא נותנת לי לעבור ברחוב. אני כבר לא יודע איך להפטר ממנה". "אח, פרויקה, פרויקה", אמרת בקנאה, "איך זה הולך לך?" "זה ענין של אישיות", אמר. "לבחורות יש חוש לאישיות. אני מרגיש את זה בקצות האצבעות שלי".

מרחוק ראינו את זיוה עוברת. בוא נברח מכאן", אמר פרויקה, "אני לא רוצה לפגוש אותה". ברחנו. זיוה לא תתפוס אותנו לעולם. חבל לי עליה, אבל החיים אכזריים מאד.

סדר היום של העתיד

מי שאין לו מה לעשות, יש לו לפחות עתיד. העתיד מתחיל מעכשיו. צריך כמובן להתכונן לו, בשביל לא להחמיץ את ההזדמנויות שהוא מביא. למשל: עכשיו שעה 9.00 בבוקר. כל העתיד לפניך. צריך לגשת לחפש איזו שהיא עבודה. אי אפשר להמשיך את כל העתיד בלי עבודה. בשעה 10.00, אחרי שלא השגת עבודה, תיגש לאיזיק, הוא חייב לך חמש לירות. בשעה 10.00 לא תתפוס את איזיק. תלך לחפש הלוואה. עד 12.00 יהיה ברור לגמרי שלא תשיג הלוואה או אפשר להתחיל את החיים. תיגש לחפש את החברה. כמובן שלא תמצא אותם. תלך לאכול צהרים, אחר כך לחפש מישהו ללכת איתו ליומיות. כמובן שלא תמצא, וגם לא יהיה לך כסף, אז תלך לישון. ערב תלך לחפש שוב את החברה, או אולי איזו בחורה. אחרי שלא תמצא, תסתובב קצת פה ושם, ואולי תמצא בכל זאת. אבל אם גם בכל זאת לא תמצא, אז אולי תמצא במקרה איזו הלוואה, אבל גם את זה לא תמצא, אז תלך לישון. וזהו העתיד. אפשר כמובן גם אחרת, אבל אז זה כבר החה או עבר. אולי אתם יודעים במקרה איפה כולם? אני מחפש איזה כולם.

הגשוני עם הנוג הנכנס והרוק.

כראוי למתכנן מבצעים צבאיים הציע זיסמן מייד תכנית תיקון משלו: שלוש תרופות לשלוש הפגיעות העיקריות — אי-סדר, אי-נעימות וצער. התרופות: תשומת-לב, אהבת-סדר וכשרון ארגוני, שבוערתם היה אפשר להפוך את סכסי הנשואין במשרדי הרבנות לחגיגים יותר, מרוממים יותר את ריגשו"תיהם של הצעירים הנישאים.

עיתונות אהבת שרים

באחד הערבים השבוע הזמין אליו שר הבסחון, פנחס לבון, את עורכי העיתונים העבריים. מנין אנשים התאספו בביתו של השר, ברחוב השופטים, תל-אביב. אולם שניים נעדרו: עורך הארץ ועורך קול-העם. הסביר פנחס לבון: "אני לא מחוייב להזמין לביתי הפרטי אנשים שאיני אוהב אותם".

מזון קץ כל גבינה

באותו חודש בו הגיע בבריטניה הקץ לקיצוב מזון, הגיע בישראל הקץ למנה קצובה אחת. היתה זאת מנת הגבינה, שלא חולקה יותר לצרכנים. אי-החלוקה במסגרת הקיצוב לא נבעה משפע הגבינה שהציף את הארץ כי אם מהחלטת ממשלת ארצות הברית להפסיק את משלוח הגבינה-חלב, שנמכרה בכסף ובעת ועונה אחת עם הש"מדת עודים חלב מקומיים. היתה זאת רק חולייה נוספת בהפסקת משלוחי המנות האמריקאיים, שהחלו עם הפסקת משלוח ה"חמאה (העולם הזה 868), כאשר צד מעוניין בארץ הודיע להשיגטון על המצב העוב"דתי.

קץ הגבינה ישפיע לרעה על תקציבה של עקרת הבית שתאלץ לרכוש את הגבינה המקומית היקרה, ישפיע לטובה על הכנסות יצרני הגבינה, שיחזרו לעמדת המוני-פולין שלהם עם העלמה של הגבינה ה"מתחרה. אך הסכומים שייגרעו או יתוספו לצרכנים וליצרנים נגסיים בהשוואה לסכום שייגרע מן הצד השלישי בעסקי הגבינה האמריקאית: משרד האוצר, לו יתסרו

בין היתר: מבצע מרוכז, למניעת תאונות דרכים, בצה"ל.

מאד עשר מיליון הירות המשוערות ש מכירת הגבינה היתה מכניסה לשנה.

דרכי אדם השינוי התמידי

ככל חייל החזור הביתה מצא מאיר שורצבורד כי העולם האזרחי וכמה אנשים שבו השתנו. באישון במשתנים היה הוא עצמו. הוא לא היה יותר אותו בחור חסון שהתגייס בגיל 17 לחיל הצנחנים: בשעת אחת מצניחות האמונים לא נפתח מצנחו של מאיר, הוא נפל ונפצע קשות בראשו הבלונדי, קיבל 30% נכות.

גם ביחס לפצע אחר — פצע משפחתי עמוק — חלו שינוי, אולם לא זה אשר לו קיווה. אביו המשיך לתת עינו בבח דודה צעירה, כפי שעשה זאת עוד בהיות מאיר ילד. או היו שניהם מכים אותו, כשניסה לתקוע חיץ ביניהם, להחזיר את אביו לאמו. עתה לא עשו זאת למרות שהביא לעזרתו את שני אחיו. הם פשוט לא שמו לב אליהם.

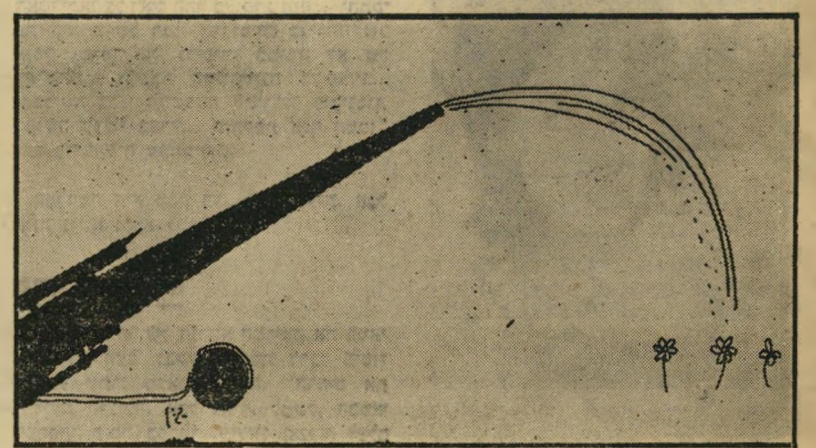
כרור אחד. מאיר החליט להשיג שלום בית ובדרך הקיצונית ביותר. ביום סגריר לפני שלושה חודשים, בשעות לפני הצהריים נכנס לדירתה של בת-הדודה, מזוין באקדה. בזעם איים עליה, דרש ממנה שלא תרשה לאביו להכנס אליה לעולם. הדברים היו נרגשים ונרגזים, האקדה פלט כדור, שנחטף בתקרה.

כאן התערבה בדבר המשטרה, הושיבה את מאיר במעצר. גם זה היה שינוי בשבילה. הוא נמלט מהכלא, חזר אליו בכל זאת לאחר זמן קצר. לתיק הראשון שכלל חמש האשמות, ביניהן איזמים ויריה, נוסף תיק שני שהכיל את ההאשמה בריחה ממעצר.

מי שהתכונן לחוות בקרב משפטי מרתק על ההאשמות החמורות, התאכזב. סניגורו של הנאשם, אברהם דיגרי, טען, בין השאר, כי מאיר הוא עצבני מאד כתוצאה מנכותו. אולם במיוחד הכריעה את הכף לפסק דין קל — מתן התנגדות טובה בסך 100 ל"י משך שנה — העובדה שמאיר לא יצטרך יותר להפעיל לחץ לשינוי בשטח הכאוב: האב מת.

רכוש נמוש

הזוג בן-אברהם היה זוג מוזר מאד. הוא, אברהם בן-אברהם, היה בדעה שתפקידו האבהי נגמר ברגע שהוא מביא את ילדיו

תוכנית ההשקאה למרחב

דם, אנש וצלוליד

מצלמת הסרט כמו נוצרה לתמצת את הקרב. גייה יכול לצייר את מוראות הקרב ב" שורה של רשמים מלאי זועה, ציירים רומנטיים מסוגלים לדמיין, ביריעות רחבות, ו" ערוכות לפי מיטב חוקי הקומפוזיציה, קר" בות איסטוריים מפורסמים, ויד מסוגל לק" לוס בתמונה את המשמעות הטראגית של נסיגת נפוליון ממוסקבה, אולם רק מצל" מת הסרט יכלה להגיש דו"ח כמעט-שלם, אובייקטיבי עד כדי אכזריות, של הטבח הה" דוד המתוכנן, הממוכן והעיוור שהאדם העלה אותו לרמת מדע כמעט-מדויק.

איך הצלית גריפית, ביחוד בסרטו הגדול לידתה של אומה, להראות לנו את המלחמה מכל צדדיה? על ידי תמונות סירוגין של כלל הקרב, של המערכים הגדולים, של ההמון המוביל לטבת, ביחד עם הפרטים הקטנים של החיילים הקטנים והאפורים. על ידי שילוב תמונות התרחיים הממיתים עם תמונות הא" דם המומת, ומכיון שכסרט קובע הבמאי העו" רך את אורכה של כל תמונה ותמונה בסך הכל של הסרט, הריהו מסוגל לקבוע את המקצב הרצוי לו, בסרטי המלחמה הגדולים המקצב הוא מקצב המחיה.

המרד על הקיין

כתוב בידי טסאני רוברטס (ארצות-הבר) לפי הרומאן מאת הרמן ווק בימוי: דאוואר דמיט

היד והפרפר

ואני מהרהר בעיקר בכמה וכמה תמונות לא-נשכחות בסרטי מלחמה גדולים שראיתי. בשקט שלאחר הטבח במערב אין כל חדש ללואיס מילסטון... המצלמה מניחה לתמונה הגדולה של החפירות והבוץ ומקדישה את תשומת-עדתה לכף יד המנסה לכוון סר" פרו... שריקת יריה מפלחת את הפסקול והיד מפרפרת בגסיסה.

או בתמונות הסטאטיות של חברי מסדר האבירים הגרמני באלכסנדר נייבסקי לאיי" זנשטיין... בשריונם הכבד הם מתקדמים אט, אט, בצעדים בטוחים אל מול חילותיו הקלים של המצביא הרוסי... עד אשר הקרב נשבר מתחת לשריונים, לצלילי המוסיקה של סר" קופייב...

או המשוויין הגרמני העובר ביעף על פני מארב שבצדי הכביש, כטיול בשמש, גם הוא סרט של מילסטון... אש נפתחת על המשור" יין... הוא מתהפך... יד רועדת מופיעה בצ" הר... שתי יריות והיד צונחת...

או התקפת המטוסים היטאיים על קסר" קטני הנוגלולו כמתנה ועד עולם... ואגית הקרב הנלכדת בסיפון בהמרד על הקיין.

או מסע השבויים הגרמניים בסרט הדוק" מנטארי סטאלינגראד... והתכונה להתקפת ה" כידונים בנצחון במדבר האנגלי... והתקפת הפרשים בהסתערות הבריגדה הקלה... או תחית ההרוגים באני מאשיס... והנפת הדגל האמריקאי על ראש ההר באיבו ניימה... והתק" פת היאוש של רגלי הדרומיים בלידתה של אומה (סרטו של גריפית, כמוכן, לא של דה-מיל)... הרכבת המשווית בצפאייב... והפלישה בבני המשפחה לתורולד דיקינסון, העושה עכשו בארץ... והתקפת אלף המטר" סים בהיפהיה ממחפס...

המלחמה היא עסק רע, לכל הדעות, אבל איוה נושא נפלא לסרט!

סך משולש

עצם רחבותו של הנושא המריצה את במאי סרטי המלחמה לבקש לעצמם דרכי ביטוי נועזות יותר, מלאות הבעה, להרחיב את היריעה הרגילה. אבל גאנס, למשל, הבמאי הצרפתי, ניסה בסרטו נפוליון (1928) לצלם את תמונות הקרב הגדולות בשלושה מסכים, במקום האחד הרגיל.

הכל בוז לו, והנסיין נכשל.

היום נמצא המסך הרחב, בצורה משוכללת, בשימוש רב והולך. הוא קרוי סינמסקופ.

יותר מ-20 שנה שמשו מאורעות אלה עצמם נושא לסרט מלחמתי גדול שחולל מהפכה בעולם הראינוע: פוטימקין, בכימויו של סרגיי איונשטיין.

קיסרי רומאנומכבים

אולם מפוטימקין של זאקה לפוטימקין של איונשטיין ארוכה הדרך, והיא עוברת דרך הוליבור. אמנם, גם בארצות אחרות נעשו בעשור הראשון והשני של המאה נסיונות בשטח הסרט המלחמתי; המסיקים גילו כי המצלמה קולטת בקלילות ובכשרון את תמו"

מן הראשונים: חיקטור מקאלגלו ו' אדמונד לו במחיר התהילה, שהוא אחד מסרטי המלחמה הגדולים של שנות העשרים.

נות ההמון הסוערות, כך צולמו באיטליה סרטי-קרב למכביר, ואיטליה או מרכז הסרט באירופה. פילמים ארוכים (עד לשעה אחת!) ומרובי משתתפים יצאו מאולפני רומא: סי" פורים אכזזיים ורומאנטיים על קיסרי רו" מא. חניבעל ונושאים תנ"כיים. וגם, מספרת לנו ההלסטוריה של הראינוע, סרט בשם המכבים.

באותם הימים היתה גם תעשית הסרטים הרוסית בפריחה ראשונה, תחת שלטון הצאר, ובמוסקבה מצלם בעל-זימה אחד עיבוד רא"י נוע של מזחמה ושלום טולסטוי. בתפקיד הראשי: שחקן צעיר שתתיד היה לזכות בשם עולם: איכ" מאזווחין. בצרפת ואנגליה מצל" מים יומני-מלחמה לרוב בחצרות האולפנים. הקהלו, שבאותם הימים מורכב בעיקר מבני הדלים שבדלת העם, רובם ככולם חסרי הש" כלה מקבלים את השקרים האלה ברצון.

אך באותו זמן מתחיל לעבוד בבירת הרא"י נוע החדשה, הוליבור שבדרום קאליפורניה, במאי-סרטים צעיר, שחקן" כמה שנתגלגל אל המצלמה בדרך מקרה. שמו דוד חוק גריפית.

המערכים הגדולים והפרטים

"אנו למדנו את תורת הסרט מגריפית" אמר פעם הבמאי הרוסי הגדול ווסבולד פי" דובקין. הוא לא הגזים.

גריפית היה הראשון אשר השתמש שימוש אמנותי בעריכה, בשילוב הגיוני ומקצבי נכון של תמונות הסרט. גריפית הבין כי עינה של

המלחמה היא סיפור מצוין; השלום הוא חומר קריאה משעמם. (תומאס הארדי)

ספרים כי באחד הימים התפרץ לחד" רו של מנהל חברת סרטים הוליבודית אחד הסגנים וקרא:

"בוט, הגשם הרס את תפאורות הכפר ה" צרפתי שבנינו בשביל הקומדיה המוסיקאלית והפך את הקרקע למרק של בוק".

"אין דבר" השיב המנהל בקור רוח. "גש" תמש בשטח לצלומי סרט מלחמה."

אינני אחראי לדיוק שבספור זה, אבל אמת גדולה בוודאי שיש בו. סרטי המלחמה, בוד" מה לכל קאטיגוריה גדולה ונפרדת של סר" טים, הם ילידי המסיבות והשאפה החזקה (והחיונית) לרחחים, לא נטייתם של המסיקים לפאציפיות או לתרחור מלחמה. סרטי המלח" מה הטיפו פעמים לשלום ופעמים למלחמה. הכל לפי התקופה שבה נוצרו. לא היה שום סרט מלחמה חשוב שיצא חוצץ כנגד הרג" שות שפיעמו בלבבות הקהל הרחב בתקופה שבה הופק. בעוד סרטים מסוגים אחרים היו עולמים להיחזר על ידי בודדים יוצאי דופן מבלי להתחשב בהכנסות. חייבו הה" צאות הגדולות הנדרשות להפקת סרט מלחמ" תי הליכה עם הורם ששינה את כוונו מעת לעת.

בעצם הדבר, אם נתבונן מקרוב בסרטי המלחמה, לא הטיף שום סרט לשכיבות דמים. בעתות שלום היתה ההטפה אנטי-מלחמתית ובימי המלחמה קראו הסרטים למלחמה רק בכדי שתשים קץ לכל המלחמות. בכל ממלכת הקולנוע ממוסקבה ועד קאליפורניה לא היה אחד שלא סלד מפני דם, אלא שלמען הסלידה הזאת נשפך המון מין עגבניות על גופות" הם של רבבות ניצבים ושחנקים שהתבוססו בבוץ החפירות, או הסתערו על חולות איכ" גיימה או קראו, למען סטאליון" על פני ער" בותיה השלונות של סטאליונגראד, והשתתפו, למען המצלמה, באלפי קרבות קולנועיים אח" רים. בד הכסף כבר הראה לחסידיו תמונות מכל מלחמת ההיסטוריה, שלא הזכיר כמה מלחמות טרום היסטוריות ופוטורסטיית.

דגל באולפן

בימי ינקותו של הסרט, עוד לא היה צורך בהמונים רבים בכדי לועז את מצפוננו הלא" מי של הצופה. בשנת 1898 הוצג ברחבי ארצות-הברית סרט קצר (אורך: 2 דקות) שהכניס למפיקים הון רב. היה זה בזמן של" חמת ארצות-הברית בספרד והסרט נקרא: "אנו קורעים את הדגל הספרדי". סיר, כעבור שנים, במאו, סטיוארט בלקטון:

"האולפן שלנו היה חדר קטן, במרכזו על רקע הקיר, העמדנו מוט ובראשו תלינו דגל ספרדי. הצלם החל מסובב את הייתה הושטתי את יד וקרעתי את דגל האויב. אחר תליתי במקומו את הדגל האמריקאי... הקהל קיבל את הסרט הדרמתי בהתלהבות עצומה."

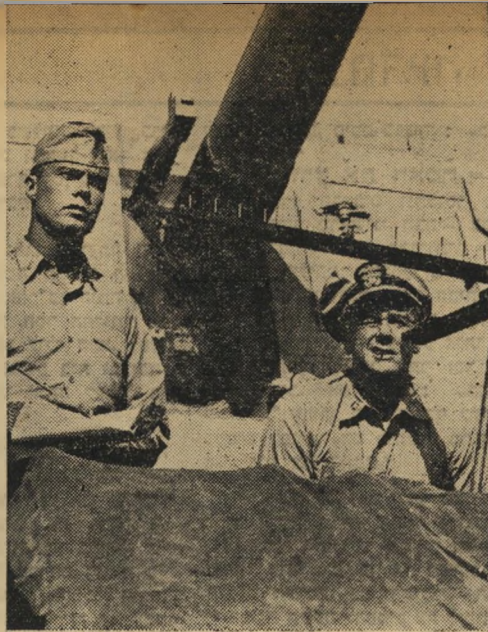
משך שנים אחדות התפשט נוהג ביום מאר" רות אקטואליים חשובים באולפנים, ומל" חמות זכו, כמוכן, לתשומת לב מיוחדת. בקאטאלוג של חברת פאתה הצרפתית משנת 1905 אני מוצא את התיאור הבא:

"המהפכה ברוסיה — המאורעות באודיסה — הסירת הנטיץ פוטימקין — מרד המלחים — רצה אחד הימאים עליידי רב התובל — פעולת תגמול של המלחים — כבוד לנרצה — הצגת הגוחיה על המוז באודיסה — הפ" צצה, התקוממות ההמונים בעיר ובינה פלתי — דיכוי המרד. מחיר הסרט: 80 פראנק."

בסרט המרתק הזה, שבויים בידי אחד מח" לוצי הראינוע החשובים, פרדינאנד זאקה, כבר השתתפו כמה עשרות ניצבים אשר שח" קו, בסיררה של תמונות חיות מועטות תנו" עה, את מאורעות מהפכת 1905. כעבור קצת

המשחק הגדול

כתוב בידי זאק פיידר ושארל ספאק (צרפת) — אי" בימוי: רוברט סיודמאק.

מאריק, שמרד בקוויג בעת הטייפון ונטל לעצמו את הפיקוד, מוכא למשפט צבאי. עורך-דין יהודי בשם גרינוואלד (חווה פירר) מצליח לזכותו. אולם לאחר המשפט קובע גרינוואלד כי האשם הוא קיפר (פרד מקמאר), המשכיל-הפחדן, לא קוויג ששרותו בצי הציל את אמריקה מן הנאציזם.

קוויג הוא אדם מוזר, איש צבא הקבע וחסיד המשמעת חגיגות והאכזרית. הוא יושב רוב הזמן בתא, בעוד סגנו, מאריק (ייאן ג'ונסון) מפקד למעשה על האניה. בעת השתוללות טייפון מתמוססים עצביו של קוויג.

ווילי (רוברט פראנסיס) מתניס לצי האמריקאי בכדי להשתמש משרות בחיל הרגלים, הוא נשלח לשרת על סיפון שולת המוקשים קיין, באוקינוס השקט. מפקד האוניה החדש הוא קפטין קמינג (האמפרי בוגארט).

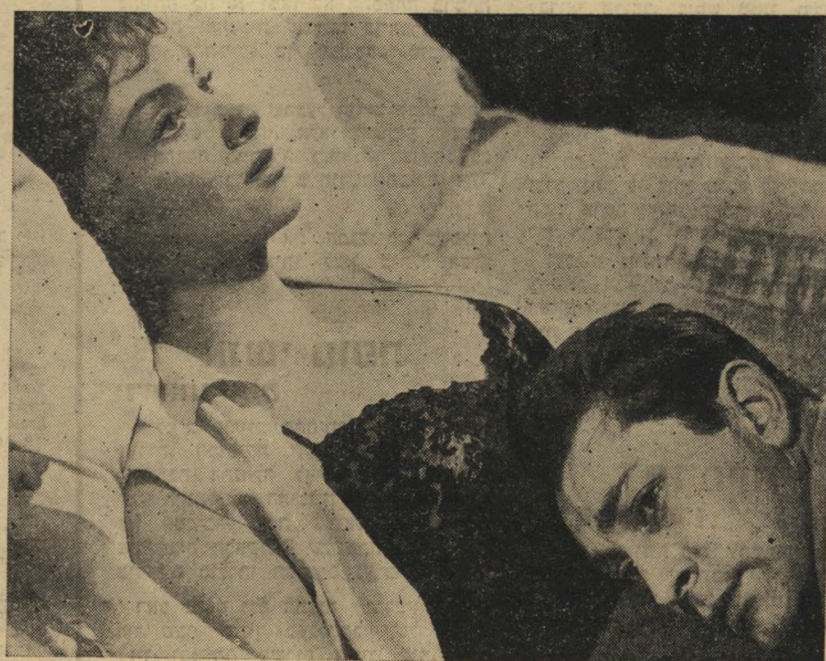

תוך כרי צעידה רוקדת לילי בדמיונה עם פול, שהיה לפני היפצעו, רקדן ידוע. היא חוזרת אליו.

אולם פול, (חווה פירר) מנהלו של תיאטרון בובות, שהציל את לילי בעת שניסתה להתאבד פעם, עוצר בעדה, סוטר על לחיה בזעף. לילי אורזת אח חפציה, עוזבת את הלונה פארק.

במרוצת הזמן מתברר לילי כי מארק אוהב את שותפתו להצגה, רוזאלי (ז'ה'דה גאבור) שהיא, לאמתו של דבר, אשתו החוקית. לילי מנסה לעקוב אחרי מארק, להתחזות בפניו.

מארק (ז'אן פייר אומון), להטוטו של לונה פארק, מרחם על לילי (לזלי קארון) היתומה, משיג לה משרה. לילי מאוהבת במארק אולם הוא אינו משיב לה אהבה כלל ולילי אכולת יאוש.

ביום השחרור פוגש פול בי מפגיע בטייליה. היא נישאה ביני תיים. הוא לא שב יותר אל הלנה. שחשב אותה לטייליה — בטעות.

חלפו ארבע שנים. פול התגייס לנגיון הזרים. בכדי להמלט מן המשמרה. בבית מרוח באפריקה הוא פוגש בנערת הדומה דמיון מפתיע לאהובתו הישנה, טילביה. אולם היא טוענת כי שמה הלנה. פול סבור כי זכרונה מהתל בה בגלל תאונה שאירעה לה, דבר שאינו מפריע לו להתאבד בה אהבת-נצח חדשה. השניים מחליטים להנשא מיד לאחר שפול ישוחרר מן הלגיון.

פול (ז'אן קלוד פאסקאל) עורך-דין צעיר ומצליח, חי באושר עם אהובתו היפהפיה טילביה (גינה לולוברג'ידה). אולם הוא מסתבך בעסקי-ביש, כרגיל בעסקי פרקליטות, נאלץ לנטוש את מעמדו ולברוח לאפריקה והקשר בין השניים ניתק.

אחדים מאלה הכותבים אלי, רו' אים, משום מה, צורך להתנצל מדוע הם כותבים... בעצם, אינני נוהג לע' שות זאת, אבל... הם בכל זאת עושים זאת. אולי אתם יכולים להס' ביר לי מדוע ?

תכונות גנוזות

מלבד צורות הביור הרגילות ומקצועם התעסוקתי, מתעניינים שני הבחורים שאני מציגה בזה (872/275), במוסיקה קלא-סית. אם תמצאנה שתי נגרות כנות מ-17 שיש להן טעם רומנטי, המצאנה אולי כמה תכונות קולנוע, מוסיקה קלה, אומרים כי את יתר התרונות יסיכמו נגרות רק כאשר יתחדדו במכתבים.

לא גדרה, לא רחובות, לא...

נערה בת 17 וחצי (872/276) היתה רוצה להתכתב עם נערה אחרת בני' 17-18 נוער עד ניל 23. בהשאלה המעניינים אותה הם ספרות מופת, אמנות הקולנוע ושחקני קולנוע, מוסיקה קלה, ואפילו סולייטיקה. רצוי כי תערה וגם הכתור לא יהיו מסכיבות גדרה, לא רחובות, לא נסיציונה וגם לא ראשון לציון.

אפסטיקה ונחיות

כתור אומר על עצמו שהוא נחמד (צריך להאמין לו, לא כן?) שעבר לא מומן את ניל רבע המאה (872/277) בעל השכלה תיכונית ומשרה נבונה, פעניין להחליף רשמים כתובים עם בתורה פק' חית בעלת זן ומרץ. לשם אפסטיקה עליה להיות לא יותר נבוחה 1.65 מטר, ולשם נחיות, עליה להיות תלמידי.

אח ואחות

מכתב זה נשלח לי בשם אח ואחות, אולם דומני כי הוא נכתב על ידי האח. מדוע? מיד תראו, אני מביאה אותו כלשונו: "הננו אח ואחות תלמידיים כש17 אביבים כבר מאחוריהם. האחות, חשבה להתכתב עם צעיר בני' 18-21 על כל נושא שהוא בעור אשר האח, שהינו, בין השאר, נבוח, ממושק ובעל שער ערמוני, ואשר אינו משהירד לתנו' עת נוער מחר, ולהכרה סאלוגית מאידך, רוצה להחליף מכתבים פעניני ספרות, שירה, עתונות, קולנוע ותיאטרון". אתם מכינים קעת? מספרם הוא (872/278).

שושנים עם חוחים

שתי בנות 19, צבריות המרות ועוק' צניות (872/279) רוצות להתכתב עם שני צעירים נבונים, משכילים ותוצרת הארץ כמותן (אינני רואה מדוע הן צריכות להדגיש זאת). הנושא? כל דבר שהי נהיר יהיה מסוגל לסבול על נכו, הן אומרות.

בערבות הנב

שני חברי נרעין בקיבוץ בערבות ז' ננב בני' 19 (872/280) היו רוצים להסני את שעמוסם בקריאת מכתבים מנערות היכולות להתכתב על כל נושא העומד ברומו ומתחתו של עולם. הם אומרים שאין להן מה להשוש היות והם איכ' רים בעלי השכלה תיכונית.

יחי חיל הרגלים!

רחל ש. - אני יכולה להכין שאמך אינה רואה בעין יפה את טיולך באום נוע עם יריד המכונן יותר. נירסה ממו' כנת זו של סאלו וירגינית איננה לרוחה. מטעמים מובנים, נהלי, להכא, פלירט ברנל. אל תשכחי כי חיל הרגלים הוא מלך החילון.

האסון האמיתי

זכבה ג. - אין זה אסון בנילך (15) לא לספר לאמא מה שאת חושבת או מנישה. האסון הוא לא לספר מה שאת עושה.

ללמוד או להרוז?

דוב: - מצטערת, אינני יכולה להיות לצדך. אני בטוחה שאתה בחור נחמד והכל, אבל מדוע אתה רוצה לאסור על חברתך ללכת לשעורי ערב באוני' לית. משום שאינך אוהב לראות אותה חוזרת מלוחה בחור? אני הייתי או' מרת לך להסטיק לאסור עליה, משום ש' היא וראי אותה זאת.

האחים מקורסיקה

זיוה: - סיפורך על מבוכתך בומן שאת נמצאת ברוחות בחורך, וחוששת שהוא אחיו התאום, ננע מאד ללבו. מה לעשות? נשכחי את האחד, שרטי את השני, חובלי להכין כמה לסי הצלקות. נס אני ראתי את הפרט האחים מי קורסיקה כך שאולי מוסב שתסני את הוצתך למישוהו אחר.

לעולם. אחר כך חיכה בשלוה לקיץ כדי להתפרנס ממכירת צברים ובמשך שאר עור גות השנה ישב על שרפרף קטן בבית-קפה בכפר סלמה ושחק ששיבש.

היא, קטיה הצנומה, גמרה, לדעתה, את תפקידה בערך כשהסתיימה תקופת ההנקה או אפילו מעט לפני זה. אחר כך היתה ממ' שיכה לשבת מעט בספון חסר החלונות ו' התנאים הסניטריים, מחכה לילד הבא. לפע' מים היתה עובדת מעט במשק בית וכביסה, מסתייעת בשכנים שזמינו אותה לאכול ב' בתיהם.

מי צריך היה לדאוג לילדיהם? בקשר לזה היתה לשניהם תאריה משותפת משלהם: עיריית תל-אביב. הם עשו הכל כדי להוכיח את התואריה, הם נטשו את יצחק, 3, ואסתר, 2, במחלקה הסוציאלית בקריה. כ' שהחזרו הפעוטות בחרו אברהם וקטיה ב' ויצו, השאירוים שם וסרבו לקבלם חזרה. הם נמצאים שם על-חשבון העיריה עד עצם היום הזה.

השיטה נראתה פועלת כתקונה. לפני מס' פר חרשים גולד לווג בן-אברהם בן נוסף. בגיל שלושה חרשים, למרות שקיבלו עזרה לטיפולו, החליטו הוריו כי הגיע הזמן ל' הפעיל את השיטה, נטשו את התינוק בקריה. שוב חזרה הפרשה ולבסוף נהנה מהתינוק בית' החולים הדסה, שלידי פתחו והשאר ה' תינוק בשנייה.

מי יודע כמה זמן היה הזוג ממשיך לה' נות מהמשחק לולא הגיעה הפעולה הפוריה לקצה על-ידי תביעה פלילית שהוגשה נגד קטיה: הכאת ילדם יצחק (עד השחרת גופו) ונטישתו בפעם הראשונה בפרדס נטוש ליד ביתם.

במשפט נתגלה כי קטיה, 20, היא בת לפושטת יד מקצועית מחיטה. אביה מת

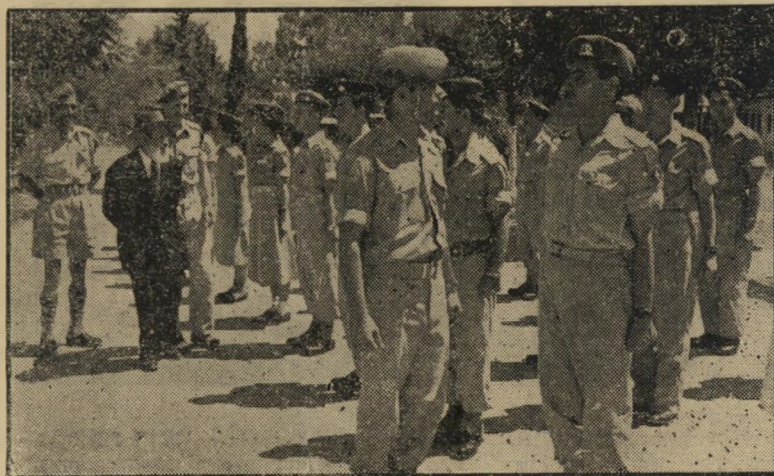
לאחרונה בהם, סיכם בגאווה: "כל השבעים ואחד באו".
אני יודע את האמת! אחר המ' סיבה חזרו הראבים ונתכנסו בבית חתן היובל, אחד מראשוני הבתים בפתח-תקעה, שריה הזקנה נודף מקירותיו ומהתמונות הישנות עליהם ומהספרים העתיקים על האיצטבות הגבוהות. בעל הבית עצמו היה רענן וקוף כתמיד, החליף ספורי זכרונות עם בני משפחתו - עיסוק אותו אהב מאד. ככל שעתיק הסיפור יותר זכר אותו ראב יותר טוב. אמר הוא: "ההיסטוריונים שקרנים" וחיוך רחב הוסיף שניים שלושה קמטים לפניו. הם כותבים מתוך ראשיהם. אני יודע את האמת."

משה שמואל ראב ידע את האמת מאז הובא ארצה על-ידי הוריו מהונגריה בשנת 1875. מהם הוא למד להאמין בארמה ולאחוב אותה. הוא היה בן 14 כשהוריו קנו את חלקת הארמה בפתח-תקעה. הוא החליט כי הגיעה השעה להפסיק את לימודיו בישיבה הירושלמית. הצטרף להוריו כשומר חל' קתם. כך היה ראב לאחד מראשוני מארגני השומר.

בכל זאת לא שכח ראב את ירושלים מעולם. כשהוזמן למסיבת סיום של קורס סמלים בצה"ל (ראה תמונה) הוא קם, ביקש את הצעירים. לא לנוח עד שהדגל העברי יתנוסף מעל שער שכס, שער יפו ושער הרחמים.

"השתמשתי בראשי!" ראב לא רצה לראות רק את הרגל העברי מתנוסף במרום, ביקש מוזמן לראות את דגל השלום מת' נופף בין שני העמים. כדי להשיג מטרה זאת יעץ ראב: "היה ידודתי והיה חוק'!

לפני שנים רבות היה ראב לא רק יד' דותי כי אם גם חוק. פעם, ברדיסה אחר שווד בדואי מפורסם התחפש לקבצן, ניגש

סבא ראב ונכד רביסמל יאיר במויפקין* לשער שכס, לשער יפו ולשער הרחמים

בהיותה בת 10 ומאו לא התפתחה ברמתה השכלית והרגשית. אברהם בן-אברהם היא ערבי שהתיייר, בן משפחה טובה לא סחות.

הועלתה הצעה שהבעל יערוב להתנהגותה הטובה של אשתו. אלא שהשובע התברר כי הצעה התבטלה מבחינה טכנית: גם נגד אברהם בן-אברהם הוגשה תביעה פלי' לית באותה האשמה.

השופט הגדיר את התנהגותו כשפלות מוצעת, נסח אותו לבין כותלי הכלא למשך שנה.

אנשי מופת

ידידותי וחוק

אולמות עיריית פתח-תקעה היו שטופים אורות, המוסיקה היתה קולנית ועליונה, והמסיבה התנהלה לפי התוכנית. היחידי שלא התנהל לפי התוכנית היה אורח הכבוד של המסיבה, משה שמואל ראב, אחרון מתיישביה הראשונים של פתח-תקעה, לכ' בוד יום הולדתו התשעים נערכה המסיבה.

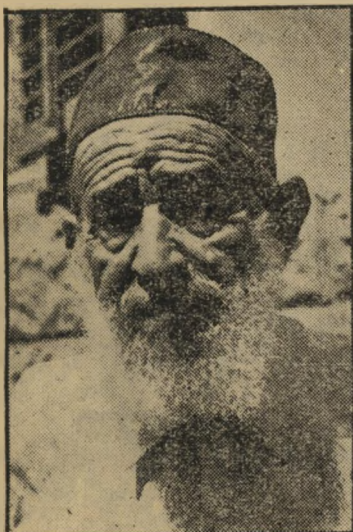
ראב כמעט ולא התפנה למברכיו הרבים, היה שבו בתוך מעגליקבע על תשתה בניו ובנותיו, עשרות נכדיו, ניניו ונניו יגנו סמדר בת השנה וחצי שבאה מקיבוץ נשר. ראב, היועך את חשבון צאצאיו עד

השלום בתל-אביב. שם חיכו מספר אנשים שהעלו זכרונות. לרוב לא נעימים אך מ' עוררים התקפות צחוק, מפגישותיהם עם הפילנטרופ הגדול, הנאשם בהוצאת כסף במרמה האזה (867).
(העולם הזה)

הראשון היה הרוקח יוסף יוסף. קרלינסקי נכנס אליו פעם, ביקש להשתמש בסלפון. מאז הפך הסלפון לצידו האישי, בו השתמש כמעט מדי יום ביומו, לשיחות עם קונסוליות זרות ועם שמות מפוצצים אחרים עם, כך היה מספר לכל רוצה לשמוע, היו לו קש' רים הדוקים.

אם היה לרוקח איזה צל של ספק ביחס לא' מיתות הדברים, הרי הוא נעלם ביום בו הוזמן קרלינסקי, דרך אנב, את ירושלים, קיבל את שר האוצר המנוח אליעזר קפלן. לא היה זה ענין חשוב: הוא רק רצה לש' אול אם הפגישה תתקיים במועדה או תדחה לתאריך אחר.

מכה לתרופה. הרוקח לא שמע את תשובת שר האוצר, אולם הסכים מייד ל'

אישימופת ראב בניס, נכדים ונינים

העשיר את אוצרו של קרלינסקי, בשלוש הלאות של כמה מאות לירות כל אחת.

אחר שהחזיר לו חלק מחובו נעלם קר' לינסקי מהשטח. אחרי שמונה חודשים, הביא במקרה אדם לרוקח רפצט רפואי דוקא עבור קרלינסקי וכך למד את כתובתו. כ' שתפס אותו במלון סבוי בארבע לפנות בוקר התפלא קרלינסקי על הרעש, ביקשו להרגע ורשם לו קבלה על החוב על נייר משי. יוסף יוסף השליך לו אותה בפניו. קרלינסקי, ציין בצער בבית' המשפט, "חייב לי את הכסף עד עצם היום הזה".

ארנולד קרלינסקי עצמו לא ציין דבר. הוא לעס סוכריות מנטה, הסתכל באדישות דרך משקפיו הכהות באנשים הקטנים ש' המשיכו לזרום לא הדוכן: החייט שתפר ולא קבל כסף, אבי שטירא שעבר עבור אויר וידדות. לפתע הודקה, אצבעותיו

הארץ

כן נסעצ רוכב האופניים אהרן גולדשטיין בן 166 מטירה שגורס על ידי מכונית צבאית (ידיעות אחרונות).

מאיר פישמן, תל-אביב מילא. בניל כזה... עבדי לכת העבודה בירושלים שובתים (הזור) בצדק. ישראל חתמה על האמנה לביטול העבדות.

גור נמר, שר של ממשלת הוד, הגיע אמש לישראל, ונמטר לגן החיות בתל-אביב (מעריב) א. גברילאופיץ, ירושלים

בשדה התצופה נתקבל על-ידי חתלתול, חבר ממשלת ישראל. ביום ג' מתישבים לבדיקה רפו' אית החיילים (מעריב) לשם מה להגזים? האם לא תס' פיק ישיבה זמנית של שנה וסונתיים ?

חרמיות

התיק הראשון

לאחר נסיונות נמל להשתחרר בערבות, הצליח ארנולד קרלינסקי להחליף לפחות את תא המעצר האסל באולם קורן, מסר' צופיהם של עשרות צופים, בבית-משפט

יאיר עסיסקוביץ עובר לפני המחלקה במרכז התמונה.

החלו מתפתלות בעצבות: העסק הגדול החל להצטייר באולם. שטרות קבוצ קדמה בערכות קבוצ גבעת ברנר, שקבל לרשותו אחרי שהבטיח תמורתם סחורה, הועלו כמוצג משפטי.

עזרה לצדק. שלושה מהשטרות קושטו בחתימתו המסולסלת והבטוחה של הנדיב. הוא קבל תמורתם, ספר העד טלים שערכו העוסק בבנקאות, סך 2670 לירות פחות 88 לירות רבית. יתר 21 השטרות היו הולכים בוודאי באותה דרך, לולא מהר הקבוצ לבקש משעבני לעכב את השטרות, להבטיח תמורתם כסף עד אשר תתערב המשטרה.

בהתלהבות רבה נאחו סניגורו של קר לינסקי בנקודה זו, "זאת אומרת שאתה שקרת? פנה לעד בתקופתו. שעבני הת' עצבן: "מה זה אני שקרן? אני עורחי לצדק לרדוף אחריו!"

הסניגור לא הרסה משעבני. מה המחזור החודשי של העסק הבנקאי שלו? כמה הוא מחזיק בקופה? שעבני טרב לענות, טען שזה עלול להרדף גנבים, ענה לבסוף תשובה מוחצת כשנשאל אם הוא בנקאי קטן או גדול: "קטנתי מכל החסידים שירמו אותי."

המשך משפט התרמית עצמו נדחה לסוף החודש. קרלינסקי לא התפק בכך, שאל אם עוד באותו יום יחברר תיק אחת שלו. הוא אמנם טעה, אך היו לו כל הכוונות לכך: באמתחת בית המשפט מחכים לו עוד שלושה תיקים.

משפט

למה לא?

מהאחירה הרוגעת של בר פאריזיאן ללהט הרוחות בעדן באר ברמת גן ועד לגסיעה באפילת הלילה לתלאיב השתרעה הדרך שהובילה בשבוע שעבר את פנחס פרבר לפני שופט חוקר באשמת מעשה אונס.

המתלוננת, הרקדנית ויקטוריה בסט בעלת הגורה הדקה והבלונדית עד מעל לשרשי שערותיה, סיפרה את פרטי איות ערב: מה אכלו שניהם, איסוף שתי, פטיש עישנו ומתי הצטלמו בכל המקומות הנכונים.

הערב היה נגמר באותה צורה מעניינת, סיפרה ויקטוריה, כולא ביקש ממנה פנחס מספר פעמים להתמסר לו. היא טרבה, אחר כך הייתה צריכה להתגנד. לבסוף אולו כור חותיה והיא נכנעה.

ויקטוריה נחקרה ארוכות. הסניגור הבטיח לחוקרה משך שלושה ימים. אולם השופט החוקר קיצר וזאת לשעה וחצי ובעצמו שאל את השאלה הבעורת: לשם מה היא מתארת לעצמה, יוצא אדם עם רקדנית באר שהוא מכירה לראשונה ומבזבז עליה את כספו? להתחבל עליה?

ענתה ויקטוריה: למה לא?

כוכבת סידכאנה פאמפאניני
התשובה: מצחיקה עד מוות

קולנוע

סרטים

הר העריבת

וולקנו הוא תשובתה הגועשת של אנה מניאני לטטרומבולי של אינגריד ברגמן. אולם בעוד שטטרומבולי היה מלאכותי וספלי, הן בגלל העלילה והן בגלל נוכחותה הזרה של ברגמן שלא התאימה לרקע, הרי וולקנו הוא טוב מיריבו גם בגלל כימוי המוצלח יותר (של ויליאם דיטרלה) וגם בגלל משחקה ואישיותה של מניאני.

הסרט, שזולם באי ליפארי, מספר על תושבי אי קטן וחבר למרגלות הר הגעש, על מלחמת הקיום של אנשיו ויחסיהם החברתיים.

מדלינה (מניאני), מגורשת מנאפולי על ידי המשטרה, חזרה לאי מולדתה, חלקנו, לזרז עותיה האהובות של אחותה הצעירה מריה (ג'רלין ברוקס), שאינה יודעת על עברה הבלתי טהור של מדלינה. מריה היפה שהיתה עד אז חביבה על אנשי האי, נחלקת ביחסם העויין מרגע כואה של אחותה, אולם אין לה זמן להרהר ארוכות בכך. עליה, יחד עם אחותה ואחיה הקטן, לעבוד קשה בכל עבודה שמזדמנת: דיג טונה, שליית ספר גים, אריגת רשתות, או עבודה במחצבה, גועשית בעיקר עליידי הנשים.

• טיבת התשובה: ברגמן נחבה למניאני את ידיה, רוברסו רוסליני.

סות של שני מלחים אמריקאיים המאבדים, במקרה, את הכרתם שעה שהם נמצאים ב" חופשה ברומא. בשנתם הם מועברים לרומא מימי גירון ומכיוון שהרומאים לובשי התוגות הם לא לפי טעם המלחים הם מחליטים להזריק קצת אמריקה-המאה העשרים לתוך עורקי העיר ה" נצחית. תוך ימים מספר רוקדות מלכת רו" מא (סילבנה פאמפאניני) ונשות חצרה זיטר" בגא אמריקאי מעודכן וגירון מלחה אותן על כינורו במנגינות גאו.

בקצרה

גברת מייק — סרט נאיבי על אשתו האמריקאית של סמל משטרת הרוכבים הקנדית, ההולכת אחריו עד סופה המושלג של קנדה, עוברת באומץ שלבים אחדים של סבל, נחלשת רק לזמן קצר, חוזרת לבעלה, כי "כל קנדה הוא ביתנו, ובמקום שאתה נמצא הוא הבית, והחיים מוכרחים להימשך." אבלן קייס. דיק פואל.

תמונתה של ג'ני — צייר בינוני נע" שה צייר טוב אחרי שנודע לו כי הנצרה המר" זרה בה הוא מאוהב, חיתה ומתה לפני שנים רבות, והיא הייתה רק פרי דמיונו והשראתו. מנה גושה של בלבול ואוירה מעורפלת. ג'ניפר ג'ונס, ג'וזף קוטן.

אורות ברודוויי — כוכבת הוליוודי דית משתעממת, גמיעה למסקנה אחרי מריבות קטנות, מלוח ריקודים ושירה, כי מקומה הוא בברודוויי לצדו של הבחור אותו עזבה לפני שש שנים. וירג'יניה מאיו. סטיב קוקראן.

בנות אבודות — הרצאה קולנועית, על בעיית הזנות בצרפת, רצופה רצח ואלימות. הבמאי: רלף תביב. השחקנים: סרגטואו ארנול, סווי פריס, ריימונד פלגרן.

הכל אודות חוה — תכנים מא" חורי שחקנית מזדקנת, משחק בימיו ודיאלוגי גים מצוינים. בט דייחיים, אן באקסטר, ג'ורג' סנדרס.

הוא חזר ליום אחד — סרט אנג" לי בינוני על אסיר שברח מכלאו והמסבך כי כי כמה אנשים. ג'ויג'י וייטרס, ג'ק וואנר.

הגופים הזה
נחית על
88
אי. קיי. גירון
הכל אודות חוה

קפיצה לרוץ. הקונפליקט הראשון בין מדלינה, שהחלה להסתגל בפאטליים לגר" רלה, ובין מריה האופטימית, מתחיל עם הופעתו של ספן צעיר ושחצן (רוסאנו בראצי), שפרט לנסיגות להעלות אוצר טמון בקרקע הים, הוא מתכוון גם למכור את מריה היפה לזנות מבלי שתחשו בכך. מדלינה, שעברה היפה לזנות מבלי שתחשו בכך. הפיתוי, לוחמת ביאוש להצלת אחותה מגור" רל דומה. כשאין היא שומעת לה, היא גורמת למותו של הספן, מתאבדת בקפיצה לרוץ הר הגעש המתפרץ.

על אף אי רציפות בעלילה, רחי הסרט איריה פולקלוריסטית, אנה מניאני, שמאו הופעתה ברומא, עיר פרוזות, נתגלתה כדווה הניאוריאליסטית של איטליה, היא נהדרת. היא מתרצת, צועקת, מתעצבנת, צוחקת. בסצנה אחת, בה היא שרה יחד עם אחותה ומקהלה של גברים בבית מרוח, מביעים פניה המופלאים משיכה פראית של חיות בר. וכשהיא צוחקת, צוחק כל גופה אתה.

לקצב הג'אז

דוגמה מצוינת לפלאים קולנועיים אותם אפשר לחולל בעזרת דמיון חי ותקציב נמוך, הוא **אז. קיי, ניירון**, תשובתה המצחיקה עד מוות של איטליה לקוו ואדיס ההוליוודי ש" הפקתו עלתה עשרה מיליון דולארים.

הסרט שזולם עם שירי קלעי ותלבושות קוו ואדיס מתאר את הרפתקותיהם המטור"

			8	7	6	5	4	3	2	1
13					12	11			10	9
	18				17			16		15 14
						21			20	19
							23			22
	24									
					28	27			26	25
						31			30	29
	32									
37	36					35				34 33
					39					
						42				40
					43					
						47			44	
							46			
										48

תשבץ 872

מאוזן: 1. עיר הבינוסים הבינלאומיים בשווייץ; 5. נציב מט הכנסה שהתפטר מ" תסקידו; 10. מקום מתן תורה; 12. נהר רוסי, שתואר בספר ידוע, כשקט; 14. אגם אין אני...; 16. חיפש באפו; 18. אדון, באנגליה; 19. איש המעלה מתכת מן האד" מה; 21. בה הוחרם ברוך שפינוזה; 22. שם פרטי אידי, כצבי בעברית; 23. העיר התאומה לרמלה; 24. פרק ישעיהו המייצג בספוקו הראשון, לשמור משפט ולעשות צד" קה; 25. נייר עבה מאד; 27. חברת הובלה בינעיונית; 30. מי שהיה סגן ראש עיריית ירושלים; 31. שומרת בתל"מונד; 33. על הדלת; 35. מה שנשאר אחר השרפה; 36. המטבע הקוריאני; 38. סוג טרקטור; 39. מהיר, מלא פעלתנות; 40. על חילו מספר אלוף משנה שמואל טנקוס; 41. הוא היה מלך המכונות; 43. הוא מוליד, לפעמים, עכבר; 44. מואת נבראה חחה; 46. חוקי התנהגות שיגרתיים; 48. שמה הפרטי של מלכת היופי תשי"ד; 49. מרקליט צעיר ומתפרסם.

מאוזן: 2. שאו.. ציונה; 3. אביר ונשר למיצרים אותה; 4. השכב? עזוב!; 6.

„אני אשם שיהודים לא ניצלו“

הלאומית להאריך את קיומה רק על-ידי זירוז התהליכים המביאים להתנוונותה. ברי"ך השלישי מצאה המדינה הלאומית גם את שיאה וגם את שפלה, גם את יומה הגדול וגם את יציה. בהצטרפה לשורת המדינות הלאומיות אינה יכולה ישראל אלא לצפות להיות שותפה לניחון.

אם מישהו היה מעונין לחבר פארודיה על המדינה הלאומית לא היה מצליח לחבר מעולם משהו טוב יותר ממדינת ישראל על כל פרודוריה, בליטותיה, מותניה הצרות ומ" שולשיה המשוניים שנקביו על-ידי המתחים האומנים של האומנו המאוחדות.

גבול כצחק זריקת אבן

בדרך כלל מרוכז חוסר-ההגיון של המדינה הלאומית בגבולותיה ובחומות המכס שלה, במקום בו נבדלת אומה מאומה. בתוך הגבול, על מאות אלפי מיליון מרובעים, יכולים מיליוני אנשים לבנות את ביתם וקיום פחות או יותר נורמאלי. רק מעבר למקומות אלה, בגבול, מודקר השגעון המוחלט של המדינה הלאומית לתוך פניך. בישראל אינך יכול להמלט אף פעם מבצבת המטרופ. בכל מקום שתלך תימצא תמיד ליד גבול זה או אחר:

„ראה, על הגבעה היא נמצאים הסורים ו“
„הערבים מירדן מסתגנים לעמק זה לילה, לילה.“

„שבה בתהלך הזקוק המצרי ו“
„ההוי כשאתה עובר את השביל הזה, הוא מוביל אותך הישר לגבול, במרחק 50 מטר מכאן.“

„כאן גובלת הרכבת שלנו שלוש פעמים בתחום זר.“
„אנחנו לא נוסעים לאורך כביש זה בשעות הלילה הוא קרוב מדי לגבול.“

בירושלים לקח אותי משה שרת, ראש הממשלה החדש ושר החוץ לחלון משרדו והראה לי גבעה חולית שמעליה נמתחה גדר תיל, הגבול הישראלי-ירדני, או קו שביתת הנשק, היה במרחק של זריקת אבן. שר החוץ היה רק צריך להרים את ראשו ממכתבתו כדי לראות את האויב. אם העתיד יקים אייפסם כיתנוכות של התופעה האבסורדיות של המדינה הלאומית מן הראוי שיציג מונגה המראה את הנוף הזה כמשרד של שרת. זו הראוי יהיה גם להציג את גדר התיל החותכת היום דרך בית החולים הצרפתי בירושלים (נוטרדאם). את תאי הקופים על החומה, מול הר ציון ואת צילומי היל-דים שנורו למחלל שעה ששיחקו מחוץ לבתיהם בין סככי גדר התיל. השגעון של המדינה הלאומית גור לשניים את ערש תמות העולם.

חוצר נפץ לתוך היסודות

לפי כל קנה-מידה מקובל פשטה כלכלת ישראל את הרגל. היצוא הישראלי מכסה רק חלק קטן של היבוא. רוב הנרעון משתלם מתוך כיסה הגדול של יהדות אמריקה ומעורה ממשלתית אמריקאית. ישראל קונה מזונות יקרים וחמרי גלם בלירות שטרלינג ובדולארים ומחממת קשות כדי למצוא חושים מרוחקים למוצריה היא. בימים שעברו היו הכבישים המובילים מארץ-ישראל לשכונות הערביות. דחוסים מכוניות משא שנסאו מזון מארצות ערב לארץ-ישראל ומוצרי תעשיה מארץ-ישראל לארצות ערב. כיום הופסק המסחר לחלוטין ממילוי שממלות ערב ועמדות בכל חוקף של החומה ישראל.

מדינת ישראל בנתה חמרי נפץ, סכלם של מאות אלפי ערבים עקורים, לתוך יסודותיה. שום אדם הוגן לא היה מא" שים את היהודים בזאת. אנשים הנרפים על-ידי מפלצת והבורחים להציל את חייהם אינם יכולים להמנע מלהוסיף לאלה העומדים בדרכם יהודים יכולים להמנע מדריסת רכושם. היהודים חושבים שהנוק שגרמו לערבים הוא משחק לידים בהשואה לטרגדיה שלהם. דבר זה נכון למדי אבל אין זה מונע את הערבים לכאוב את סכלם ולהשוף לנקמה. לישראל לים ארץ ישראל היא, ולא חולה מעולם להיות. יהודים לערבים היהודים הם, ויישאר לזמן רב, פולשים ואורחים לא-קרוואים.

כל עוד יחוספ הפתרון לבטייה במונחים לאומיים עתידים הערבים והיהודים לנוע בתוך מעגל קסם של שגאה ונפס. ערבים רוצחים אמהות וילדים יהודיים. יהודים עורכים את טבח קיביה. הערבים מחכים להזדמנות הראשונה כדי להש" מיד את ישראל. בינתיים הם עוקבים אחרי כל טעות שישראל עלולה לעשות. תקחת ישראל היא כי המדינות הערביות תשארנה לתמיד לא מפותחות, עצלות, מושחתות וחסרות יידיים כפי שהיו במלחמת ישראל-ערב, כי אחרת לא היו יכולים היהודים אפילו שולש מספרם, לעמוד נגד 40 מיליון הערבים. כל צד רואה את בטחונו ואת עושרו באי-הבטחון, ברישוש ובאסון של הצד השני.

אין לראות מוצא מידי מתוך צרה זאת. בטוח הארוך ייתכן ויימצא פתרון מעבר למדינה הלאומית, אולי בתוך המסגרת הרחבה יותר של פדרציה מרחבית. ישראל תוכל אז למלא תפקידה בין הארצות הערביות בענונה ההולמת את אצ" רותיה השכליים והרוחניים. רעיו זה, כפי שנאמר לי, מתחיל להתקבל על דעתם של מליניאום צעירים והוגי דעות משני הצדדים. אבל אין לצפות כי יתפשטו מצד בעתיד הקרוב. היהודים עדיין שיכורים מיו עם מינתם הלאומית החדשה והערבים עדיין נתונים למדי תחת רושם סבלותיהם על מנת לצפות קדימה. לא ארוגן על-לאומית כפדרציה מרחבית הוא עדיין מוסיק לעתיד לשוני הצדדים. אבל לפעמים המוסיקה של העתיד היא המוסיקה היחידה לה כדאי להאזין.

ביקורו של יצחק דויטשער, כאורת הי הסתדרות, לא עור" ר" בשעתו תשומת לב מיוחדת בארץ. העולם הזה" מ" פרטים קטנים מ" תוך הדו"ח שכתב דויטשער לשבועון האמריקאי הליבר" לי. רפורטר, מתוך דעה שיש ענין מ" יחד בהתרשמותו של לא-ציוני זה, שעבר לתמיכה ב" ציונות.

שולט החוק התלמודי בכל שטחי הנשואין והמשפחה, אם להזכיר רק כמה משטיי החיים היהודיים הנתונים למרותו.

כפיצה מאינה טובעת

ישראלים שידעו אותי כאנטי ציוני בעל חתק היו סקרנים לדעת מה אני חושב על הציונות כיום. אני, כמוכן, נטשתי את האנטי-ציונות שלי מזמן, כי היא היתה בגויה על האמונה בתנועת העבודה האירופאית, או באופן יותר רחב, על האמונה בחברה ובתרבות האירופאית שחברה זאת ותרבות זאת לא הצדיקו. אם במקום להתנגד לציונות בשנות העשרים והשלושים הייתי מאזן ביהודים אירופאיים לעלות לארץ ישראל, ייתכן והייתי עוזר לכמה מהם להציל את חייהם, שהיו עתידים להסתיים בתאי הגז של היטלר.

לשיני היהדות האירופאית (והאם להם לבד?) הפכה המדינה היהודית להכרח היסטורי. כמו כן היא מצאוה חיה. יהיו ניגודיהם, תלווניהם ואכזבותיהם של יהודי ישראל מה שיהיו הרי הם חיים ופועלים בהרגשת קוממיות איתנה ורעננה והחלטה נחושה להתבסס ולחונן את מדינתם בכל האמצעים. הם גם כוורים שהעולם המתורבת, שעל מצפונם רובץ גרילה של היהדות האירופאית, בדרך זו או אחרת, חסר כל יסוד מוסרי כשהוא מססה להטיף לממשלת ישראל עבור עבירה מדומה או אמיתית על התחייבויותיה הביני-לאומיות.

אבל אפילו עכשיו אינני ציוני ואמיתי זאת פעמים רבות בפומבי ובאופן פרטי. הישראלים מקבלים זאת בטובנות שלא היית מצפה לה. אבל נראים נדהמים, כיצד אפשר לא להיות ציוני, הם שואלים, כאשר אחת מכיר במדינת ישראל כהכרח היסטורי? אינו שאלה קשה ומכאיבה להשוכה.

מאני: בוערת או טובעת קופצים הנוסעים לכל מקים — לסירת הצלה, הרפסודה או לסתם קרשים. הקפיצה היא עבורם הכרח היסטורי. והרפסודה היא במובן מסויים בסיס כל קיומם. אבל האם אפשר להסיק מכאן שאת הקפיצה יש לעשות להכנות" קבע או שיש לקחת את מעמד הרפסודה כבסיס להכנות מדינית? (אני מקוה שישראלים או ציונים שיקראו מאמר זה לא ישגו בפרדוש הביטוי „מעמד הרפסודה“ הוא מתאר את מצבה הלא-אחראי של ישראל בלי להקטין את הישגיה הקונסטרוקטיביים).

לדעתי זו טרגדיה יהודית נוספת שהעולם הכריח את היהודי לחפש את בטחונו במדינה לאומית באמצע מאה זאת, בה המדינה הלאומית הולכת ומתנוונת.

„איזה אנכרוניזם מלאנכולי“

משך כמה מאות בשנים היתה קשורה כל התפתחות בחיי האומה המערביות עם היצירה והגידול של המדינה הלאומית ועם התנועה למדינה הלאומית. היהודי לא היה קשור לתנועה זאת ולא הפיק ממנה כל תועלת. הוא נשאר סגור בבית הכנסת שלו ובנאמנותו הדתית שעה שהאדם המערבי שיעבד את נאמנותו הדתית ללאומית ומצא את מקומו בתוך האומה במקום בתוך הכנסיה. רק עכשיו, כאשר האדם אינו יכול לגדול יותר בתוך האומה ויכול למצוא את עצמו מחדש רק בתוך עדה בינלאומית, מצא היהודי את אומתו ואת מדינתו. איזה אנכרוניזם מלאנכולי!

כן, אבל הראה לנו את האומה שויתרה על ריבונותה המדינית, אומרים יהודי הישראלים.

כמוכן שאף אומה לא עשתה זאת ולא עלה על דעתי לזרז את הישראלים לעשות כן. העובדה היא כי המדינה הלאומית מתנוונת ומתפוררת בין האנשים שמים לב לכך או לא, והיו מאמציהם לשמר אותה אשר יהיו. התהלך הוא כלעולמי, יהיו תופעותיו המקומיות שונות ככל שיהיו. חלק ניכר של עצמת הנוש הסוביטי נובע מהתאבדותו הלאומית לכללי של השטח המשתרע מלרונן אירופה לים הסיני וכוח האדם הצרני של 750 מיליון תושבי האזור. כדי להשיג זאת צמצם הסטאליניזם את הריבונות הלאומית לאפס תוך השארת סמליה החיצוניים.

הארצות הלאומיות של המערב שימרו לעת עתה יות" מאשר את חזיתותיהן הסמליות, אבל גם הן השאירו את תור הזהב מאחוריהן ודבקותן לריבונות איא לעתים קרובות מקור חילשתן. ככל אורגניזם שעבר את זמנו יכולה המדינה

התפתחותה התרבותית של ישראל הושפעה מאד על-ידי השינויים בהרכב אוכלוסייתה: תחת המנדט הבריטי היוו יהודים יוצאי אירופה את הרוב המכריע של היישוב. אך יותר מחמישים אחוז של העולים שהגיעו לישראל מאז 1948 באו מאסיה ואפריקה.

החצי בתחתית הסולם

כיצד תשפיע פגישה זאת בין המערב והמזרח על התפתחותה התרבותית של ישראל? בירושלים ובתל-אביב: שומעים כל מיני תיאוריות גמקות ונבואות לעתיד. אחדים מצביעים על שיעור הילדים הגבוה של יהודי המזרח ומנבאים למזרח של ישראל. אחדים מצפים לסינתזה ולתרבות ישראלית חדשה. אני מניח כי היהודים המזרחיים יתבוללו בתוך היהודים האירופאים. מכיוון שאלה מייצגים את התרבות הגבוהה יותר, הקולטת, בדרך כלל, את הגמוכה. והם כבר מצליחים בכך בעזרת הצבא ובית הספר הממלכתי. ששניהם בעלי חשיבות יסודית לאיחוד התרבות הישראלית.

בינתיים אין להמנע מגידודים מסוימים בין היהודי המזרחי והמערבי. היהודים המערביים מחזיקים בכל עמדות ההשפעה במנגנון. בצבא, בחינוך, בתעשייה, במסחר וב" כספים. היהודי המזרחי מרגיש את עצמו כאורת מדרגה שנייה, קרוב להפליה ולהירות אירופאית. (בכמה מקרים היו אפילו תלונות על חרם ערתי). קובלנות שהושמעו זמן כה רב מצד יהודים נגד גויים מושמעות עתה מצד יהודים נגד היהודים.

כמה מיהודי המזרח מגלים כי מעמדם החברתי נמוך יותר בישראל מאשר בארץ מוצאם. בצפון אפריקה הצרפתית, למשל, עמד הסותר היהודי במחצית הדרך בין הקולונ (המתיישב הצרפתי) לערבי הבלתי מפותח, הוא היה פחות או יותר באמצע הסולם החברתי. בישראל הוא בתחתית הסולם.

היהודי האירופאי מרגיש בקנאת היהודים המזרחיים בתרועמתם ולפעמים מפתח מהם. אפשר אפילו לשמוע חששות על דבר נאמנותם של היהודים המזרחיים: „האלהים יודע, בשעת צרה הם אפילו עלולים להצטרף לערבים.“

ייתכן מאד שדעה זאת לא מקובלת ברצינות, אבל היא מוכיחה על קיומה של מתיחות. יש החושבים כי יהיה אפשר לטפח ולנצל את שנאחם של היהודים המזרחיים ביום גן הימים: על-ידי הבריוניזם (למשל (החונג) לתנועת החרות) המסלגה הפאשיסטית הסוציאליטית, שעצמהה כיום היא, לעת עתה, אפסית.

בינתיים מחשבים כל המפלגות והמנהיגים את דרכם תוך התחשבות עם החצי המזרחי של האומה, כאשר פקידים גבוהים הובעים מדיניות תקיפה כלפי הערבים, מפני שהמזרחיים יכולים לקבל כל מדיניות אחרת כסימן של חילשה. הרי הם מנסים בכך לשמור על אומץ לבם של הישראלים המזרחיים באותה מידה בה הם רוצים להפחיד את הערבים.

קיצוניות דתית

רוב היהודים המזרחיים הם קיצוניים בעניני דת והולכים, לפעמים, אחר רבנים מוזר-אירופאיים קיצוניים. כך היה הדבר בפגנות הגדולות נגד גיוס חובה לנשים בשנה שעברה. בכל זאת מושפעת הקיצוניות הדתית של יהודי אפריקה ואסיה יותר על ידי שמרנות חברתית מאשר על-ידי קנאות דתית. היא רכה וסובלנית יותר מקיצוניותם הדתית של היהודים האירופאיים. הרבנים הפולניים, הרוסים והליטאים וחסידיהם הם בין הקנאים הדתיים הפראיים ביותר בעולם המאורותיהם במאה שערים הם העתקה מדוייקת מימות הביניים היהודיים.

למרות השם הרומז על עתיקות מזרחית הוקמו מאה השערים רק בסוף המאה שעברה. היתה זאת השכונה של ירושלם בה ישבו יהודים זקנים ודתיים כאשר באו למות בארץ הקדושה. בכל שעה משעות היום מהדהדות שורות בתי-המגורים המזוהמים והדחוסים אנשים מקול תפילות ולמזון תלמוד. במאה שערים מצויים בתי כנסיות, בתי מדרש וחנויות לתפצי דת לפחות כמספר בתי המגורים. התושבים בעלי הזקנים הארוכים, העיניים השחורות והפנים החוריים לובשים גלימות שחורות ארוכות אפילו בחום הברנז ביותר וכן עושים הילדים הקטנים הנהנים מתענוג לימוד התלמוד במרחק קטן מהר ציון.

כל יום ששי משתלטים זקני מאה שערים על הכביש הראשי המוביל ממרכז העיר לשכונותיהם. תוך ריקוד משולהב הם מקבלים את פני השבת ועוצרים כל תנועת כלי רכב עד למוצאי שבת. אני לעובר אורח המעזי לחדור ביום השבת לסמטותיה העקלקלות של מאה שערים כשבפני מקטרות או על ירוצו נערה, מטר אבנים ירד עליו, כי מאה שערים אמינה בכל-יורה של החוטאים. ואם רופא במכוניתו או אמבולנס מעזי לחדור לסמטאות העקלקלות ביום השבת, ירד עליוה מטר אבנים גם כן.

מאה שערים חשובה לא בגלל יחודה האכזוטי אלא בגלל דשפעתה על האקלים התרבותי של ישראל. אסור להפחית ערכה של השפעה זאת. הקבוץ ומאה שערים הם שני הקטבים הנוגדים של חיה הרוחניים של ישראל. החפשיים והמתקבלים היהודיים הופכים לרבים מאד כאשר משאירים אותם לבד עם יהודי הקיצונות הדתית. כתוצאה מכך עדיין

ארצות הברית

מעשה ועד עולם

עד החדש נדמה היה כי הקרבנות הפיזיים סורסמים ביותר של פירל הרבור היו אשת מסקד פלוגה וזונה שאיבדו את מאהביהן בסיפורו של ג'מס ג'ונס, מעשה ועד עולם. החדש הציע, בספר לא פחות כרסני, תח אדמירל אמריקאי בדימוס, את מקום הכבוד לשיני קרבנות אחרים של פירל הרבור: לויטננט ג'ינרל ולטר ס. שורט, מסקד חיל המצב האי שבועי לדצמבר 1941 ואדמירל הסבנד א. קימל, מסקד צי הים השקט שבועי לדצמבר 1941.

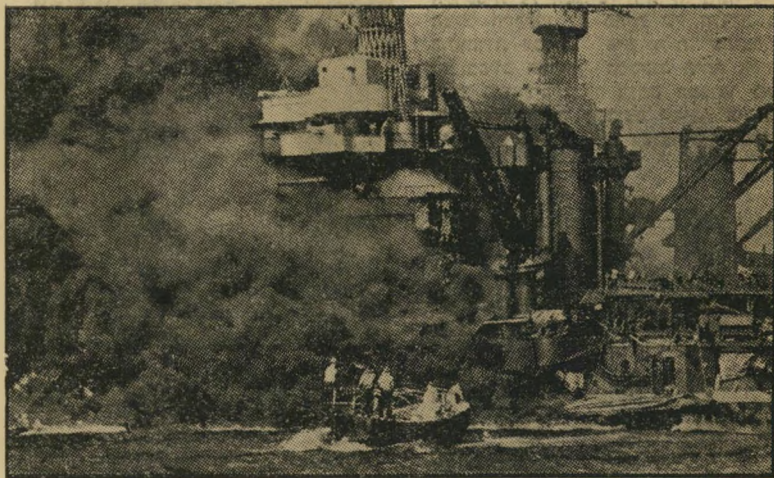
תח אדמירל רוברט א. תיאובלד, מי שהיה מסקד שייטת משחתות בפירל הרבור, גילה את הגיבורים החדשים בספר וי כרסנתי, אסוד האחרון של פירל הרבור, בה נהרגו בהתקפת פתע יפאנית 3303 חיילים אמריקאים, הושמדו 177 מטוסים וחמש אניות מלחמה.

כתב הארגמן השכור, תאורו של תיאובלד התחיל בשנת 1941. למרות שאוזה שנה כבר נפלה צרפת, יפאן שלשה להרוי סין וגרמניה לברית המועצות, טרם יצא רוב העם האמריקאי משאננותו. לא כן הנשיא רוזבלט, שהחליט לבוא לעזרת בריטניה וברית המועצות עוד בראשית המלחמה, אך כדי להכניס את ארצות הברית למלחמה. תמה, היה זקוק רוזבלט לתמיכת ההמונים. הוא הסיק את המסקנה הגיונית: הוא החליט לגרום את יפאן למלחמה, לסבכה

היפאנית השליטת להצעות אמריקאיות אחיונות, תוך הוראה למוסרה לאמריקאים שבועי לדצמבר, באחת אחר הצהריים. האמריקאים שפיענחו את ההוראה באותה שעה שפיענחו אותה הפקידים היפאניים בשגרירות בוושינגטון, מסרו אותה מיד, בערב הששי בדצמבר לרוזבלט. אמר הנשיא: "זאת היא מלחמה!"

שש, שבע, שמונה. אותו לילה לא נשלחה כל אזהרה לבסיסים האמריקאים בים השקט, כולל פירל הרבור. רק למחרת, כאשר התגלגלה ההוראה לידיו של ג'ורג' מרשל החליט זה לפעול, העביר התראה לכל המפקדים האמריקאים בים השקט. ההוראה, שהועברה דרך שרשרת תחנות השידור הצבאיות, במקום בטלמון הישיר, הגיעה כאחור של שש שעות.

משן שבע השנים הבאות עסקו שמונה ועדות חקירה של הקונגרס והסינט האמריקאים בחיפוש אחר האשם באסון פירל הרבור, בחרו במפקד היבשה שורט ובמסקד הים קימל כשעירים לעזאזל. תיאובלד, יועצו של קימל בוועדות החקירה, הקדיש את שבע השנים הבאות לחקירה עוד יותר מקיפה, גילה את הסוד האחרון של פירל הרבור ואת האשם האמיתי בכשלון הצבאי האמריקאי החמור ביותר, לדעת משקפים צבאיים, מאז ועד עולם: היה זה נשיא ארצות הברית, פרנקלין דילנו רוזוולט שברצונו לעורר את זעם המונים כדי להקל על כניסת ארצות הברית למלחמה נגד הציר טוקיו-רומא-ברלין הזמין התקפת סתע על פירל הרבור על ידי כך שמנע

התקפת היפאנים על פירל הרבור, 1941

אחר כך, באופן אוטומטי

ממפקדי פירל הרבור את האינפורמציה שהוא ומפקדי הצבא גילו במבצע קסט.

סודו האחרון של תיאובלד עלול להשאר סוד מעתה ועד עולם. מתוך שיקולים של חוקרת המת וחשש מהחיים השתיקה הע' תוגנת האמריקאית את כל הגילוי אפילו אחר שהספר הגיע לדוכני תנויות הספרים האמריקאיות.

כדור הארץ

מקטרת הגברת

בארצות הברית נעלמו כליל מן השוק כל המקטרות הנאות שיוצרו במיוחד עבור נשים אחרי ששני מומחים אישרו שוב כי וצידה רפואית חשובה שאין ספק כי הסיג' ריות גורמות לסרטן למחלת לב. מניות חברות הסיגריות ירדו מיד בארבע נקודות נוריות ספות.

אחרי טיסה של עשרת אלפים ק"מ תוך 16 שעות הגיע לנהג מפציציסילון מ"אמריקה ליפאן ללא תניה בעזרת תהליך של טעינת דלק תוך כדי טיסה השיג בכך שיא עולמי חדש. המרחק גדול מטיסה הלון וחזור למוסקבה מכמה בסיסים אמריקאיים באלסקה.

מהפכה בייצור החשמל העולמי שהיה עד כה מרותק למקורות מים או דלק, עלה ביוקר רב בכל שאר המקומות, החלה הש' בוע עם הקמת תחנת החשמל האטומית ה' ראשונה בעולם: בברית המועצות. משמעות המהפכה: תחנה כזאת, שיכולה להיות סגונה וזולה למדי, אינה תלויה במקום, ניתנת בנקל להעברה בתנאי מלחמה, מתאימה במיוחד לארצות קטנות כמו ישראל.

איני אוהבת כשמוכרים לי את גילי. אולם איש לא הוכיח לי את גילי המוסלג יותר מאשר הילד יוסף בן השבע וחצי, הלומד בכיתה של חברתי, בה נסתימו השבוע, כבכל בתי הספר במדינה, הלימודים. כשדובר על בולים, התפרץ יוסף בגאווה: "המורה, יש לי בול מימי קדם!" מי ממלכי קדם הוציא את הבול? "כשהאנגלים והערבים היו בארץ!" היתה התשובה. — — — האסוחוה הנעשית על ידי ילדיהן בזה שאינם רוצים לאכול, כשאינם מקבלים מה שהם רוצים, תקאנה בודאי בשכתי שבנה בן הארבע מחסל לה את כל הנמצא במקרר כשהוא כועס — — — אינני יכולה שלא לספר את התכמה האחרונה שלו: הוא שיחק בכדור עם ילד אחר. "אני יורוק את הכדור עד השמים!" אמר חברו הקטן. "לא, בחיך", התחנן שכני, "לא עד השמיים. המלאך יוציא את היד ויסחוב לי אותו!"

המלך הוא ערום

נשים עם ארונות מלאים המתלוננות תמיד ש"אין לי דבר ללבוש" הן כנראה בעלות רצון תת-הכרתי להיות גברים, לפי מחקרו של הפסיכואנליטיקן תיאודור רייק. הוא רואה את השמלה, באופן פסיכולוגי, כהמשך לגופה של האשה. אומר כי רצונה הבחתי פוסק להחליף את שמלותיה מורה, לאמיתו של דבר, על רצונה להחליף את מינה לדבריו, גבר המתעניין מאד בפרטי תלבושתה של אשה, אינו מעוניין בגופה, והוא בעל גבריות נמוכה. עליו, אפוא, לשמוח — כאשר בעלך מתעלם מחולצתך החדשה. — — — בנות ה-14, ה-15, חברות נוערות הנוער, הלועגות לאחיותיהן הבוגרות העומדות בפני הראי ומתגנדות, מוטב שתעשינה את חשבון הנפש, כפי שאומר המשורר ותענה למסקנה שבעצם גם הן גנדרניות. הגרביים הלבנות המתוחות, המכנסיים הקצרים במידה המקובלת, החולצה הרקומה בדוגמה האחרונה, המסרק הקלאסי התקוע מאחור, ואופן הליכתן הגאה, כיצד תכנינה את זה? אתן חמודות כן, אולם הנחנה לאחיותיכן המסכנות

לא נכון ש---

טעמו של הקפה טוב פחות אם משתמשים במים מברז המים החמים — קיצוץ קצוות שיער ארוך מחזק אותו. הקיצוץ מקצר אותו, לא יותר. אפר הסיגריות מוסיף חיים לשתיית — — — ריח צבע טרי יכול לגרום להפלה.

אשה לא תבין זאת

כובעי הסירה החדשים שקיבלו קצינות צה"ל הם חמודים, לא כן? — — — בעצם, מדוע אני מוכרחה, כאשר נשואה בעלת ותק של למעלה מחמש שנות נשואין, לצאת לעתודות, בזמן שחברתי שלא שרתה בצבא (היא היתה מרותקת או משוה בדומה לזה) משוחררה לגמרי משרות מילואים? — — — אינני יכולה להבין מדוע מייחסות נערות ערך כה מועט למקצוען הפקידות. זהו מקצוע ככל המקצועות, הדורש דייקנות ושיטה בעבודה. נערות רבות רואות במקצוע זה שלב ביניים עד לנשואים, אינן טורחות לשקוד על עבודתן. התוצאה: קשה מאד, בימים טרופים אלה, למצוא כתבנית טובה. — — — חברתי, מהנדסת חימיות, סיפרה לי כי אשה במקצועה אינה יכולה בשום פנים ואופן לחזור לתעשייה. למעשה, כן, אולם לא לעבודות פיקוח והשגחה. כאשר פנתה פעם אל מנהל אחד המפעלים הגדולים, הוא הסביר לה כי אינו יכול לקבל בחזרה לניהול עבודה וארגון משום שהפעלים יסרבו, לדבריו, להשטם להוראות של אשה.

מדוע, כאשר מפנה בחור את ראשו אחרי אשה יפה העוברת ברחוב, לא יכלה חברתו להתאפק מדומר: כן, אבל העקבים שלה ע'ומים!"

במשפחות הכי הגונות

השמתן לב עד כמה רביגונית האופנה השנה? קיימת נטיה להבליט את נשיותו של הגוף בגיורת פרינצס ואמפייר, מחשופים מסחררים כשהדבר היחיד המחזיק אותן הוא דעת הקהל. מאיזה קיימת גם אופנה ילדותית: צוארון מלחים גדול, סרטים, כובעים קטנים, או האופנה המטורפת של שמלות-כותנות — שמלה צרה ללא גזרה, קשורה בתגורה, שהלובשת אותה נראית כאילו פשטה את הכותונת מעורו של אביה או בעלה. — — — חיזוק של כמעט שמחה לאיד עלה עם שפתי כאשר ראיתי, באחד מיומני הקולנוע, את המלכה אליזבת יורדת מאניה כששמלתה קטוטה מאחור, קורה, כנראה, גם במשפחות הגונות. — — — כשתראי ברחוב או על שפת הים אשה בשבבים מעומלן גדול אל תחשבי שזו גזירה שברחה משביה. זוהי שטושת המלה האחרונה לכיסו הראש מפני השמש — — — תחליף הצויין לשמלנית נוקשה: הכניסי לאימרת החציית בו קאנבה ברוחב של כעשרים סנטימטר.

על מלה ועל תה

יש לי שגעון לאיסוף קירקטורות. אני גוזרת כל קירקטורה טובה הנקרת על דרכי (העתונים המצויירים של כל חברי מלאים חורים שלא לדבר על שלי) מלקטת אותם באלבום וכל פעם שנדמה לי שאני הולכת להיות עצובה, אני מסתכלת בהם. — — — אם רצונך במפה מקורית ועליזה לשולחנך, החתימי על בד ערבי את כל ידידיך (בתנאי שחתימתיהם לא יהיו מקושקשות) ורקמי כל חתימה בצבע אחר, והיה לך לדרגן. עולם. קל מאד לתת עצות מסוג זה, אני, למשל, לא הייתי עושה זאת — אני עולה מדי — — — האם חשבת פעם על ערבו השימושי של המלה, פרט לתיבול מאכלים? כפית מלה המוכנסת לתוך אגרטל הפרחים, תאריך את ימיהם, שיירי אוכל שרוף שדבקו לקרקעית הסיר יצאו בקלות אם תשרי משך הלילה מים קרים ומלת. — — — בעזרת מלה מומס באמוניאק או ספירט תוכלי גם להוציא כתמי שומן מבגדים — קראתי באיזה מקום שאם רוצים להוראות יפה בערב מיוחד יש לנוח כשחתיכות צמר גפן טבולות בתמצית תה נתונות על עיניך העצומות. תארו לכן את אכזבתי כאשר התעוררתי ממנוחה זו שעתים אחרי התחלת המטיבה אליה הוזמנתי!

הרטובות בחולצות יבשות מאותו צבע. מלך התרגו: "אסור לתת להם להחליף את החולצות!" קרא לעבר השופט קריו: "זהו משחק על הגביע".

קריו הסבילני העמידו על טעות קטנה אחת: סעיף 33 מחוקת התאחדות הכדורגל העולמית קובע כי אין להחליף חולצות במקרה אחד — תחרות על הגביע העולמי, וזו נערכה אותה שעה בשווייץ, לא במגרש הישואי.

מה שראה הקהל שמילא את מחצית המ' קומות במגרש הכדורגל באסה יסו, בשבת האחרונה היה רחוק מתחרות עולמית באותה מידה שהוא היה קרוב לתחרות כדורגל בין שכונת מחלול לשכונת שפירא בימים הטובים. קראו לזה משחק גמר על הגביע הישראלי.

שער באוון. בשתי המחציות התרכו הלחץ אך ורק על שעה של קבוצת נתניה. אשר לטי תנועות שחקניה על המגרש לא היתה צריכה להגיע אפילו לתחילת הגמר. הבטיעות המיוקרות ביותר נעו בשחקנים עצמם. בדקה הששים סגן אחד משחקני נתניה שער באוון, ובדקה השבעים וחמש יצאו חבריו לפעולת תגמול והקיזו דם מ' חוטמו של גולדשטיין התל-אביבי. גולדשטיין הלך לרחוק את פניו ובינתיים שינו חבריו את כיוון הכדור מן החי אל הדומם, הבקיעו את השער האמיתי של נתניה שלוש פעמים.

קהל חובבי הכדורגל לא נהנה מן ההצגה הקרקסית על המגרש. הוא לא נהנה גם מן הטקס הקרקסי לא פחות של חלוקת גביע התאחדות הכדורגל הישראלית, שהוצג לפי גיו בסיום המשחק. המסקנה היתה אחידה: מכבי תל-אביב זכתה בגביע המפורא לא מ' טני שהיא היתה הקבוצה הטובה בין הטורבות, אלא מפני שהיתה הטובה בין הגרועות.

טניס

אסור להפסיד

לא לעזוב דודמן היתה משאלה אחת כשיצא לפני שבועיים להשתתף במשחקי חיימבלדון לנוער: "אני רוצה להתמודד עם גרמניה ומצויינים". בחיימבלדון נתמלאה מחצית ב' קשתו: הסיכוב הראשון נקבע עם אלוף הטניס החזק של הנוער הגרמני.

כני להגיע לכך הצטרף אלעזר לעבור דרך ארוכה. האב, וילי דודמן, מאמן ומר' רה טניס משך עשרים שנה במכבי תל-אביב, רצה שבו ילך בדרוכיו. קיווה לאמנו החל מגיל שבע. אולם הבן לא הראה רצון רב בשטח זה. השאיר לאב המאוכזב להבין טניסאים אחרים להתחרות אליטות. המשך לשחק כדורגל במגרש הריק הסמוך לביתו.

המסנה הגדול בא ימים מספר לאחר שהגיע אלעזר לגיל בר מצווה, לפני ארבע שנים. הוא החליט לנסות פעם מה טיבו של הס' פורטס הלבן, לקח מתכבס בידו, הניף אותו פעמים אחדות, הצליח ונהנה.

ראשון ואחרון. מאו הפך המגרש ה' מישורי, מכוסה הססים הלבנים, לביתו ה' שני של אלעזר. לאחר הלימודים היה הוא הראשון המופיע שם, והאחרון העוזב את המקום. סיפק לאביו לפני זמן קצר אליף משלו: אלעזר דודמן, אלוף בוגרים ונוער לסניס בישראל, נשלח לייצג את ארצו בין אלופי הנוער בעולם בחיימבלדון.

השבוע כתב אלעזר לאבא, אמא. עדנה (האחות) ווריו (הכלב) את רשמיו מהתמו' דודתו עם האלוף הגרמני: "כל הישראלים באנגליה אמרו לי שנגד גרמניה אסור לי להפסיד... בקונסוליה הישראלית לא האמינו שאנו יכולים לנצח את הגרמנים. ניצחתי אותו בקלות בתוצאות 3:6, 3:6".

הידיעה שבאה בעקבות המכתב והכריזה על הפסדו של אלעזר במשחקו המצויין נגד הצרפתי גרינדה, לא יכלה להעביר על נצ' חונו הקודם. אין ספק שהוא יראה את יכול' תו במשחק הידידותי נגד הנבחרת היוגוס' לאבית בסוף החודש.

בין כה וכה התחיל וילי דודמן מסתכל בתקווה בבתו, עדנה (13), המסתפקת לעת עתה במשחק כדורסל.

* נגד הצמא.

** יחד עמו נשלח המחבט מספר 2, דוד אס.

גביע עולמי

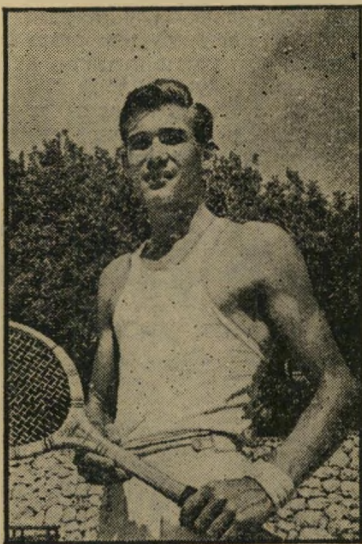
איגרה עתיקה

במשחקים המוקדמים גילתה הנבחרת הגר' מנית יכולת לא מעולה ביותר. אם כי נצחה פעמיים את תורכיה (4:1, 2:7) הרי הפסידה קשות להונגריה (3:8). הדבר נשתנה כאשר נכנסה למשחקי הגמר. שחקני המילואים הות' לפו בשחקנים הקבועים שאספו כוח, היכו, ברבע הגמר, את יוגוסלביה 2:0. בחצי ה' גמר, את אוסטרליה 6:1.

בכל זאת היו חובבי הכדורגל מבודפסט עד תל-אביב משוכנעים בנצחונה של הונגריה, במשחק הגמר, על גרמניה. הם ידעו כי הגר' מגים בעלי הטכניקה אינם גמישים ומהירים מספיק כדי לגבור על ההונגרים.

הגרמנים סברו אחרת. הם זכרו כיצד כמעט וזכו בגביע העולמי בשנת 1934, נאלצו לצאת מן הגמר כשנצחו בחצי הגמר על-ידי צ'כ' סלובקיה. הפעם החליטו לתקן את המעוות.

אכזבה. לפני 65 אלף צופים, רובם גר' מגים שבאו לעודד את קבוצתם בצחחות היס'

טניסאי דודמן
לאבא, אמא, עדנה ווריו

טירות, שיחקו הגרמנים בקצב מסח' רה, דבר שלא מנע מהם לקבל שני שערים תוך שמונת רגעי המשחק הראשונים. היו אלה השערים האחרונים שנבחרת הונגריה כבשה בתחרות העולמית. כל שלושת השע' רים הבאים נבעו על-ידי גרליים גרמניות, שהביאו בכך את הגביע העולמי לקבוצתם.

קבע רדיו בודפסט, שהודיע בקיצור ולעניין: "הנבחרת הכזיבה את העם."

ייחוד. האם היתה רגלו שטרם-רופאה' משכירה של פארנץ שרסקאש האחרית ל' כשלון? האם היה זה מוג האויר הגשום ש' שם את הקץ לתקווה ההונגרית או האם זה היה התממשותה של אותה אימרה כדורגלית עתיקה — הכדור הוא עגול?

מאות כתיבי ספורט שארזו בראשית הש' בוע את הפציהם ויצאו את שתיץ עוד ינסו להסביר משך שבועות רבים את הסיבות ל' מפלה ההונגרית. בינתיים היו הם וחובבי הכדורגל תמימי דעים בנקודה אחת: אם כי הקבוצה הגרמנית זכתה בגביע אין היא ה' קבוצה הטובה בעולם. ייחוד זה שמור לק' בוצה ההונגרית, שהפסידה את ההכרה הרש' מית בייחודה בהפרש של שער אחד (2:3).

כדורגל

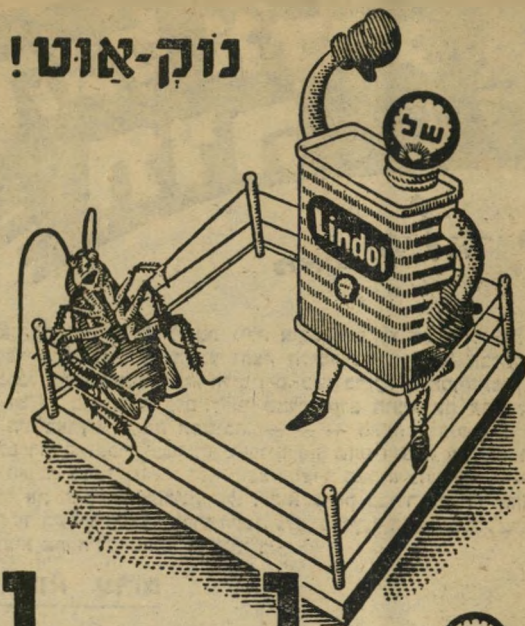
הטובה בין הגרועות

מאמן קבוצת הכדורגל של מכבי נתניה, גרשון מלר, היה מעוצבן. הוא ראה את אנשי קבוצתו מועים מוצצים לימונים* ברגעי המנוחה. אחרי המחצית הראשונה, בה הובקע שערם פעם אחת.

לעומתם ישבו המבקיעים, אנשי מכבי תל-אביב, רוגעים יותר, מצצו אף הם לימו' נים, אך החליטו את חולצותיהם הכתומות

* השנה האחרונה בה הסתתפו הגרמנים במשחקי הגביע העולמי.

נוק-אוט!

לינדול

משמיד פשפשים, עקקים, נמלים זבובים ויתושים

הזהרו מזיופים וחיקויים

חיל האויר מקבל מועמדים
לצוות אויר בלשכות הגיוס הבאות:

- מתח-תקוה: בימי א' בשעות 8-13
- חיפה: בימי ב' בשעות 8.30-13
- תל-אביב-יסו: בימי ג' וד' בשעות 8-13
- טבריה: בימי ג' בשעות 8-10.30 (פעם בשבועיים)
- ירושלים: בימי ה' בשעות 9-13.30
- רחובות: בימי ה' בשעות 9-13.

אכזבה. בחיר חלוצי אורוגוואי, שיאסינג, ידע מה פירושו של הנצחון האוסטרי (1:3) על קבוצתו, נזקק לתנחומי המאמן. **ייאוש.** אחר מחצית לא מחייבת (1:1) פתחו האוסטרים בהתקפת מחץ מפניה נאלצו האורוגוואים המיואשים להתגונן בכל הלהטוטים.

וי למינוצחים!

בסתף לבה קיוותה כל אחת משש עשרה הקבוצות שהגיעה לסיבוב האחרון בשווייץ לזכות בגביע העולמי. אך כל פגישה נוספת של עשרים ושניים שחי קנים על שבע מאות המטרים המרובעים של מגרש הכדורגל הפחיתו את הסיכויים של קבר צה אחרת. לבסוף, נשארו רק ארבעה הגדולים — אורוגוואי, אוסטריה, הונגריה וגרמניה — שהיו צריכים לתחר ביניהם כי משחקי הצי"הגמר על מנת ל- הגיע לגמר. הכדור בחר את א- לופיו לדא משוא פנים: הונגריה הפסידה את מה שציפתה לו כל כך לגרמניה, נאלצה להסתיי פק במקום השני. אוסטריה זכה תה במקום השלישי ואורוגוואי נשארה רביעית. היה זה לעג הגורל שאולפת העולם האחרון נה, אורוגוואי, יצאה כאחרונה בין ארבעת הגדולים בכדורגל.

קדימה! כאילו ידעו שהגיע מחכה להם שיחקי הגרמנים מהיום הראשון במאמץ ניכר, כדוגמת הקפטן הגרמני פריץ וולטר (במכנסיים לבנים) במשחק נגד אוסטריה.

בכי. קרלוס חוזה קסטילו, שוער ברזיל, פרץ בככי כשספג את השער הראשון במשחק נגד הונגריה (2:4)

שרות הספרים של "העולם הזה"

בבית־חולים חזיתי שוכב חייל פצוע קשה, שמעיו רוסקו-עלידי צרור של מכונת יריה מצרית. אין הוא יכול לאכול, לשתות או לישון. לידו שוכב אדם גוסס. משך לילה שלם, שעה ששכנו נאבק עם המוות, עוברים לנגד עיני הפצוע מאורעות המלחמה כפי שראה אותם בעיניו, משך שנה תמימה של קרבות אכזריים.

זהו הספר שעורר ויכוח

גדוד יותר מאשר כד ספר אחר בשנים האחרונות, שגורמים רמימיעה ניסו למנוע את הופעתו, שצוי טט באו-ם ובמסמכים דיפלומטיים, שמתנגדו השמיצוהו כתעודה של בגידה ואוהדיו הילדוהו כתעודת־אמת ופעולה נועזת למען השלום. זהו ההמשך של "בשרות פלשת 1948", הספר הנפוץ ביותר בספרות העברית החדשה - ספר שכל קורא רא עברי חייב לקרוא בעצמו כדי לדון אותו ל"שבט או חסר.

במסגרת תכניתה החדשה של מערכת "העולם הזה" לאפשר לקוראיה לרכוש ספרים מובחרים בזול, מציעות עתה

הוצאת

מערכת

אך ורק לקוראי "העולם הזה"

הנחה של 33%

ברכישת הספר העומד לצאת לאור בשבוע הבא

הצד השני של המטבע

מאת אורי אבנרי

שאחד מפרקי מתפרסם בעמוד 19 של גליון זה.

בעוד שמחיר הספר נקבע ל-

2.800 ל"י

הוא יימכר לקוראי "העולם הזה" במחיר

1.900 ל"י בלבד

הספר 'חולק לקוראים במחיר המזול של 1.900 ל"י ותמורת תו הקנייה הרצוף מימין, במנהלת "העולם הזה", תל-אביב, רחוב גליקסון 8, החל מ-11.7.1954 בין השעות 9-1 לפני הצהריים, 4-6 אחרי הצהריים, מלבד יום רביעי בשבוע. קוראים מחוץ לתל-אביב יכולים לקבל את ספריהם בדואר, באם יצרפו 150 פרוטות דמי משלוח למחיר המזול.

"הצד השני של המטבע"

תו קנייה

אנשים

רושם או הישג

הזהיר השבוע היכנס חרות יוחנן כרר בשיתה במזנון הכנסת: "אין מה לפחד מתליין ציני, אולם צריכים תמיד לפחד מתליין שהוא אידיאליסט!"

אחר ניגש בארד מגודל-הסתפרות אל שר-האוצר לוי אשכול, שגם שערותיו הן דלילות לא הראו סימנים של טיפול מתאים, שאל אותו מדוע אינו מסתפר. תשובת השר המחזיק בידו את קופת המדינה הסדוקה: "זה עולה 600 פרוטה. אשתי לא נותנת לי את הכסף!"

אותה שעה שוחח חברו לסיעה של בארד, ח"כ בנימין אבניאל עם יריבו, ח"כ מפ"ם (לשעבר פועלי ציון שמאל) משה ארם, שאכל פרוסת לחם עם חמאה, שאל אותו מדוע הוא אוכל חמאה אמריקאית. ענה ארם, בלי היסט: "צריכים להתגסק בגויים!"

ח"כ מאגף אחר, איש הפועל-המזרחי מיכאל חזני הסביר מדוע חזר הסנוביוז לחיי הפרט בארץ, דעתו של חזני: "מדינה החיה על מגביות צריכה תמיד לעשות רו"ש. זה גורם לסגנון לאומי של שחיץ. מכאן זה עובר לחיי הפרט. גם הוא מת-רגל לחיות על רושם, במקום על הישג."

כשנשאל ברום מק-דניאל, המנהל ה יוצא של משלחת הפעולה האמריקאית בישראל, על-ידי כתב העולם הזה, אם נכון הוא כי משרד פיקוח המחירים האמריקאי שהוא היה אחד ממנהליו כתב חוברת בת 26911 מלים על מחירי הכרובית (הטוקס הזה 865) חייך מק-דניאל, הודה: "זה לא כלום. אתה חושב שקל לפקח על מחירים של כרובית?"

שקר או סבל

לפרסום חדש זכה יוצרו של דון קאמילו, הסופר האיטלקי המלוכני ג'ובאני ג'ו-ארשלי, היושב כרגע בבית-הסוהר על פר-סום כתבים מווייטים שהשיצו את ראש-הממשלה לשעבר. סיבת הפרסום: ממ-שלת איטליה סרבה לפסק לו בבית-הסוהר מכונת כתיבה, עפרון ונייר.

טבתו השבדי של צ'רלי צ'פלין יצא לדימוס, גילה בספר זכרונות כי אדוני-לשעבר, אינו מעשן או שותה, אוהב לאכול לביבות מטוגנות, נהג להעלות את שרר הטבח אחר כל הצלחה קולנועית-ציפלינית.

כפי שאפשר היה לצפות הכריוו שתי חברות סרטים על רצונן להסריט את קורו-תיה של המלאך מדיאן-ביארסו, ג'נבייב דה-גאלאר. החברות בחרו לתפקיד ד-אחות העדינה והחיננית את דניז דרסל הצרפתית לסרט האמריקאי ואת לילית צר-פת, אך תניכת אמריקה, קלודט קולבר, לסרט הצרפתי.

עיריית ליאון הצרפתית החזירה בתודה את התמונה שפאבלו פיקאסו שלח ל-בית הנכות העירוני, הסבייה כי חברי המועצה לא יכלו לפענחה. פיקאסו לא נעלב, שלח מתנה שניה, הטעם מסל של ינשוף אדום, אותו יכלו חברי המועצה ל-זהות כנישוף, לפי עדותם, "במעט דמיון." ג'הורל נהרר העומד על ראשו דקות מספר כל בוקר, הסביר לידידים יתרון נוסף של העמידה על הראש, מלבד האם-שרות להתרכז בתפילה: "העולם הוא כה הפוך ומתופך, שהדרך היחידה בשבילי ל-הבין אותו היא לעמוד על ראשי ולראות את ההפוך ישר."

מנהיג הדת הפקיסטני, אנא חאן, הח-ליט גם הוא להסביר כמה דברים, סיפר כיצד אפשר להיות כמוהו, כוהן דת ו-מרדף נשים כאחד: "הדברים הטובים מצויים בחיים כדי שיהנו מהם וחבל שרק החוטאים ייהנו מהם."

וינסטון צ'רצ'יל זכה ממעריך אמ-רקאי בגוללות המבטיחות את חידוש הני-עורים, סירב לבלוען מתוך התחשבות ב-יורש-העצר שלו, אנתוני עידן, המחכה לראשות הממשלה, לכשתפטר צ'רצ'יל לבסוף.

עיתונאי בריטי שנודמן למוינן, שאל תו-פרת צעירה (24) מדוע אין היא מחליפה את שמה, קיבל הסבר קצר: "אי אפשר לבנות חיים חדשים על שקר." התופרת: ג'ררדן הימלר, בתו של מפקד הגסטפו שהתאבד כשנפל לידי בנות הברית.

א-צ'יזה דהגספרי, כאילו הסית את בנות הברית להפיץ את רומא.

הווי

שברו את הכלים

בירושלים, פינו רגינה ונחום נסים מירום את דירתם בשכונת מוסררה עם התחלת היריות, השאירו הודעה גדולה על דלת ביתם שהסבירה לשוטרים ולחיילים כי "ב-מקרה שתרצו לפתוח תה, מפתח המטבח נמצא מתחת לפת המים העומד בפינת ה-מרפסת, בה גם הקומקום וקומקום התמצית הנמצאים בדרך כלל ליד הפרימוס והכוסות שבארון על הקיר הקדמי של המטבח, עליהן יש לשמור כי אין ביכולתנו לקנות חדשות במקרה שתשברנה", שמעו, כשחזרו, את הסבר מספר היחידה האורית: "רצינו לשתות תה אבל פחדנו ששבור את הכו-סות."

ארסי

ברמלה, אחר שהמטרה לא נודרה ל-טפל בנחשים המקומיים, הפיצו אלמונים שמועה כי המטרה משלמת חמש לירות עבור כל נחש, חי או מת, גרמו להצפת המטרה המקומית בנחשים.

פח דולרים

בלוד, עצרו פקיד המכס תורר מחוץ לארץ, מצאו בתוודותיו בדים, גרבי ני-לון, מאתיים דולרים, שקעו את דעתו ה-פאטאליסטית: "נפלתו בפח. זה קורה!"

גדוד אגיני השפה

בחדרה, גילו המהנדס הסקוסי הנוצרי של בית-החרושת לנייר ואשתו כי אין להם שפה משותפת עם בנם הצעיר, יליד הארץ המדבר רק עברית.

יודע צדיק נפש בהמתו

בתל-אביב, הסביר משה טרנקו לשופט ה-שלום כיצד הכיר את מורונו שנגנב מצריפו על-ידי רוכל בבגדים משומשים: "אני מכיר את המזרון שלי לפי המשפטים ש-בו!"

לב ארגיש

בבול, שחיץ, הציעו יצרני השעונים ב-תערוכתם השנתית דוגמה של שעון קטן, מיוחד לנשים, שאין צורך לכונו: הוא עשוי בצורת סיכה, וענז על חזה הגברות, שדפיקות הלב שלהן מניעות אותו.

בתיאבון

בפלמח-צובה, נמאסו למרכו המעטים שאלות החברים על עתיד יבול הפירות, עד שהחליט לתלות הודעה בבית האריזה: "חבר, חברה! האורזים זקוקים לריכוז מחשבה ולשקט! אל תטרדם כשאלות מיו-תרות! הבט! אכול והסתלק!"

טובים השניים מן האחד

בושינגטון, שלח הסנט בטעות רק חצי חוק שחקק בניין יישוב תביעה כספית מימי המלחמה לנשיא, נאלץ להודו, לשלוח לו, לאחר שחתם על המחצית הראשונה. גם את המחצית השנייה.

חשל את הברזל!

בירושלים, ניצלו פעילי משאל השלום את פעילותם המלחמתית של הירדנים, המשיכו בהחתמת חסיו השלום באזורי הספר, וכו להצלחה רבה.

ארוכה הדרך לאוות

בקרולין, אנגליה, החליטו בוני העיר הח-דשה לסלול רק רחובות עקלקלים, למנוע על-ידי כך תאונות בדרכים מתוך הנחה שברחוב עקלקל יאלצו הנהגים לנהוג בוהירות ובאיסיות.

QUO VADIS?

בהגושרים, החליט אחד החתיקים, נהג הפרידות הקיבוצי, לעשות את חשבונו, אחת ולתמיד, עם הטרקטוריסט הקיבוצי, הסביר ביומן המשק: "מה חוכמה יש ב-נהיגת טרקטור? הוא הלא הולך לאן ש-אתה רוצה. החוכמה היא לנהוג בסדר, ה-הולך לאן שהוא רוצה."

חושש הדיבור

בבני-ברק, פחה גואם באסיפה מפלגתית את דבריו בהכרזה, אני חוזר על דברי שכספיר 'להיות או לחדול', הופסק על-ידי היושב-ראש שהסביר לו כי הוא לא צריך לדבר בשם שכספיר, היכול לקבל רשות דיבור לעצמו, אם אך ירצה בכך.

ג'מ'וס

הג'י'נטלמן

פרק א' אתק הצד השני של החטובע אאת אורי אבנרי

חולצתו ומוציא מהן שתי כתפיות של סרן. רגיל אני להסירן בהיותי בתל-אביב. איני אוהב לעונד את הסימנים לעיני הבריות."

"למה?" ענתתו כה רבה חורגת מתחום התפיסה של הבחורה.

גי'מ'וס מחיך חיוך של עלינות. "הלא תביני, מעדיף אני שהבריות יעריכוני כאדם, ולא כנושאי-דרגה. אחרי ככלות הכל, כל משתמש בתל-אביב עונד בימים אלה דרגה של סרן, ואין זה נאה למפקד קרבי להידמות אליהם."

הערצתה של הבחורה גדלה מרגע לרגע.

"האם אין זה משפיע לרעה על האנשים שלך שאינך עונד את הדרגות?"

"להיפך, מבטיח לה ג'מ'וס. "מפקד טוב אינו שולט באנשים באמצעות הדרגות, אלא בכוח אישיותו. מלבד זאת, האנשים אוהבים מפקדים דימוקרטיים, ובראותם כי אנו מתהלכים בתל-אביב במדי טוראים, הם רוחשים לנו כבוד רב יותר."

"אבל במחנה אתם לובשים את הדרגות?"

"לצערנו כן, כי אין לנו ברירה!" נאנה ג'מ'וס. הוא קורץ לי בעין. "מוטב שנעונד שוב את הכתפיות."

ומה אתה?" פונה הבחורה אלי.

"מי הוא?" מתעורר ג'מ'וס, לפני שאני מספיק להעמיד את העיבודות על אמיתותן, "זהו סופר צבאי."

"כאמת?" שואלת הבחורה, ונראה שקרני עולה בעיניה. אני רוצה לאמר לה שאני בסך הכל מפקד עלוב של כיתה קרבית עלובה עוד יותר. אך למה לקלקל לג'מ'וס את הרושם? אם אזים את דבריו, יפר הדבר את חברותנו. בלית ברירה אני מוציא מכיס חולצתי את הכתפיות שלי — כתפיות של סגן-ראשון — וענד אותן על חולצתי.

האמת היא שאני נושאים אתנו כתפיות אלה מתוך מחשבה קרבית צלולה. יודעים אנחנו שהחיילים נוהגים לרצוח בתום הקרב את כל השבויים הסרי הדרגות, ואילו בקצינים אין הם פוגעים לרעה. רחמנות זו אינה נובעת, כמובן, מטוב לב, אלא מטעמים של יעילות צבאית — קציני המודיעין דורשים במפגש כי קצינים שבויים יובאו אליהם כדי לסחוט מהם ידיעות.

חשבונו, שנתגבש אחרי שעות רבות של הרהורים, מבוסס על התקווה שבמקרה של נפילתנו בשבי נספיק לעונד את הדרגות ולהינצל, בדרך זו, מידיהם של הלוחמים המצרים הפשוטים. אחרי שיעבירונו לעורף נוכל כבר להסתדר, איך שהוא.

אחרי שהתחלנו לשאת אתנו את הדרגות נבחר לנו, כמובן, שיש בהן כדי להועיל לנו גם במצבים שחית מסוכנים. קל לנו לעצור מכונית לשם טרמפ כשאנו מופיעים בלבוש קציני ג'מ'וס. ספסר הנוהג במכונית יעבור בבוז על פני טוראי פשוט, אך יתשוב זאת לכבוד לעצמו לעצור ולארץ במכוניתו סרן או סגן-ראשון.

רק פעם אחת קרה לנו שעצרנו, בטעות, את מכוניתו של מפקד החטיבה. רק במאוחר ראינו את פניו. מן הסתם התפלא במקצת על שני הקצינים שהפנו לפתע את אחוריהם והסתלקו בריצת מרוץ אל מעבר לרכס הקרוב...

נחננו מפקדי-הפלמ"ח הוותיקים, איננו רואים בדרך-גורם... ג'מ'וס פותח בנאומו-הסברה מקיף, וברבן ארוך. אך בעצם, מדוע לא? יש לו שמם, מעיל-הסוואה ואקדח גדול, והוא בודאי מוכשר להנהיג פלוגה בקרב. מעטים המפקדים היכולים להתפאר שהשתתפו במספר כה רב של קרבות. הוא בוגר בית-ספר גבוה, המארוקאים שלנו מעריצים אותו, והוא שולט בחמש או שש שפות. הוא באמת שרת בשעתו בפלמ"ח, אך עבר עם פרוץ המלחמה כטוראי שוטט לחי"ש, כי החליט להימנע מלקבל על עצמו תפקיד אחראי מאד שלא נעם לו.

"אולי יש לכם סיגריה?" מתחננת הבחורה. כמעט שכחתי אותה.

הסיגריות בכיסי, אך איני יכול להגיב עליהן כשהיא יושבת עלי.

"תואילי נא לזונן קצת מינה," אני מבקש. היא זזה ויושבת בחיקו של ג'מ'וס. אני מוציא שלוש סיגריות ומחלקן.

"ועכשיו," אני פונה לג'מ'וס. "הואיל לתת לנו אש."

הוא בולע את הקללה העולה על שפתיו, מעביר את הבחורה לחיקי ומשפשש בכיסי. גופה רך וחם.

נו מגיעים לפרשת בית-דגון. הנהג הנבזה קנא בנו, כנראה, ונסע במהירות השטן.

"אולי תביאו אותי לסרפנד?" מציעה הבחורה.

ג'מ'וס מסתכל בי. לא היה איכפת לנו לבלות עוד רבע שעה במצב הנוכחי. אך למעלה עומדים האנשים, והם רועדים ורטובים.

"לדאבוני הרב אין לנו אפשרות", מתנצל ג'מ'וס. "אנחנו יוצאים לסיור חשוב. אך נוכל להביאך עד ראשון-לציון."

"לא, תודה!" הבחורה כועסת. נראה שהיא רגילה לכך שהחיילים ממלאים אחרי בקשתיה. אולי גם נדמה לה שהדבר מגיע לה, אחרי שישיבה על ברכיו. ג'מ'וס, הג'נטלמן, פותח לה את הדלת.

זהו קטע מתוך הספר השני המוצע לקוראי "העולם הזה" לפי התנאים המיועדים של שרות הספרים. פרטים נוספים ראה במודעה בעמוד 18, בגליון זה.

המלחמה התקרבה לקצה. אחד אחד

נעלמו הוותיקים, נפלו, נפצעו, עלו בדרגה או חזרו לעורף.

אנחנו, אחרוני הפוראים הישראליים מימי הראשית,

הפכנו מפקדים של כיתות עולים חדשים...

טיפות נשם ראשונות, זקיקות, מלטפות...

נחננו עומדים בכיכר מוגרבי. מכונית-משא גדולה ופתוחה נכאה להחזיר אותנו למחנה.

האנשים עומדים בשלוש שורות לרגלי השעון, אשר מחוגיו מתקרבים לחצות, וג'מ'וס עומד לפניהם, צועק צרפתית ומשווץ ישראלית. האנשים רועדים מקור בחולצותיהם הדקות, וקשה לברר אם חסר מישהו ואם לא. אורחים בודדים, עטופים מעד לים עבים, עוברים ומעיטים מבט חטוף במחנה.

"אטאנסיון!" צועק ג'מ'וס. הוא היחיד מבין שלושתנו, מפקדי-הכיתות השולט בשפה הצרפתית, ולכן הוא ממלא את תפקידו של הסמל. הסמל ממלא את תפקיד מפקד-המחלקה השוכב בבית-החולים כשפניו מרוסקות מרסיסי רימוני-יד.

בלינו ערב בתל-אביב. החופשה קצת מפוקפקת, במקרה הטוב ביותר. אך יודעים אנחנו כי בקרוב תעלה המחלקה שלנו למשלטים. החלטנו לתת למארוקאים שלנו להיגות ככל האפשר מן החיים, בטרם יעמדו בפעם הראשונה במבחן החזית.

אין להם הנאות רבות, למארוקאים אלה. הישוב, שהביאם ארצה למען ילחמו את מלחמתו, והשולח אותם לחזית כמעט בלתי-מאומנים וללא בגדי-חורף, איננו פיתח לפנייהם את דלי-תותיו. מארוקאי — שם גנאי הוא. השפה הצרפתית דיה כדי לפסול צעיר בעיני צעירה תל-אביבית.

לכאורה לא עשיתי כלום הערב. לא היה לי חשק לבלות עם בחורה, ולא רצתי להיפרד מג'מ'וס. ישבנו שנינו בבית-קפה זעיר ונידח, שתינו כוסות בירה בשרשרת, אילמים וחרישים, שרויים כבלאנכוליה מזורה אשר בעצמנו איננו יודעים את מקורה. יתכן כי גרמה לה הבדידות הגדולה, בה אנו חיים, אתראות לאנשי גחלי יודעים את שפתנו, והמוזכרים לנו בעצם נוכחותם מה רבו הנופלים והפצועים והמסתדרים.

סרה ביאן, עלו על המכונית!" צווח ג'מ'וס.

הבחורים מטפסים זה על גבי זה, דוחפים זה את זה ומ'קללים. כל אחד רוצה לתפוס את המקום היקר מאחרי תא הנהג, ומשלה את עצמו כי שם יהיה מחוסן יותר מפני הגשם והרוח.

תא הנהג יש מקום רק לשנים, מלבד הנהג. בדרך כלל נוהגים אנו לעמוד בין פקודינו, כדי לפתח אוירה של חברות ואמון הדדי. אך עתה נראה הכל חסר-טעם וחסר-תכלית. כל עקרונותינו הנעלים מתנדפים בגשם ובדכאון. לעזאזל, גם אנחנו נרטבנו שעה שהיינו טרוונים. אז זה נחשב לדבר טוב — חיסון קרבי, פיתוח של כושר הסבל. שיסבלו גם הם קצת.

יאנק, המסכף השלישי, מתנדב לעמוד מאחור. יאנק הוא מסכן, איש גחל מסולין, שהוטל עליו להדריך כתה של תורכים, שאינם מבינים מלה אחת בסולינית. בעוד הוא אינו מבין מלה אחת תורכית.

ג'מ'וס ואנכי נדחקים לתוך תא הנהג. נחמיה מתניע את המכונית. הוא שוץ עתה למחלקת התחבורה של הגדוד, מאז חזר מבית-החולים. נדמה לי שהוא מתבייש קצת מפנינו, מפני שלא חזר לפלוגה קרבית. כאילו אסור היה לכעוס עליו! מ'מ'וס הם הפצועים קשה המסוגלים לחזור, אחרי הבראתם, לשרות קרבי. טבעו של אדם להפוך מחזן אחרי היפצו. שהרי אין הפחד אלא אבדן אמנותו של האדם כי חסינותו האישית. הוא גיבור כל עוד הוא בטוח שהכדורים יגעו רק בזולת, ובו עצמו לא יגעו. משפגע, פנה האשליה. כל פצוע קשה החוזר ליחידה קרבית זכאי לאות-הגבורה.

חכה!" קורא ג'מ'וס. "מה יש?"

"ראיתי משהו... היכף תראה!"

יש לו עין חדה. בחורה עומדת בכיכר ושולחת במכוניתנו מבטים רבי-געגועים.

"האם חפצה את להצטרף אלינו?" ג'מ'וס מדבר בקולו העדין, השמור במיוחד למקרים כאלה, ויורד אליה.

יא יפה מאד, בלונדית, ובעלת גוף מעוגל. ג'מ'וס גאה בכושר האבחנה שלו.

תקוה מבצבץ בקולה. "אולי... זאת אומרת... אולי... אני צריכה לסרפנד?" רמו

"מצוין!" מכריז ג'מ'וס. "נוכל להביאך עד ראשון, ושם תמצאי בנקל מכונית אחרת." הוא מחדד שפמו הגדול ומעמיד פנים של מפקד-פלוגה לפחות.

"הי, אתה שם, בחור!" הוא פונה אלי, מעל לכתפו. "עלה על המכונית!" לכאורה הייתי מחויב למלא את "פקודתו", כי יש בינינו הסכם ישן, לפיו חייב כל אחד מאתנו לעזור לשני לעשות רושם בעיני חברותיו וידידותיו. אולם למעלה קר ורטוב, ולדעתי שיכת הבחורה לשנינו במידה שווה. איני זו ממקומי.

"המממממ", ג'מ'וס יודע כיצד להיסוג נסיגה אלגנטית. לא אהיה ג'נטלמן על חשבונך. יכול אתה להישאר כאן. הואיל להיכנס פנימה, ואני אעמוד על המדרגה."

"כאמת לא איכפת לך?" שואלת הבחורה בסיקפוקמה, ויושבת לידי. אין לה ברירה. בשעה זו לא תשיג טרמפ אחר.

"להיפך!" מרגיע אותה ג'מ'וס. "אעשה זאת בתענוג רב. זה גם יעזור לי להעיף עין על אנשי."

נחננו נוסעים. הרחובות ריקים. בהגיענו למפנה אביר-כביר מתחיל לרדת גשם שוטף.

הבחורה אינה חשה עצמה בטוב. מצפונה מתעורר. יתכן גם שהתרשמה מהתנהגותו הג'נטלמנית של ג'מ'וס. בימים אלה אין צעירה המשוטטת בדרכים פוגשת בחורים רבים המתחזים אליה בעדינות כה מהוררת.

"אתה יודע מה?" היא מציעה, "הכנס פנימה, ואיך שהוא כבר נסתדר שלושתנו."

אם הדבר לא יקשה עליך... מחתר לה ג'מ'וס ברוחב-לב, ונכנס. אנחנו מתפתלים כמו דגים, ופתאים יושבים שלוש-תנו בנוחות גמורה: ג'מ'וס ואנכי על הסמל, והבחורה עלינו — מחציתה על ירכו השמאלית של ג'מ'וס ומחציתה על ירכי הימנית.

מאחרי גבה קורץ לי ג'מ'וס בעיניו. כלב שכמותו, הוא מבין בפסיכולוגיה.

הבחורה מתביישת, ומתפשטת אישא לשיחה, כדי להסית את דעתנו מן המצב העדין. בינתיים היא זזה אנה ואנה, בחפשה אחרי ישיבה נוחה, ודעתנו אינה מוסחת כלל.

"אתה כאן המפקד?" שואלת הבחורה את ג'מ'וס.

"מ'מ'וס עושה תנועה של ביטול ענותני. אני רק מפקד פלוגה", הוא מודה.

"באמת?" הבחורה שולחת בו מבט של הערצה, וחדלה להתבייש. "מדוע אין לך סימני-דרגות?"

"כוונתך לכתפיות האלה?" ג'מ'וס שילח את ידו לכיס

התוצרת המושלמת: אחרי שעתיים של עבודה, משיג הצלם את התמונה

פזזה ראשונה: חיוך תלים וילון

כווה שניה: שלוש מגכות עוזרות

כווה שלישית: דרוש מאמץ להחזיק רגל באויר זמן ממושך

פזזה רביעית: זרגל התעייפה. אין דבר אפשר גם כך.

נאכתי-ה"א"פ באנפ"ה

זה הכל התחיל ברגע משונע במלון דן. בתל אביב ליד ברנע הצלם הראשי של 'העולם הזה' היה רעיון ומשאלום טוב ישנו רעיון זה תמיד מסוכן מאד לכל מי שנמצא בסביבתו.

במקרה הנידון נמצאה בסביבתו אביבה סאן. אז עוד היתה אביבה פרלמן, שלא הלמה כלל על מלכות הופו. היא היתה דוגמנית צעירה, שנשמה לראשונה את עינו של דן ברנע. הוא הנציה את תמונתה על השער. השער מושך תשומת לב כללית אל הצעירה הפרטוגנית. נשהחלומה המערבת לערוך רפורטזיה על בית-המלון החדש, תזמינה את אביבה. אביבה הסכימה.

הרעיון הנורא נא ברגע שנתקלה עינו של דן ברנע בבית-המלון בחדר דאמטיות פעל ארובה-ההרטינה הידוקים אמבטיה... דוגמנית... המומה... טעאם, מדוע לא? מעולם עוד לא העז אלם ישראלי לצלם תמונה כזאת. ואם לא עבשיו, ברברי החכם, אז אימתי?

אלא שאין זה דבר פשוט. מליוני קוראי עתונים מצוירים רואים את תמונות האמבטיה החולימודיות, ואינם חולמים כלל מה עצומה העבודה המושקעת בהן. והרו לכוני הולמוד ישנו כל האפשרויות הטכניות.

קודם כל, דרוש הזמנה המקצועית את המים במידה נזאת שיסתירו לגמרי את הצעירה הערומה השוכנת באמבטיה - מעינו הקורא, מעינו המצלמה, מעינו הצלם וגם מעינו המתב ושאר הירקות העומרים ליד הצלם, מרגיזים אותו בעצות טפלות ומונעים ממנו את הריכוז הדרוש. שנית, דרושה צעירה יפה, בעלת גוף מתאים, שאינה זקויה כמחלת ההתמישות המופרות, המסוגלת לשכב שעתים במים המתקררים. והולכים.

לבעיה מס' 1 נמצא פתרון: שמפו רגיל של שערות. לבעיה מס' 2 נמצאה אביבה פרלמן.

העבודה ארכה למעלה משעתיים. מפעם לפעם נשפך שמפו חדש לאמבטיה. מפעם לפעם הוזרמו מים חמים חדישים. החיובים עלו וירדו מסי אביבה, מסי הצורך. למעלה משני פרטים מולאו בתמונות. אולם אביבה פרלמן לא התעצבנה. גם לא דן ברנע.